

Θ ΕΚΚΛΗΣΙΟΛΟΓΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ - ΙΔΡΥΤΗΣ, ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Κ. ΚΟΛΛΙΠΟΥΛΟΣ
Ακρωτηρίου 55 - Εδρα: Μαραγκοπούλου 5 - ΤΗΛ. 2610 341.515 - 222.392 - ΕΤΟΣ 8ο - ΣΑΒΒΑΤΟ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 2014 - ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 351 - ΤΙΜΗ 1 ευρώ

**Ο ΟΣΙΟΣ
ΙΩΑΚΕΙΜ
Ο ΙΩΑΚΗΣΙΟΣ
(1786 - 1868)**

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ
ΣΕΛΙΔΑ 9

Πνευματικός καθοδηγητής και
ιεραπόστολος των Ιθακησίων

**ΛΟΓΟΣ ΚΑΤΗΧΗΤΗΡΙΟΣ
ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΕΠΙ ΤΗ ΕΝΑΡΞΕΙ
ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ
ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ**

ΣΕΛ. 2

**Η Θεοτόκος
στην Ορθόδοξη
Παράδοση και στη λατρεία
της Μ. Τεσσαρακοστής**

Του Παν. Μαρτίνη

ΣΕΛΙΔΑ 4

«ΚΑΙΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΙΗΣΑΙ ΤΩ ΚΥΡΙΩ»

ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΑΤΡΩΝ κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Καθώς εισερχόμεθα στο στάδιο της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής, μας δίδεται η θαυμασία και λαμπρά ευκαιρία από την Εκκλησία, να επιστρέψουμε στον Πατέρα και να αναθεωρήσουμε την έκβαση της αναστροφής μας, εργαζόμενοι για την πνευματική μας πρόοδο και σωτηρία.

Είναι πλέον «καιρός του ποιήσαι τω Κυρίω». Αρκετά δουλέψαμε και δουλεύουμε στην εξωστρέφεια. Αρκετά πλανηθήκαμε σε ατραπούς, οι οποίες είναι επικίνδυνες και άκρως επιζήμιες για την καταξίωση της προσωπικότητός μας.

Η πραγματικότητα βοά. Τα αποτελέσματα της πορείας μας μαρτυρούν περί των λανθασμένων εν πολλοίς επιλογών μας.

Η ψυχή μας, ο εσωτερικός μας κόσμος, η ύπαρξή μας ολόκληρη κραυγάζει δυναμικά: «Ο άνθρωπος δεν είναι ο,τι τρώει, ούτε ζη για να τρώη». Δεν αντιλαμβάνεσαι, αδελφέ, ότι το δόγμα «φάγωμεν, πίωμεν, αύριον γαρ αποθνήσκομεν» (Κορ. Α', ιε', 32) ωδήγησε σε τραγικό ναυάγιο την ανθρωπινή κοινωνία, που θρηνεί επί των πνευματικών ερειπίων, τα οποία η τοιαύτη στάση έναντι της ζωής επεσώρευσε; Χάθηκε πλέον η πίστη στον Θεό, και ως εκ τούτου η εμπιστοσύνη στον ίδιο μας τον εαυτό, πόσο μάλλον στους άλλους. Εξέλιπε η υπομονή, η ελπίδα, ο ενθουσιασμός, η διάθεση για οιασδήποτε μορφής αγώνα. Χάθηκε η διάθεση για ζωή. Καί πως να μη συμβή αυτό, αφού με την υιοθέτηση της απόψεως ότι τα πάντα τελειώνουν στον τάφο, ισοπεδώνεται η ανθρωπινή υπόσταση, η δημιουργημένη κατ' εικόνα και καθ' ο-

μοίωσιν Θεού; Ποιά εν προκειμένω η αξία του ανθρώπου; Προς τι η παρουσία του επί της γης;

Αλλ' όχι. Ήδη επαναστάτησε η ψυχή και ήδη συνέτριψε τα δεσμά και οδεύει προς αναζήτηση του Ηγαπημένου. Εξερχομένη της φυλακής, αναζητεί, ευρίσκει και λαμβάνει τα απαραίτητα εφόδια, ώστε η οδός να είναι ασφαλής και η γλυκεία προσμονή της συναντήσεως με Εκείνον να πραγματοποιηθή εν χαρά και αγαλλίασει. Αυτήν την διάθεση της ψυχής περιγράφει με τον πιο χαρακτηριστικό τρόπο ο Προφητάναξ Δαβίδ: «Ον τρόπον επιποθεί η έλαφος επί τας πηγάς των υδάτων, ούτως επιποθεί η ψυχή μου προς σε, ο Θεός. Εδίψησε η ψυχή μου προς τον Θεόν τον ζώντα· πότε ήξω και οφθήσομαι τω προσώπω του Θεού» (Ψαλμ. μα', 2-3). Αυτό είχε υπ' όψιν του και ο Ιερός Αυγουστίνος, όταν σπαρακτικά έλεγε: «Διά σε, ω Θεέ, που μας έπλασες είναι ανήσυχη η καρδιά μας, έως ότου σε εύρη και αναπαυθή σε σένα».

Τα σιδηρά δεσμά της σαρκολατρείας, της καταναλωτικής μανίας, της χαμερπούς ζωής και του γαιώδους φρονήματος λύονται. Η θύρα ανοίγει και τα φτερά απλώνονται εις πνευματικούς αναβαθμούς.

Η ψυχή, «ως τείχος άρρηκτον κατέχουσα την πίστιν, ως θώρακα την προσευχήν», σπεύδει εν χαρά προς τον Νυμφίο της. «Αντί μαχαίρας λαβούσα την νηστείαν, ήτις εκτέμνει από καρδιάς πάσαν κακίαν», προχωρεί για τον νικηφόρο εναγκαλισμό με τον Σωτήρα της.

Από τους οφθαλμούς, κατά την ώρα της Θείας Λειτουργίας, των Χαιρετισμών προς την

Υπεραγία Θεοτόκο, του Μεγάλου Αποδείπνου, της κατ' ιδίαν προσευχής, και του Μυστηρίου της Ιεράς Εξομολογήσεως, ρέουν ήδη δάκρυα χαρμολύπης. Λύπης διά την αμαρτία και τον καιρό που ήδη εχάθη. Χαράς διότι «εύρεν η ψυχή την οδόν διά της μετανοίας». Ο νούς ορά τον επί Σταυρού Υψωθέντα υπέρ της σωτηρίας των ανθρώπων και σκιρτά. «Ιδού γαρ ήλθε διά του Σταυρού χαρά εν όλω τω κόσμω».

Σπεύσατε λοιπόν, αδελφοί. Τα πνευματικά φάρμακα και επιθήματα είναι στην διάθεσή μας. Ο Ιατρός αναμένει. Το πνευματικό ιατρείο, η Αγία μας Εκκλησία δηλαδή, παρέχει το σωτηριωδέστατο φάρμακο, την Μυστηριακή βρώση του Σώματος και πόση του Τιμίου Αίματος του Κυρίου, ώστε να οδηγηθούμε στην αθανασία.

Η καρδιά βιώνει ήδη την εμπειρία της Αναστάσεως και αναμένει να έλθη η ώρα, κατά την οποία «εν χαρά και αγαλλίασει εισελεύσεται εις παστάδα ουράνιον και αναστάσιμον, ένθα ήχος καθαρός εορταζόντων και βοώντων απαύστως το, Κύριε δόξα σοι».

Καλή Τεσσαρακοστή
και Καλή Ανάσταση.

**Η ΠΟΙΜΑΝΤΟΡΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΟΥ
ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΜΑΣ κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΠΡΟΣ
ΤΟ ΧΡΙΣΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΛΗΡΩΜΑ ΤΗΣ
ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΠΑΤΡΩΝ, ΕΠΙ
ΤΗ ΕΝΑΡΞΕΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ
ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ, στην σελίδα 3**

ΛΟΓΟΣ ΚΑΤΗΧΗΤΗΡΙΟΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΕΠΙ ΤΗ ΕΝΑΡΞΕΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ

+ Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ -
ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ,
ΧΑΡΙΣ ΕΙΗ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ
ΧΡΙΣΤΟΥ,
ΠΑΡ' ΗΜΩΝ ΔΕ ΕΥΧΗ, ΕΥΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΓΧΩΡΗΣΙΣ

«Ιδού νυν καιρός ευπρόσδεκτος, ιδού νυν ημέρα σωτηρίας»· (Β' Κορ. 6, 2-3)

Αγαπητοί εν Χριστώ αδελφοί και τέκνα εν Κυρίω, Η Ορθόδοξος Εκκλησία μας, μας συνιστά αυτήν την περίοδο να στρέψωμεν το ενδιαφέρον μας προς την αληθινή μετάνοια, «**το χωνευτήριο της αμαρτίας**», κατά τον Ιερών Χρυσόστομον.

Η μετάνοια είναι το πρώτον θέμα του κηρύγματος του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού και η πεμπτουσία της χριστιανικής διδασκαλίας. Είναι το καθημερινόν προσκλητήριο της Εκκλησίας προς όλους μας. Παρά ταύτα, πολλοί των χριστιανών δεν έχουν βιώσει πραγματικώς την μετάνοια.

Ενίοτε δε θεωρούμεν αυτήν ως μη αφορώσαν εις έκαστον εξ ημών, ιδίoti δεν ερχόμεθα εις εαυτούς, δεν συνερχόμεθα και δεν συναισθανόμεθα ότι έχουμε υποπέσει εις ποίαν τινα αμαρτίαν.

Αλλ' ως διδάσκει ο έμπειρος της πνευματικής ζωής Αββάς Ισαάκ ο Σύρος και δογματίζουν εμπειρικώς οι πλείστοι των Πατέρων της Εκκλησίας μας, «**η μετάνοια είναι απαραίτητος και εις τους τελείους**».

Καί τούτο ιδίoti μετάνοια δεν είναι μόνον η μεταμέλεια διά τας αμαρτίας μας και η συνακόλουθος απόφασις να μη επαναλάβωμεν αυτάς αλλά και η αλλαγή των αντιλήψεών μας προς το αγαθώτερον, ώστε να επέρχεται μία διαρκής βελτίωσις των αντιλήψεών μας περί του Θεού και του κόσμου, αύξησις της αγάπης και της ταπεινώσεως, της καθάρσεως και της ειρήνης.

Υπ' αυτήν την έννοιαν η μετάνοια είναι πορεία ατελείτητος προς την τελειότητα του Θεού, προς την οποίαν οφείλομεν να τείνωμεν και να κινούμεθα συνεχώς.

Επειδή δε η τελειότης του Θεού είναι άπειρος, η πορεία μας προς το καθ' ομοίωσιν αυτής είναι επίσης άπειρος και ατελείτητος.

Πάντοτε υπάρχει επίπεδον τελειότητος ανώτερον εκείνου εις το οποίον ευρισκόμεθα εκάστοτε και διά τούτο πάντοτε πρέπει να επιζητούμεν την πρόοδόν μας την πνευματικήν και την μεταμόρφωσίν μας, ως προτρέπει και ο μέχρι τρίτου ουρανού αναβάς και θεασάμενος μυστήρια άρρητα Απόστολος Παύλος, γράφων: «**Ημείς δε πάντες ανακεκαλυμμένω προσώπω την δόξαν Κυρίου κατοπριζόμενοι την αυτήν εικόνα μεταμορφούμεθα από δόξης εις δόξαν, καθάπερ από Κυρίου Πνεύματος**». (Β' Κορ. 3, 18).

Όσον καθαίρεται ο εσωτερικός μας κόσμος, όσον περισσότερο καθαρίζεται ο πνευματικός οφθαλμός μας, τόσο καθαρώτερον βλέπομεν τον εαυτόν μας και τα πάντα και αυτή η αλλαγή, αυτή η βελτίωσις της θεάσεως των πραγμάτων του κόσμου και της πνευματικής καταστάσεως του εαυτού μας, συνιστά μετάνοια, μίαν δηλονότι νωτέραν και βελτιωμένην κατάστασιν του πνεύματός μας, εκείνης εις την οποίαν ευρισκόμεθα μέχρι τούδε.

Υπ' αυτήν την έννοιαν, η μετάνοια είναι η βασική προϋπόθεσις της πνευματικής προόδου και της επιτεύξεως του καθ' ομοίωσιν προς τον Θεόν της υπάρξεώς μας.

Η μετάνοια, βεβαίως, διά να είναι πραγματική, πρέπει να συνοδεύεται και από αναλόγους καρπούς, ιδία δε από την συγχώρησιν των συνανθρώπων μας και την προς αυτούς αγαθοεργίαν.

Η εξ αγάπης προς τον συνάνθρωπον κίνησις της καρδιάς μας προς την αποδοχήν αυτού και την κατά το εφικτόν κάλυψιν των αναγκών του, αποτελεί βασικόν στοιχείον της ειλικρινούς μετανοίας.

Η οδός, άλλωστε, της μετανοίας είναι αμαρτημάτων κατάγνωσις και εξομολόγησις αυτών, το μη μνησικακείν, ευχή ζέουσα και ακριβής, ελεημοσύνη, ταπεινώσις, αγάπη προς πάντας, νίκη του καλού επί του κακού, αποφυγή κενοδοξίας και ματαίας επάρσεως, μαραινόμενης αυτοοστιγμεί.

Την εντός της ανθρωπίνης ψυχής πάλην της μετανοίας αποκαλύπτει «**του τελώνου και του φαρισαίου το διάφορον....**» και καλεί ημάς πάντας να «μίσήσωμεν του μεν την υπερήφανον φωνήν, του δε να ζηλώσωμεν την ευκατάνυκτον ευχήν», προσευχόμενοι εκτενώς μετά δακρύων «ο Θεός ιλάσθητι ημίν τοις αμαρτωλίοις και ελέησον ημάς».

Η αρχομένη περίοδος της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής προσφέρεται, εν μέσω της εκτεταμένης επί παγκοσμίου επιπέδου οικονομικής κρίσεως, διά την εκδήλωσιν της υλικής και πνευματικής βοθηείας μας προς τον συνάνθρωπον.

Ούτως ενεργούντες φιλανθρώπως και εκδηλώνοντες εμπράκτως την μεταστροφήν μας, από την μέχρι τούδε ατομικιστικήν αντιμετώπισιν φαρισαϊκής της ζωής προς μίαν συλλογικήν και αλτρουιστικήν τελωνικήν αντιμετώπισιν αυτής, θα έχωμεν πραγματοποιήσει μεγάλην και ωφελιμωτάτην μετάνοιαν και αλλαγήν του τρόπου της ατομοκεντρικής αντιλήψεως και θα έχωμεν βιώσει την

μετάνοιαν ως προς μίαν κεφαλαϊώδη και εσφαλμένην στάσιν ζωής διά της μεταβάσεως από την αμαρτίαν του εγωκεντρισμού και της κενοδοξίας εις την αρετήν της φιλαλληλίας, «**ζηλούντες του τελώνου καλώς την ηλεημένην ταπεινώσιν και γνώμην**».

Από του Πατριαρχικού Θρόνου Ιωάννου του Χρυσοστόμου, του κήρυκος και εμπειρικού διδασκάλου της μετανοίας, εισερχόμενοι εις την σωτηριώδη ταύτην περίοδον της καθάρσεως καρδιάς και πνεύματος, ίνα υποδεχθώμεν το Πάθος, τον Σταυρόν, την Ταφήν και την Ανάστασιν του Κυρίου ημών, ουχί συμβόλοις και λό-

γοις μόνον, αλλά εμπράκτως και βιωματικώς, μετ' αυτού διαχρονικώς προτρεπόμεθα και παρακαλούμεν και ικετεύομεν και ημείς ο εν τοις διαδόχοις αυτού ελάχιστος: «**της μετανοίας εστί, το καινούς γενομένου, είτα παλαιωθέντας υπό των αμαρτημάτων, απαλλάξει της παλαιότητος και καινούς εργάσασθαι...εκεί γαρ το όλον η Χάρις ην**».

Ιδού, λοιπόν, αδελφοί και τέκνα, ηνέωκται ενώπιον ημών καιρός ευπρόσδεκτος «του λυπείσθαι» και στάδιον ανανήψεως και ασκήσεως ίνα, «**πριν ή διαλυθάναι το θέστρον φροντίσωμεν της ημών σωτηρίας**», εν αληθεί και βιωματική καρδιακή μετάνοια εφ' οίς «**ημάρτομεν, ηνομήσαμεν, ηδικήσαμεν...ουδέ συνετηρήσαμεν, ουδέ εποιήσαμεν, καθώς ενετείλατο**» ημίν ο Κύριος, ίνα «**φείσεται ημών ο πανταχού παρών και τα πάντα πληρών**» Χριστός ο Θεός, κατά το μέγα Αυτού και ανεξιχνίαστον Έλεος, Ου η σωτήριος Χάρις είη μετά πάντων.

Από τη Δευτέρα - την Καθαρή Δευτέρα όπως τη θέλει η παράδοση - αρχίζει η Μεγάλη Σαρακοστή. Το σαραντάμερο που στην πραγματικότητα είναι 50 μέρες μαζί με τη Μεγάλη εβδομάδα. Νηστεία όχι απλώς στομάχου αλλά κυρίως πνευματική. Κάθαρση σώματος και ψυχής. Κάθαρση, έργω, λόγω και διανοία.

Κάθε τέτοια εποχή - και όχι μόνο - θυμάμαι το ωραίο γλυκό της Σαρακοστής, που έλεγε η συγχωρεμένη η θεία Μαλβίνα. Γλυκό να τρως και να μη χορταίνεις.

- Κόλυβα. Όσο κι αν φαίνεται παράξενο. Κόλυβα που εφτιαχνε άλλα για το ψυχροσάββατο και άλλα για να φάμε στο σπίτι σα γλυκό και που δεν είχαν καμία σχέση βέβαια με αυτά που θα πήγαινε στην εκκλησία. Της εκκλησίας ήταν αλλιώς. Σκέτο σιτάρι που το έβραζε διαβάζοντας όλη την ώρα ψαλμούς. Κυρίως τον 50° που της άρεσε πολύ και τον ήξερε απ' έξω, καθώς μας έλεγε, από τα χρόνια της Σμύρνης όπου εκεί τον έλεγαν αντί για βραδινή προσευχή. "Ελέησον με ο Θεός κατά το μέγα έλεόν Σου και κατά το πλήθος των οικτιρμών Σου εξάλειψον το ανόμημά μου. Επί πλείον πλύνον με από της ανομίας μου και από της αμαρτίας μου καθάρισόν με".

Ήταν ο πιο απλός δίσκος να φανταστείς. Μια στρώση σιτάρι -ασπρόσταρο - με ένα σταυρό από μαύρη σταφίδα στη μέση και γύρω -τριγύρω μια φιλή, πολύ λεπτή στρώση ζάχαρη άχνη- έτσι να γλυκαθούν οι ψυχές - έλεγε. Το ιδιαίτερο ήταν που όσο το έστρωνε μνημόνευε τους... θενεώτες, τρεις τέσσερις -μπορεί και παραπάνω - γενιές, όσους είχε μπορέσει να βρει στο γενεαλογικό δέντρο της οικογένειας Όλους, με το μικρό τους όνομα βέβαια, πάππου - προς πάππου.

Τρεις ή τέσσερις σελίδες. Χωριστά αυτούς που είχαν πεθάνει πριν την καταστροφή, μετά αυτούς που χάθηκαν στο χαλασμό της Σμύρνης και μετά αυτούς που πεθάνανε εδώ από φυσικό θάνατο. Πάντοτε πρώτο το όνομα της γιαγιάς της- που μνημονεύοντάς τη θυμιατίζε με καρβουνάκι πάνω σε ένα κεραμίδι με μοσχολίβανο τριαντάφυλλο - και πάντα με μαντίλα στο κεφάλι.

- Γιατί θεία Μαλβίνα - ρωτάγαμε τη ξεχωρίζεις τη προ-γιαγιά.

Είχε ένα κήπο τριαντάφυλλα που τα φρόντιζε πως και πως και γι αυτό ν' αγαλία η ψυχούλα της την αρω-

ματίζω με τριαντάφυλλο - μας εξηγούσε

Ευεργετικό το θυμίαμα - όσο θυμάμαι εκείνη την ιεροτελεσία - γέμιζε με το άρωμά του το χώρο ως μέσα στα τρίαβαθα της ψυχής. Και τα κεράκια που άναβε όσο έστρωνε το σιτάρι τρεμόσβηναν δημιουργώντας μια ατμόσφαιρα κατανύξης με τη φωνή της να μνημονεύει ονόματα και ονόματα.: Κατευθυνθήτω η προσευχή μου ως θυμίαμα ενώπιόν Σου. Έπαρση των χειρών μου θυσία εσπερινή

Την πείραζε ο πατέρας. Που θα βρει άκρα ο Θεός με τόσα ονόματα.

Γιατί δε λες και τα επώνυμα μη τους μπερδέψει με άλλους.

- Για άκου εδώ Νίκο, μην αστειεύσαι με τις ψυχές γιατί σ' ακούει ο Θεός - του είπε μια φορά αυστηρή - και δε κατέβηκε στο τραπέζι, πει-

στωμένη, μέχρι που πήγε και της ζήτησε - συγγνώμη.

Ο άλλος δίσκος, μεγάλος, πελώριος, ήταν το περίφημο γλυκό της σαρακοστής - και όχι μόνο - αλλά ιδιαίτερα τη Σαρακοστή.

Α, εκείνο το γλυκό της Σαρακοστής! Σιτάρι με ρόδι, αμύγδαλα στραγάλια ανάλατα κοπανισμένα και σταφίδες άσπρες και μαύρες, κανέλλα, ζάχαρη και λίγο μαϊντανό - έτσι να δίνει χρώμα - και ήταν το τελειότερο γλυκό να φανταστείς!

- Θεία Μαλβίνα κι άλλο!

Τα μοίραζε σε μπολάκια με κουταλάκι του γλυκού κι ένα ποτήρι βυσσινάδα, που τώρα πια δεν είναι της

μιάδας, αλλά τότε θεωρεί-

το, πως να το πω...αριστοκρατικό. Να τρως και να γλύφεις τα χείλια σου, ενώ αυτή έπινε το κολυβόζουμο που καθώς έλεγε ήταν ένα κι ένα για το στομάχι. Γιατροσόφια της Σμύρνης.

- Έχετε μνημόσυνο - ρώτησε μια μέρα μια γειτόνισσα, που απόρησε. Κόλυβα τρώτες;

- Ναι φροντίζουμε την ψυχή μας από τώρα -απάντησε γελώντας η θεία.

- Α, αυτό το γλυκό! Ήταν το αγαπημένο μας παιδικό γλύκισμα που κοντά στα άλλα ήταν και χορταστικό και καθαρό - σπιτίσιο, χώρια που θες τα αμύγδαλα, θες οι σταφίδες και τα ρόδια ήταν μια γευστική απόλαυση.

- Θεέ μου - σκέφτομαι - με πόσα λίγα πράγματα είμαστε ευτυχισμένοι και τι αξία μπορεί να έχουν οι πάστες και τα γλυκά όλου του κόσμου μπροστά σ' εκείνο το γλύκισμα-βρασμένο σιτάρι, τίποτε το ιδιαίτερο- που όμως το φτιάχνανε τα άγια τα χεράκια της.

"ΚΑΘ' ΟΔΟΝ"

Του Σταύρου Ιντζεγιάννη

ΤΟ ΓΛΥΚΟ ΤΗΣ ΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ

Ο αρθρογράφος και συγγραφέας κ. Σταύρος Ιντζεγιάννης παρουσιάζει κάθε Δευτέρα, περίπου στις 9.30 το βράδι, στον

Ο κ. Στ. Ιντζεγιάννης στο "ΛΥΧΝΟ"

τηλεοπτικό Σταθμό της τοπική μας Εκκλησίας "ΛΥΧΝΟΣ" την εκπομπή "ΤΕΡΙ-PEM".

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΣ
8259

Ο Εκκλησιολόγος

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ

Αλέξανδρος Κ. Κολλιόπουλος

Μαραγκοπούλου 5 - Τ.Κ. 26331 - ΠΑΤΡΑ

τηλ.& FAX: 2610 / 222392 και 341515

E-mail: alexkoll@otenet.gr

& ekklisiologos@gmail.com

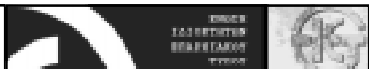
ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Ιδιώτες - Ελλάδα 50 ευρώ

Ευρώπη 100 ευρώ

Αμερική, Ασία, Αυστραλία, Αφρική 200 ευρώ

Μέλος της:

ΠΟΙΜΑΝΤΟΡΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΑΤΡΩΝ
Κ.Κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΕΠΙ ΤΗ ΕΝΑΡΞΕΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ

«Έφθασε καιρός, η των πνευματικών αγώνων αρχή...»

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΤΗΣ
ΑΓΙΩΤΑΤΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕ-
ΩΣ ΠΑΤΡΩΝ

Προς
το Χριστεπώνυμο Πλήρωμα
της Ιεράς Μητροπόλεως Πατρών

Παιδιά μου ευλογημένα,
Καθώς ευρισκόμεθα και πάλι στην αρχή της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής, ακούουμε ως σάλπιγγα δυνατή και αφυπνιστική την προτροπή της Εκκλησίας, διά της γραφίδος και του στόματος του ιερού Υμνογράφου, να συγκλονίζη τον εσωτερικό μας κόσμο:

«Έφθασε καιρός, η των πνευματικών αγώνων αρχή...» (δοξαστικό αίνων, Κυριακή της Τυρινής).

Αρχίζει μια πνευματική περίοδος, κατά την διάρκεια της οποίας εντείνεται ο πνευματικός αγώνας από τους πνευματικούς αγωνιστές. Με όπλα την προσευχή, την νηστεία, την νήψη, την περισυλλογή, την αγάπη, την ελεημοσύνη, την μετάνοια, την μυστηριακή ζωή, εισέρχεται ο αγωνιστής στο ιδιαίτερο αυτό στάδιο, προκειμένου να παλαίση «ουχί προς αίμα και σάρκα», ως λέγει ο Άγιος Απόστολος Παύλος, «αλλά προς τας αρχάς, προς τας εξουσίας, προς τους κοσμοκράτορας του σκότους του αιώνος τούτου» (Εφεσ. στ', 12).

Προς τούτο, επιθυμώ πατρικώς να εκφράσω προς όλους τους πνευματικούς αγωνιστές την ευχή, ώστε ο αγώνας να είναι επιτυχημένος και να έχη αγίαν την έκβαση. Εξ άλλου τυγχάνει τοις πάσι γνωστόν ότι, η Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή είναι πορεία ανοδική και δύσκολη, αλλ' όμως ευλογημένη, η οποία μας οδηγεί στην συνάντηση με τον Εσταυρωμένο και Αναστάντα Κύριό μας Ιησούν Χριστό.

Ας είναι, λοιπόν, ευλογημένο το στάδιο των πνευματικών αγωνισμάτων και ας φθάσωμε εν χαρά και αγαλλιάσει στην Ανάσταση.

Όμως το ως άνω σάλπισμα της Εκκλησίας αφορά γενικότερα στους ανθρώπους της εποχής μας, οι οποίοι παρά τις παντοειδείς δυσκολίες εξ αιτίας της πολυεπίπεδης κρίσεως, αρνούνται εν πολλοίς να συνειδητοποιήσουν την επιτακτική ανάγκη αλλαγής πλεύσεως και υιοθετήσεως της σωτηρίου μετάνοιας.

Πως θα αντιμετωπισθή αυτή η κρίση, η οποία κυριολεκτικά μας μαστίζει και κατατρώγει το είναι μας, τα σωθικά μας, όταν επιμένωμε σε ένα τρόπο ζωής, ο οποίος αρνείται τον Θεό ως Πατέρα και Αυτοτή και

υψώνει, παρά την άκραν αποτυχία του ανθρώπινου αυτοειδώλου, την ανθρώπινη αυταρέσκεια στον θρόνο του Κυρίου μας;

Πως θα ξεπερασθή η κρίση, όταν ο άνθρωπος πνευματικά αρνείται την υπόστασή του με την διττή, την ψυχοσωματική διάσταση δηλαδή, και αδικεί τον εαυτό του ενδιαφερόμενος μόνο για την σωματική και υλική του ατάρκεια;

Πως θα νικηθή η δυσχέρεια της ζωής, όταν την λύση των προβλημάτων μας την ανάγωμε σε καθαρά οικονομικά επίπεδα και «ελπίζομε», ή καλύτερα επιμένομε να «ελπίζομε» σε δυνάμεις, οι οποίες μέχρι τώρα μας επρόδωσαν και μας απεγοήτευσαν;

Πως είναι δυνατόν να αναχαιτισθή το κύμα και το κλίμα της απογνώσεως, της απελπισίας και της απαισιοδοξίας, που οδηγεί σε απρόβλεπτες καταστάσεις και θέτει σε κίνδυνο και αυτήν την ίδια την ζωή του ανθρώπου διά των ιδίων αυτού χειρών, όταν το οικοδόμημα όλο στηρίζεται σε βάσεις σαπρές και σαθρές;

Ο λόγος της Αγίας Γραφής είναι σαφής και έχει ισχύ διαχρονική και σωτήρια: «Μη πεποίθατε επ' άρχοντας, επί υιούς ανθρώπων, ος ουκ έστι σωτηρία» (Ψαλμ. 145, 2).

Η διαβεβαίωση του Κυρίου μας περί της ακριβούς πορείας της σωτηρίας μας, είναι η μόνη λύση, εφ' όσον υπακούσωμε στο πατρικό Του κάλεσμα: «Δεύτε προς με πάντες οι κο-

πιώντες και πεφορτισμένοι, καγώ αναπαύσω υμάς» (Ματθ. ια', 28).

Η οδύνη μας είναι αποτέλεσμα της αποστασίας μας από την πατρική εστία, της αρνήσεως του Θεού εκ μέρους μας, της αποειροποιήσεως της ζωής μας.

Χρειάζεται, λοιπόν, μετάνοια, αλλαγή τρόπου ζωής, επιστροφή στην «οικία του πατρός», συνειδητοποίηση της αλήθειας ότι ο άνθρωπος δεν είναι «ο,τι τρώη» (ως θα έλεγε ο τραγικός Γερμανός φιλόσοφος Φόρερπαχ), αλλά είναι «το περισπούδαυτον του Θεού ζών, δι' ο ο μονογενής Υιός του Θεού άνθρωπος εγένετο. Ο Δεσπότης μου εσφάγη, και το αίμα αυτού εξέχεεν υπέρ ανθρώπου» (Αγ. Ιω. Χρυσ. ΡΓ 48, 1029).

Γιά τον λόγο αυτό προσκαλούμε όλους σε πανστρατιά προσευχής, ώστε,

α) Να ενισχυθούμε στον πνευματικό αγώνα, όσοι αγωνιζόμεθα, και να φωτισθούν οι λοιποί αδελφοί μας να κατανοήσουν την αξία του ανθρωπίνου προσώπου ως δημιουργήματος του Θεού, και της ζωής ως δωρεάς του ουρανίου Πατρός.

β) Να αντιληφθούμε ότι η ευτυχία εδράζεται σε πνευματικές βάσεις και όχι σε υλικά αγαθά, ή σε κοσμικές ψεύτικες εξουσίες, ανθρώπινες γνώσεις και εφευρέσεις.

γ) Να συνειδητοποιήσωμε ότι ο Κύριος, ως φιλεύσπλαχνος και ελεήμων Πατέρας, συνεχώς προσφέρεται και αγαπητικά θυσιάζεται, για να οδηγήση τον άνθρωπο στην σωτηρία και στην Ανάσταση.

δ) Να εκκλησιάσωμε και να ιεροποιήσωμε την ζωή μας, διά της σωτηρίου οδού των Αγίων Μυστηρίων της Εκκλησίας μας.

Ο Ιερός Χρυσόστομος θέλει τον Κύριό μας Ιησούν Χριστό να λέγη στον άνθρωπο:

«Διά σε ενεπύσθην, ερραπίσθην, την δόξαν εκένωσα, τον Πατέρα είασα και προς σε ήλθον τον μισούντα με και αποστρεφόμενον και ουδέ ακούσαι βουλόμενον το όνομά μου. Κατεδίωξα και επέδραμον, ίνα σε κατάσχω, ήνωσά με και συνήψα εμαυτώ... Φάγε με είπον, και λέγω σοι, και πίε με» (Αγ. Ιω. Χρυσ. Εις Α' Τιμόθ. Ομιλία 15).

Καλή και Αγία Μεγάλη Τεσσαρακοστή.
Καλόν πνευματικό αγώνα.
Καλή Ανάσταση.

Σας ασπάζομαι εν Κυρίω.

Μετά πατρικών ευχών και ευλογιών

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
† Ο ΠΑΤΡΩΝ
ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Σημ.: Η παρούσα να αναγνωσθή κατά την Θεία Λειτουργία της Κυριακής της Τυρινής.

Η Θεοτόκος στην Ορθόδοξη Παράδοση και στη λατρεία της Μ. Τεσσαρακοστής

Με δύο άρθρα θ' ασχοληθούμε με τον παραπάνω τίτλο. Στο πρώτο, με αφορμή την εορτή του Ευαγγελισμού (25^η Μαρτίου), και στο δεύτερο, με αφορμή του Ακαθίστου Ύμνου την Ακολουθία (περίοδος Μ. Τεσσαρακοστής).

Α. Η Θεοτόκος στη Βιβλική και Πατερική Παράδοση

Η Ορθόδοξη Καθολική Εκκλησία «παρέλαβε» και «διατηρεί» τη Θεοτόκο στο κέντρο της λατρείας της, όπως ακριβώς ο «ηγαπημένος» μαθητής του Κυρίου, ο Ιωάννης, την «παρέλαβε εις τα ίδια», σαν ό,τι πολύτιμο είχε μετά τον Ιησού, και όπως οι μαθητές «προσκαρτερούντες ομοθυμαδόν τη προσευχή», την είχαν στο κέντρο της συνάξεώς τους, σύμφωνα με τις Πράξεις των Αποστόλων Κεφ.1, στ. 14.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίον το «μυστήριο» της Παρθένου στην Ορθοδοξία είναι «μυστήριο» λειτουργικό και μόνο μέσω της θ. λατρείας είναι δυνατόν να διακρίνουμε το πλήθος των χωρίων, τόσο της Π. Διαθήκης όσο και της Καινής, που αναφέρονται σ' Αυτή. Γι' αυτό ακριβώς το «μυστήριο» εκφράζεται και ο υμνωδός σ' ένα από τα Στιχιά των Αίων της Κυριακής: «Κύριε, εσφραγισμένου του τάφου υπό των παρανόμων, προήλθες εκ του μνήματος, καθώς ετέχης εκ της Θεοτόκου. Ουκ έγνωσαν πώς εσαρκώθης οι ασώματοί σου άγγελοι... πεφανέρωται δε τα θαύματα τοις προσκυνούσιν εν πίστει το μυστήριο...».

Οι Ευαγγελιστές γράφουν, πράγματι, στα ιερά κείμενα ό,τι είναι απαραίτητο για την «ασφάλειαν λόγων» (Λουκ. 1,4) και αφήνουν τα υπόλοιπα να τα ζη η Εκκλησία στη λατρεία της.

Εκείνο που τους ενδιαφέρει είναι να παρουσιάσουν το Χριστό, να καταστήσουν δηλ. σαφή την Οικονομία της σωτηρίας. Είναι δε χαρακτηριστικό πως ό,τι σχετίζεται με την Οικονομία της σωτηρίας και αναφέρεται στη Θεοτόκο, το σημειώνουν και οι τέσσαρες Ευαγγελιστές με ιδιαίτερη έμφαση. Έτσι υπογραμμίζουν το γεγονός ότι η Μαρία κατάγεται «εξ οίκου Δαβίδ» (Λουκ. 1,27), ότι δηλ. ανακεφαλαιώνει στο πρόσωπό Της την Π. Διαθήκη, ότι είναι Παρθένος και γεννά «εκ Πνεύματος Αγίου» (Λουκ.1, 28-35), ότι είναι παρούσα στην αρχή της δημόσιας δράσης του Ιησού, όπου λαμβάνει, μάλιστα, ενεργόν μέρος (θαύμα Κανά, Ιω.2,1-11), αλλά και στο τέλος, όταν ο Υιός της βρίσκεται στο Σταυρό (Ιω. 19,25-28). Ακόμη, παρενδύεται στην Πεντηκοστή, που είναι η σύσταση και η φανέρωση της Εκκλησίας, αφού, «ούτοι πάντες ήσαν προσκαρτερούντες ομοθυμαδόν ...συν γυναιξί και Μαριάμ τη μητρί του Ιησού» (Πραξ. 1,14).

Πέραν όμως απ' αυτούς τους κεντρικούς σταθμούς

υπάρχουν και άλλες λιγότερο ή περισσότερες σαφείς εκφράσεις, που προσφέρουν μία, αν όχι πλήρη, πάντως όμως επαρκή βιβλική εικόνα της θεομήτορος. Αρκεί να υπενθυμίσουμε την οδή Της «Μεγαλύνει η ψυχή μου τον Κύριον...» (Λουκ. 1,46-55), που σ' αυτή εκφράζεται η εφαρμογή στο πρόσωπο της Παναγίας των βασικότερων προφητειών της Π.Α. Και, για να περιοριστούμε στην αρχή και στο τέλος, στο ιδιαίτερα εκφραστικό 12^ο Κεφ. της Αποκαλύψεως,

Του Παναγιώτου Σ. Μαρτίνη, Δρ. Θ.

όπου το «μέγα σημείον εν τω ουρανώ», η «περιβεβλημένη τον ήλιον γυνή, είναι Εκείνη, η οποία «έτεκεν υιόν άρρενα, ος μέλλει ποιμαίνειν πάντα τα έθνη εν ράβδω σιδηρά» (Αποκ. 12,1-6). Στην ίδια γραμμή εύκολα ο ορθόδοξος μελετητής καταλαβαίνει ότι η Μαρία είναι η γυνή, το σπέρμα της οποίας συνέτριψε την κεφαλή του «αρχεκάκου όφεως» (Γεν. 3,15), ότι Αυτή είναι η αληθινή «Κιβωτός της Διαθήκης» (Εξ. 25,9 κ' εξής), «η Πύλη η κατά ανατολάς κεκλεισμένη (Ιεξ. 44,1), η «Ράβδος Ααρών η βλαστήσασα» (Αριθ. 17,23), με μια λέξη η ανακεφαλαιώση της Ιερής Ιστορίας, η πραγμάτωση των «τύπων» και των «σκιών» της Π.Α. Γι' αυτόν, ακριβώς, το λόγο οι ορθόδοξοι δεν δεχόμαστε πως δεν υπάρχουν επαρκή περί της Θεοτόκου βιβλικά δεδομένα, πράγμα που δέχτηκαν με υπερβολική ευκολία Προτεστάντες και Ρ/Καθολικοί, και οι μεν πρώτοι αρνήθηκαν κάθε ευλάβεια προς τη Θεοτόκο, οι δε δεύτεροι δημιούργησαν μία περί της Παρθένου θεολογία «παραβιβλική».

Επίσης, η πατερική παράδοση σχετικά με το πρόσωπο της Θεοτόκου και τη συμβολή της στο μυστήριο της σωτηρίας αρχίζει από πολύ νωρίς, ήδη από τους Αποστολικούς Πατέρες, δηλ. από τους άμεσους διαδόχους των Αποστόλων. Πρώτος ο αγ. Ιγνάτιος ο θεοφόρος (+110) γράφει: «Ο γαρ Θεός ημών Ιησούς Χριστός εκνοφορήθη υπό Μαρίας κατ' οικονομίαν Θεού, εκ σπέρματος Δαβίδ, πνεύματος δε αγίου... Η παρθενία Μαρίας και ο τοκετός αυτής, ομοίως και ο θάνατος του Κυρίου, τρία μυστήρια κραυγής, άτινα εν ησυχία Θεού επράχθη». (Προς τους Εφεσ. επιστολή του, 18-20). Στη συνέχεια ο αγ. Ιουστίνος, φιλόσοφος και μάρτυς (2^{ος} αι.), γράφει: «...Παρθένος γαρ ούσα Εύα και άφθορος τον λόγον τον από όφews συλλαβούσα, παρακοήν και θάνατον έτεκεν. Πίστιν δε και χάριν λαβούσα Μαρία η Παρθένος ζωήν έτεκεν».

Αυτήν, ακριβώς, τη σχέση – αντίθεση Μαρίας – Εύας ανέπτυξεν ιδιαίτερα και σε βάθος ο αγ. Ειρηναίος, επίσκοπος Λουγδούνου (Λυών) (τέλος 2^{ου} αι.). Αναφέρει ότι, όπως η ανυπακοή της Εύας έφερε στον κόσμο τη φθορά και το θάνατο, έτσι η υπακοή της Νέας Εύας, δηλ. της Παρθένου, χάρισε στον κόσμο τη ζωή.

Τον 3^ο μ.Χ. αι. οι δύο μεγάλοι εκκλησιαστικοί συγγραφείς ο Κλήμης ο Αλεξανδρεύς (+215) και Ωριγένης (+253), είναι κατηγορηματικοί στο χαρακτηρισμό της Μαρίας ως Παρθένου μητέρας, μάλιστα δε αειπαρθένου και παναρέτου. Ο Ωριγένης γράφει: «Το αξίωμα της Μαρίας εν παρθενία τηρείν μέχρι τέλους βούλονται, ίνα μη (το) κριθέν εκείνο σώμα... γνω κοίτην ανδρός μετά το επελθείν εν αυτή πνεύ-

μα άγιον».

Οι επόμενοι αιώνες, 4^{ος} και 5^{ος}, είναι καθοριστικοί για την θεομητορική θεολογία. Πρώτος ο αγ. Αλέξανδρος, Πατρ. Αλεξανδρείας, (+328), χρησιμοποιεί, κατά τρόπο σαφή και επίμονο, τον όρο «Θεοτόκος» στις μοναχές της επισκοπής του. Σ' αυτό τον μιμείται και ο Μ. Αθανάσιος (+373), διάδοχός του στον Πατρικό θρόνο, στην ωραιότατη επιστολή του, που επιγράφεται «Προς τας Παρθένας». Τέλος, ο αγ. Επιφάνιος Κύπρου (403), στα έργα του θεωρεί την Παναγία «πηγή ζωής» και «Μητέρα ζώοντων».

Όμως, σταθμός για τη θεολογία γύρω από το πρόσωπο της Θεοτόκου θεωρείται ο 5^{ος} αιώνας και συγκεκριμένα το έτος 431, όταν συγκαλείται στην Έφεσο η Γ' Οικουμενική Σύνοδος για την καταδίκη του Νεστοριανισμού. Ως γνωστόν, ο Νεστόριος, Πατριάρχης Κων/πόλεως, αρνιόταν την πλήρη και ασύγχρητη «εν Χριστώ» ένωση θείας και ανθρωπίνης φύσεως, γι' αυτό χρησιμοποιούσε για την Παναγία τον όρο «Χριστοτόκος» και «ανθρωποτόκος». Η Σύνοδος στην Έφεσο καταδίκασε τις θέσεις αυτές του Νεστορίου ως αιρετικές και επεκύρωσε τις θεολογικές θέσεις του αγ. Κυρίλλου, Πατριάρχη Αλεξανδρείας, τις οποίες και κατέστησε όρο της: «Ομολογούμεν την αγίαν Παρθένου Θεοτόκον, δια τον Θείον Λόγον σαρκωθήναι και ενανθρωπήσαι και εξ αυτής της συλλήψεως ενώσαι αυτόν τον εξ αυτής ληφθέντα ναόν».

Έτσι, η Γ' Οικουμενική Σύνοδος έδωσε αφορμή να αναπτυχθεί στους αιώνες που ακολούθησαν η περί Θεοτόκου θεολογία και να καθιερωθούν οι «θεομητορικές» εορτές, που με τη σειρά τους στάθηκαν, επίσης, αφορμή για αναρίθμητες «θεομητορικές» ομιλίες.

Αν, όμως, η κάθε εποχή έχει το δικό της πλούτο, είναι αναμφισβήτητο ότι μετά τον 5^ο αι., ο κατ' εξοχήν «θεομητορικός» αιώνας είναι ο 14^{ος}, κατά τον οποίον ηχούν οι δογματικές φωνές Γρηγορίου του Παλαμά, Αρχ/που Θεσ/νίκης, Νικολάου Καβάσιλα και Θεοφάνους του Νικαέως. Οι τρεις αυτοί πατέρες θεμελιώνουν θεολογικά τρία συγχρόνως σημεία: α) Την απόλυτα προσωπική αγιότητα της Θεοτόκου και την εσατολογική τοποθέτησή Της μετά την Αγία Τριάδα, β) τη θεμελιώδη Χριστολογική σημασία Της, και γ) την εντελώς κεντρική θέση Της στην Οικονομία της σωτηρίας, δηλ. τον ενεργητικό ρόλο της στο μυστήριο της Σαρκώσεως και την εις τους αιώνες παραμονή Της στο κέντρο του μυστηρίου της Εκκλησίας.

Έτσι, η τιμή στο πρόσωπο, αλλά, κυρίως, στο ρόλο της Θεοτόκου στο γεγονός της σωτηρίας, από πολύ νωρίς εκδηλώνεται και στη λατρεία της Εκκλησίας. Γι' αυτό σε όλη τη διάρκεια του εκκλησιαστικού έτους τιμάται η Παναγία με τις «θεομητορικές», όπως προαναφέρθηκε εορτές, αλλά και με άλλες που συνδέονται και με θαύματα που αποδίδονται στη Χάρη της.

Αλλά, και κατά την περίοδο του Τριωδίου και της Μ. Τεσσαρακοστής ιδιαίτερα τιμάται η Θεοτόκος.

ΜΕΡΟΣ Α' - ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΧΕΙΡΟΠΟΙΗΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΑΠΟ ΟΡΘΟΔΟΞΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ

Τραχανάς, Χυλοπίτες, Λαζάνια, Γλυκά του Κουταλιού, Μέλι, Χειροποίητα Λικέρ, Αγιορείτικες Ιαματικές Αλοιφές, Κρασί, Τσίπουρο, Μπαχαρικά, Βότανα, Παρθένο Ελαιόλαδο, Παραδοσιακά Γλυκά, Χειροποίητα Σαπούνια, Ώσπρια

Παρασκευή Ε. Θεοδωράτου
Ερμού 90 (έναντι Αστυνομίας), Πάτρα - τηλ.: 2610 223869
κιν.: 6975103295, e-mail: paratheod@yahoo.gr

Οπτική Γωνία

Μαρία Μητροπούλου
Οπτικός - Οπτομέτρης, MSc

Οπτικά - Φακοί Επαφής
Εργαστήριο - Οπτομετρία
Βοηθήματα Χαμηλής Όρασης
Εξειδίκευση στην Παιδική & Αθλητική Όραση
Ειδικές τιμές για φοιτητές, ανέργους και πολύτεκνους

ΣΥΜΒΑΣΗ ΜΕ ΟΛΑ ΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ ΥΓΕΙΑΣ

Ακρωτηρίου 143 - Τηλ.: 2611 122 284
facebook: Οπτική Γωνία

Στην κατάμεστη αίθουσα του Κέντρου Ενοριακής Διακονίας του Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου Πατρών, πραγματοποιήθηκε την περασμένη Δευτέρα 24 Φεβρουαρίου, ενδιαφέρουσα ομιλία με εκλεκτό προσκαλεσμένο τον Ιεροκήρυκα του Μητροπολιτικού Ιερού Ναού της Ευαγγελιστριάς, Αρχιμανδρίτη π. Αμβρόσιο Γκουρβέλο. **Παραθέτουμε αποσπάσματα από την εμπνευσμένη ομιλία του π. Αμβροσίου.**

...Η Μ. Τεσσαρακοστή είναι μια εκκλησιαστική περίοδος, η οποία πέρα από τα γεγονότα της ζωής του Κυρίου μας που προβάλλονται, είναι ένα ταχύρρυθμο πνευματικό φροντιστήριο που αφορά όλους, επομένως και την οικογένεια.

Συνήθως συνδέουμε την Σαρακοστή απλώς με την νηστεία των τροφών ή έστω με κάποιες ακολουθίες π.χ. τους Χαιρετισμούς της Παναγίας. Όταν καθιερώθηκαν και παγιώθηκαν οι Ακολουθίες και η νηστεία της περιόδου αυτής οι άνθρωποι ζούσαν στις αγροτικές κοινωνίες, ήταν πιο σκληραγωγημένοι σωματικά και οι εορτές και η λατρεία ήταν το κέντρο της ζωής τους, όπως οι Ναοί ήταν στα κέντρα των χωριών και των πόλεων τους. Έτσι ένας χριστιανός μπορούσε ευκολότερα να συμμετάσχει στις μακρές και πυκνές ακολουθίες, να τηρήσει αυστηρές νηστείες, όπως το τριήμερο δηλαδή αποχή από τροφή και νερό τις τρεις πρώτες ημέρες της Καθαρής εβδομάδας κ.α. Ο σύγχρονος τρόπος ζωής θέτει στο περιθώριο έμεσα ή άμεσα την πνευματική ζωή. Οι αντίθετες προκλήσεις και προσκλήσεις είναι πολλές, ο χρόνος είναι λίγος, η ψυχική κόπωση και το άγχος παραλύει το σώμα. Από την Μ. Τεσσαρακοστή έχουν απομείνει κάποια έθιμα, κάποιες καλές συνήθειες απογυμνωμένες όμως από το εκκλησιαστικό τους νόημα, που είναι η ένωση με το Θεό. Νηστεύουμε λίγες μέρες για το καλό, ή κοινωνούμε πάλι για το καλό, πάμε στους Χαιρετισμούς να ανάψουμε ένα κεράκι. Κάθε χρόνο τα ίδια χωρίς προσπάθεια εμβάθυνσης, διότι ζούμε σε ένα κόσμο που αρέσκεται στην επιφάνεια, στη βιτρίνα. Κι εμείς κάπου τα βαριόμαστε, τα βλέπουμε ως καθήκοντα και όπως είναι φυσικό τα παιδιά μας τα απορρίπτουν κάποια στιγμή, διότι για αυτά δεν υπάρχει «πρέπει» αλλά οφείλουμε να απαντήσουμε σαφώς και εμπειρικά «γιατί».

Τα μηνύματα της Μ. Τεσσαρακοστής είναι πολλά. Από αυτά σκέφθηκα να υπενθυμίσω σε όλους μας πέντε μηνύματα και πως αυτά εφαρμόζονται στην οικογενειακή ζωή και κοινωνική ζωή. Είναι τα μηνύματα των προσώπων και των γεγονότων, που προβάλλονται τις πέντε Κυριακές των Νηστειών...

Την Α΄ Κυριακή των Νηστειών, της Ορθοδοξίας όπως είναι γνωστή, πανηγυρίζουμε την αναστήλωση των ιερών εικόνων. Δεν ήταν απλώς μια νίκη ενός δόγματος έναντι μιάς πλάνης αλλά κάτι πολύ βαθύτερο, αυτό που υπερα-

σπίστηκαν οι Άγιοι Πατέρες. Πρώτον ότι εικονίζουμε τον Χριστό, διότι έγινε και άνθρωπος χωρίς αμαρτία για χάρη μας και μέσα από την εικόνα του μεταφέρουμε την αγάπη μας, του αναθέτουμε την ύπαρξή μας και τον ομολογούμε ως τον προσωπικό μας Σωτήρα, που ήλθε στη ζωή μας απλά, ταπεινά αλλά ουσιαστικά και λυτρωτικά. Ταυτόχρονα η αναστήλωση των εικόνων είναι μία ομολογία, ότι ο καθένας μας είναι εικόνα του Θεού, διότι είμαστε κατ' εικόνα του Χριστού πλασμένοι. Σεβασμός στην εικόνα του Χριστού και των Αγίων συνεπάγεται σεβασμό στον κάθε πλησίον και μάλιστα σε αυτόν που ζούμε κάτω από την ίδια στέγη και συχνά νιώθουμε, ότι έχουμε χάσει την επαφή μαζί του...

...Το ερώτημα που τίθεται είναι πόσο βλέπουμε τον άλλο ως εικόνα Θεού. Αυτόν που αντιπαθούμε, τον συκοφάντη, τον αχάριστο, τον πλεονέκτη, τον συνυποψήφιο για μια θέση, τον γκρινιάρη, τον κουτσομπόλη. «Είδες τον αδελφό σου, είδες τον Θεό σου» έλεγαν οι αρχαίοι ασκητές της Αιγύπτου.

Η Β΄ Κυριακή της Σαρακοστής είναι αφιερωμένη στον Άγιο Γρηγόριο τον Παλαμά, Αρχιεπίσκοπο Θεσσαλονίκης. Ο Άγιος Γρηγόριος με τη θεολογία και τους αγώνες του υπερασπίστηκε τη δυνατότητα του ανθρώπου να αγιασθεί. Δηλαδή ότι ο κάθε άνθρωπος μπορεί όχι απλώς να γίνει ενάρετος, ηθικός και χρήσιμος, αλλά να θεωθεί κατά χάριν, να αγιασθεί, να μεταμορφωθεί, να γίνει με τη δύναμη και τη χάρη του Θεού Θεός. Κάι ότι αυτός είναι ο αληθινός και αιώνιος σκοπός της ζωής μας, να αγιάσουμε τις ψυχές και τα σώματά μας. Όλοι οι άλλοι στόχοι και επιμέρους σκοποί της ζωής μας καταξιώνονται στο βαθμό που υπηρετούν τον πρώτο μας σκοπό, τον λόγο-την αιτία της δημιουργίας μας από το Θεό. Τρανό παράδειγμα του δυνατού αυτού του σκοπού αποτελεί η οικογένεια του ίδιου του Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά, τα μέλη της οποίας ανα-

Ο π. Αμβρόσιος Γκουρβέλος μίλησε για την "Μεγάλη Τεσσαρακοστή και την οικογενειακή ζωή"

γνωρίστηκαν Άγιοι. Αναφέρεται για τον πατέρα του Γρηγορίου, τον Κωνσταντίνο, ότι είχε φθάσει στην καρδιακή προσευχή. Δηλαδή να προσεύχεται ολοκληρωτικά, χωρίς μετεωρισμούς και περισπασμούς του νού και ταυτοχρόνως η προσευχή να ενεργείται μέσα του αδιάλειπτα, ως δώρο Θεού. Ίσχυε κυριολεκτικά σε αυτόν το χωρίο της Αγίας Γραφής που λέει: «Εγώ καθεύδω και η καρδιά μου αγρυπνεί». Μάλιστα κάποια ημέρα ευρισκόμενος σε συνεδρία ως συγκλητικός στο Παλάτι αξιώθηκε να αρπαγεί ο νού του σε θεία θεωρία. Το γεγονός έγινε αντιληπτό από τον Αυτοκράτορα και τους παρευρισκομένους συγκλητικούς, οι οποίοι με ευλάβεια δεν τον διέκοψαν. Αυτό σημαίνει ότι και ο καθένας μας είτε έγγαμος, είτε άγαμος έχει κοινό δρόμο να βαδίσει προς τη γνώση του Θεού. Κάθε μορφή ζωής, κάθε τόπος καταξιώνεται, αγιάζονται, μεταμορφώνονται εν Χριστώ...

Η Κυριακή της Σταυροπροσκυνήσεως, η Γ΄ των Νηστειών είναι η ημέρα, που μας υπενθυμίζει, ότι κάθε τι θέλει θυσία. Είστε οικογενειάρχες οι περισσότεροι και νομίζω γνωρίζεται, τι θα πεί θυσία. Χωρίς αυτή δεν προχωρά η οικογενειακή ζωή. Πρέπει να προσφέρουμε κόπο, χρόνο, χρήματα, την άνεσή μας, τα δικαιώματά μας, προκειμένου να επιτύχουμε. Αυτό υποδεικνύει ο Σταυρός του Χριστού...

...Η δύναμη της χριστιανικής θυσιαστικής αγάπης μεταμορφώνει θαυμασώς τις ψυχές και τις ζωές των συνανθρώπων μας. Οι περισσότεροι από εμάς αντιμετωπίζουμε ποικίλα προβλήματα και μάλιστα σχετικά με τα παιδιά μας, τους συζύγους, τους συγγενείς, τους φίλους, όσους σχετίζονται με μας. Και σκεπτόμαστε, τι να κάνουμε, πως να συμβουλευτούμε, πως να φερθούμε; Τα όσα ακούσαμε μας επικεντρώνουν σε δύο λέξεις. Ένα ουσιαστικό «θυσία» και ένα ρήμα «μάθε». Θέλεις να αλλάξει η ζωή σου και οι άλλοι γύρω σου; Μάθε να ακούς. Μάθε να υπομένεις. Μάθε να περιμένεις. Μάθε να σιωπάς. Μάθε να μιλάς στο Θεό.

Μα πως θα μάθω αυτά; Χρειάζεται θυσία. Θυσίασε τα δικαιώματά σου. Θυσίασε την ξεκούρασή σου. Θυσίασε τον χρόνο σου. Θυσίασε τα χρήματά σου. Θυσίασε το θέλημά σου.

Θέλεις να πείσεις τον άλλον; Τίποτε δε θα καταφέρεις. Μόνο θα στενοχωρηθείς. Θέλεις να αλλάξεις κάτι; Προσευχίσου καρδιακά με την σιωπηλή κραυγή της αγάπης σου. Βρες την ειρήνη μέσα σου, λέει ο Άγιος Σεραφείμ του Σάρωφ και χιλιάδες άνθρωποι θα βρουν την ειρήνη κοντά σου.

Το μήνυμα της επομένης Δ΄ Κυριακής των Νηστειών είναι να μην σταματήσουμε, να μην αποκάμουμε να ανεβαίνουμε, να αγωνιζόμαστε. Όχι μόνο στα πνευματικά θέματα αλλά και στη διακονία μας στην οικογένεια, στην εργασία, στην κοινωνία. Η Κυριακή αυτή είναι αφιερωμένη στον Άγιο Ιωάννη τον συγγραφέα του βιβλίου που ονομάστηκε «Κλίμακα» δηλαδή σκάλα. Η Κλίμακα είναι ένα από τα πλέον μεταφρασμένα και με μεγάλη κυκλοφορία βιβλία παγκοσμίως. Πρόκειται για ένα βαθυστόχαστο βιβλίο γεμάτο ηρωισμό, που φωτίζει, εμπνέει, ηλεκτρίζει και καθοδηγεί τη ψυχή του ανθρώπου στο Θεό. Η Κλίμακα ανταποκρίνεται στην εσωτερική ανάγκη του ανθρώπου να ανεβεί προς την τελειότητα, προς τον Θεό. Ο εγωισμός και η φιλαυτία είναι η διαστρέβλωση εξαιτίας της αμαρτίας, αυτής της ανάγκης του ανθρώπου.

Ως βιβλίο κυρίως απευθύνεται προς τους μοναχούς, για τους οποίους γράφτηκε. Όμως η σημασία του είναι τεράστια για κάθε χριστιανό που προσπαθεί με σοβαρότητα και συνέπεια να πλησιάσει τον Θεό. Ο δρόμος των ευαγγελικών αρετών, τις οποίες πραγματεύεται η Κλίμακα, είναι κοινός και υποχρεωτικός για όλα τα μέλη της Εκκλησίας. Διότι στην Ορθόδοξη Εκκλησία δεν υφίσταται άλλη πνευματικότητα για κοσμικούς και άλλη πνευματικότητα για μοναχούς και αφιερωμένους.

Σχετικώς με τους εν κόσμω διαβιούντας σημειώνει ο ιερός συγγραφέας: «Μερικοί κοσμικοί που ζούσαν αμελώς με ερώτησαν: «Πως μπορούμε εμείς που ζούμε με συζύγους και είμαστε περικυκλωμένοι με τόσες κοινωνικές υποχρεώσεις να ακολουθήσουμε την μοναχική ζωή»; Καί τους απήντησα: «Όσα καλά μπορείτε, να τα κάνετε, κανένα να μη περιγελάσετε, κανένα να μη κλέψετε, σε κανένα να μην ειπείτε ψέματα, κανένα να μη περιφρονήσετε, κανένα να μη μισήσετε. Να μη παραλείπετε τον εκκλησιασμό, να δείχνετε συμπόνια στους πτωχούς, κανένα να μη σκανδαλίζετε. Σε ξένο πράγμα και σε ξένη γυναίκα να μην πλησιάζετε. Αρκεσθήτε στην ιδική σας γυναίκα (πρβλ. Λουκ. γ΄ 14). Εάν ζείτε έτσι, «ου μακράν έστε της βασιλείας των ουρανών» (Μαρκ. ιβ΄ 34).

Όπως είπα νωρίτερα έχει μεγάλη σημασία, να μην παύσουμε τον αγώνα για πνευματική άνοδο. Μεγάλος κίνδυνος στην πορεία μας αυτή είναι η απελπισία, πάνω στην οποία φυτρώνουν όλες οι αμαρτίες, αλλά και η ανυπομονία που χαρακτηρίζει την φιλαυτη εποχή μας...

...Σκαλοπάτι σκαλοπάτι, μας λέει ο Θεός, να ανεβαίνουμε. Πολλοί ζητούν από το Θεό να τους δείξει την αγάπη που έδειξε στους Αγίους, να τους αποκαλύψει τα μεγάλα μυστήρια, για να μπορούν να έχουν και αυτοί απόδειξη της θεϊκής αγάπης. Τον παρακαλούν ακόμη να τους δώσει πολλά πνευματικά νοήματα, ενώ τους είναι αρκετό ένα μόνο για την πνευματική ζωή τους. Το ίδιο συμβαίνει και με μας, όταν διαβάζουμε το λόγο του Θεού και μας δημιουργείται η επιθυμία να το εφαρμόσουμε. Επειδή θέλουμε γρήγορα να επιτύχουμε τα αποτελέσματα, τελικώς δεν προχωρούμε. Εμείς οφείλουμε να ασκούμε την προσευχή, να περιμένουμε με υπο-

μονή και να δοκιμάζουμε το καλό. Δεν ασχολούμαστε με τα αποτελέσματα. Όπως όταν πάμε στο γιατρό και του ζητήσουμε φάρμακο, θα μας το δώσει, μόνο εάν μας συμφέρει. Έτσι κάνει και ο Θεός. Ο άνθρωπος που αποβλέπει στο αποτέλεσμα δείχνει ότι δεν ενδιαφέρεται για το Θεό, δεν κάνει το καλό για το Θεό (π. Αιμιλιανός Σιμωνοπετρίτης).

Όλα όσα μέχρι τώρα είπαμε, όντως είναι ωφέλιμα και πραγματοποιήσιμα κατά τη διάθεση της καρδιάς μας. Όμως υπάρχει η περίπτωση κάποιος είτε πολύ αργά στη ζωή του να ακούσει γι αυτά τα μηνύματα του Θεού είτε να αποτυγχάνει στον αγώνα του παρά τις κάποιες προσπάθειές του. Για τον λόγο αυτό το μήνυμα της τελευταίας της **Ε΄ Κυριακής των Νηστειών είναι η μετάνοια**, το διαρκές δώρο του Σταυρού του Χριστού σε όλους μας. Η Εκκλησία την ημέρα αυτή προβάλλει ως υπόδειγμα μία γυναίκα που μετανόησε και επέστρεψε στο Θεό, την Οσία Μαρία την Αιγυπτία. Η βαθεία μετάνοια και η μεταμόρφωση προς το αγαθό της γυναίκας αυτής αποτελεί πρότυπο για όλους μας. Κάθε αμαρτία συγχωρείται. Εκτός από μία, την αμετανοησία. Η βλασφημία του Αγίου Πνεύματος, που αναφέρει ο Κύριος ως ασυγχώρητη αμαρτία και εν τω νυν και εν τω μέλλοντι, είναι η απόρριψη μέχρι τέλους της ζωής μας της μεγαλύτερης δωρεάς του Αγίου Πνεύματος που είναι η διά της μετανοίας μας, σωτηρία. Σκοπός της Εκκλησίας, που είναι ο Χριστός παραινόμενος εις τους αιώνας και την οποία Εκκλησία συγκροτεί και καθοδηγεί το Πανάγιο Πνεύμα είναι η σωτηρία των ανθρώπων. Και η Εκκλησία «διά των Μυστηρίων σημαίνεται». Όταν απορρίπτεις τα Μυστήρια, δεν μετέχεις στη ζωή της Εκκλησίας ουσιαστικά λυπείς και αρνείσαι το Άγιο Πνεύμα. Καί όλοι μας λυπούμε το Παράκλητο, το Άγιο Πνεύμα. Έχουμε ανάγκη μετανοίας αδιαλείπτως, όσο και να έχουμε προχωρήσει. Δεν είναι τυχαίο, ότι ο βίος της Αγίας Μαρίας της Αιγυπτίας αναγινώσκεται στα Μοναστήρια τις ημέρες αυτές, που η Σαρακοστή τελειώνει και εισερχόμαστε στην Μ. Εβδομάδα. Με την μετάνοια ξεκινά το Τριώδιο και με την μετάνοια καταλήγει...

«...Για την ορθόδοξη αντίληψη, το σπίτι και η οικογένεια αποτελούν την πρώτη και βασικότερη περιοχή της χριστιανικής ζωής και της εφαρμογής των χριστιανικών αρχών στην καθημερινή ζωή. Το σπίτι, δηλαδή το στυλ και το πνεύμα της οικογενειακής ζωής και όχι το σχολείο, ακόμα ούτε και η Εκκλησία, είναι εκείνο που σχηματίζει μέσα μας τη θεμελιακή αντίληψη για τον κόσμο - που μορφοποιεί στο εσωτερικό μας το βασικό προσανατολισμό τον οποίο ίσως για αρκετό διάστημα δεν τον καταλαβαίνουμε, αλλά που τελικά θα γίνει ένας αποφασιστικός παράγοντος. Ο Στάρετς Ζωσιμάς στους «Αδελφούς Καραμαζώφ» λέει: «εκείνος που μπορεί να έχει καλές αναμνήσεις από την παιδική του ηλικία είναι σωμένος για όλη του τη ζωή»... Μέσα από απλά έθιμα και ευλαβείς συνήθειες στην οικογένεια τα μέλη της προσλαμβάνουν «την εμπειρία της Σαρακοστής ως μιάς ειδικής χρονικής περιόδου, σαν κάποιου πράγματος που είναι παρόν όλο το χρόνο και που δεν πρέπει να χαθεί, να ακρωτηριαστεί, να καταστραφεί... Εκείνο που ζητάει από μας η Εκκλησία να κάνουμε στη διάρκεια της Μεγάλης Σαρακοστής είναι να εμπλουτίσουμε τον πνευματικό και διανοητικό εσωτερικό κόσμο μας, να μελετήσουμε και να στοχασθούμε πάνω σε ο, τι μπορεί να μας βοηθήσει να ανακαλύψουμε αυτόν τον εσωτερικό κόσμο και τις χαρές του. Από αυτή τη χαρά, από την αληθινή κλήση του ανθρώπου που εκπληρώνεται εσωτερικά και όχι εξωτερικά, ο «σύγχρονος κόσμος» δεν μας προσφέρει σήμερα ούτε καν μια γεύση - όμως χωρίς αυτή, χωρίς την αντίληψη της Σαρακοστής σαν ταξιδιού στο βάθος του είναι μας, η Σαρακοστή χάνει το νόημά της...

...Αν η Μεγάλη Σαρακοστή είναι η ανακάλυψη της πίστης από τον άνθρωπο, είναι επίσης και ανόρθωση της ζωής του, του θεϊκού νοήματός της, του κρυμμένου βάθους της. Με το να απέχουμε από την τροφή ξαναβρίσκουμε τη γλύκα της και ξαναμαθαίνουμε πως να την λαμβάνουμε από το Θεό με χαρά και ευγνωμοσύνη. Με το «να μειώνουμε» τις ψυχαγωγίες, τη μουσική, τις συζητήσεις, τις επιπλοκές κοινωνικότητες, ανακαλύπτουμε την τελική αξία των ανθρώπινων σχέσεων, της ανθρώπινης δουλειάς, της ανθρώπινης τέχνης. Και τα ξαναβρίσκουμε όλα αυτά ακριβώς, γιατί ξαναβρίσκουμε τον Ίδιο το Θεό, γιατί ξαναγυρίζουμε σ' Αυτόν και δι' Αυτού σε όλα όσα Εκείνος μας έδωσε μέσα από την τέλεια αγάπη και το έλεός Του». (Α. Σμέμαν, Μεγάλη Σαρακοστή - Πορεία προς το Πάσχα, μτφρ. Ελένη Γκανούρη, εκδ. Ακρίτας, Αθήνα 1999)

Πολλά ...εν ολίγοις

Επιμέλεια - σύνταξη
Αλέξανδρος Κ. Κολλιόπουλος

Η ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΕΛΙΔΟΣ ΣΤΟ FACEBOOK

Η Ιερά Μητρόπολις Αργολίδος ενημερώνει ότι έχουν δημιουργηθεί σε μέσο κοινωνικής δικτύωσης (facebook) σελίδες στο όνομα του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου κ. Νεκταρίου.

Οι ιστοσελίδες αυτές δημιουργήθηκαν εν αγνοία του. Ο ίδιος δεν έδωσε σε κανέναν την έγκρισή του, δεν έχει καμία παρουσία στο facebook, ούτε σκοπεύει να αποκτήσει. Οι δημιουργοί των ιστοσελίδων κινούνται από ιδιοτελείς σκοπούς.

Μάλιστα, η δημιουργός της πιο πρόσφατης από αυτές απευθύνεται στους επισκέπτες ζητώντας οικονομική βοήθεια για συγγενικό της πρόσωπο. Παρά τις έντονες συστάσεις οι ιστοσελίδες δεν έχουν απενεργοποιηθεί.

Η Ιερά Μητρόπολις επιφυλάσσεται πλέον να κινηθεί νομικά για τις περιπτώσεις αυτές.

Αποφοίτησε ο π. Χρυσόστομος Μπαρούσης

Ολοκλήρωσε τις σπουδές του στην Ανωτάτη Εκκλησιαστική Ακαδημία Αθηνών, ο Αρχιμανδρίτης της Ι.Μ. Πατρών **π. Χρυσόστομος Μπαρούσης**, Αδελφός της Ι. Μονής Γηροκομείου. Αναμένεται η ορκομοσία του στο επόμενο χρονικό διάστημα.

Ο π. Χρυσόστομος διακρίνεται για την χριστιανική αρετή του, το σεμνό και άμεπτο βίο του, την γλυκύτητα του χαρακτήρος του.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η Ανωτάτη Εκκλησιαστική Ακαδημία Αθηνών είναι παραγωγική σχολή της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ελλάδος, ανήκει στην Ανωτάτη Εκπαίδευση, παρέχει εκπαίδευση και χορηγεί πτυχία ισότιμα με εκείνα των ιδρυμάτων της Ανωτάτης Εκπαίδευσης και εποπτεύεται από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σύμφωνα με το Νόμο 3432/2006.

Φιλόλογος καθηγητής παραδίδει μαθήματα σε μαθητές

Γυμνασίου - Λυκείου

Τηλέφωνο επικοινωνίας:

2610/620.860 - κιν.: 6937487073

π. Χριστοφόρος Μεϊντανάς. Ένας παραδοσιακός ιερέας με θυσιαστικό ήθος και προσφορά

Δύο φωτογραφικά στιγμιότυπα όπου διακρίνεται στο πρώτο ο σεβάσμιος 86χρονος **π. Χριστοφόρος Μεϊντανάς** να κοινωνά **το Σώμα και το Αίμα Ιησού Χριστού** την περ. Κυριακή στο Μοναστήρι της Γηροκομίσσης, όπου συμμετείχε και στην Θεία Λειτουργία.

Στο δεύτερο στιγμιότυπο ο **π. Χριστοφόρος** σε αναπηρικό καροτσάκι έσπευσε να λάβει την ευχή του **Σεβασμιωτάτου κ.κ. Χρυσόστομου** πριν από λίγες ημέ-

ρες στο μοναστήρι της Παναγίας μας.

Ο π. Χριστοφόρος είχε χρηματίσει και ηγούμενος στην Γηροκομίσσα. Όλη του η ζωή διακρίνεται από μία απλότητα, από ένα γνήσιο εκκλησιαστικό φρόνημα, από καθαρότητα σκέψης και καρδιάς, από αδολότητα συμπεριφοράς.

Εμείς τον ευχαριστούμε, διότι, με τη βιωτή του δείχνει το δρόμο που οδηγεί στο Θεό.

Την πρώτη Κυριακή του μηνός Φεβρουαρίου 2014, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρών κ.κ. Χρυσόστομος μετέβη το μεσημέρι στην Ιερά Μονή Παναγίας της Ελεούσης στην Πίτσα.

Ο Σεβασμιώτατος χοροστάτησε στην Ακολουθία της ρασσευχής δόκιμης μοναχής, δίδοντάς της το μοναχικό όνομα Θεοφανώ.

Το φωτογραφικό στιγμιότυπο είναι από παλαιότερα επίσκεψη του Επισκόπου και διακρίνεται με την Ηγουμένη Γερόντισσα Μακαρία και την λοιπή Αδελφότητα.

ΚΟΠΗ ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΑΣ ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΝΟΡΙΑΣ ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ

Την Κυριακή 23 Φεβρουαρίου 2014 μετά το πέρας της Αναστάσιμης Θείας Λειτουργίας, στο κατάμεστο Ενοριακό Πνευματικό Κέντρο της ενορίας Παντοκράτορος, το Φιλόπτωχον έκοψε την ετήσια Βασιλόπιτα και έκανε τον Απολογισμό του παρελθόντος έτους.

Ο υπεύθυνος **π. Ιωάννης Σταυρόπουλος** ενημέρωσε τους παρευρισκόμενους για το έργο που επιτελείται στην ενορία στον φιλανθρωπικό τομέα και δεν παρέλειψε να ευχαριστήσει τις επί πολλά χρόνια συνεργάστρες του αλλά και όλους όσοι συνεισφέρουν σε αυτή την προσπάθεια.

Το φλουρί ευρήκε ο Λαμπαδάριος του Ναού **κ. Παναγιώτης Λάγιος** στον οποίο ως δώρο εδόθη μια εικόνα του Αποστόλου Ανδρέου.

Οι καλλίφωνοι Ιεροψάλτες του Ναού απέδωσαν Εκκλησιαστικούς ύμνους. Στην εκδήλωση έδωσε το παρών και ο Ιεροδιάκονος **Σεραφείμ Αργυρόπουλος** ο οποίος συλλειτούργησε στο παρεκκλήσιο των Αγίων

Αναργύρων με τον εφημέριο του Ναού **π. Περικλή Ρίππη**.

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΥ

Πρόγραμμα Ιερών Ακολουθιών
κατά την Μ. Τεσσαρακοστή

Α. Χαιρετισμοί κάθε Παρασκευή απόγευμα από 5.30 μ.μ. - 7.00 μ.μ.

Β. Προηγιασμένοι Θείοι Λειτουργία:

1) Η Προηγιασμένη της Τετάρτης το απόγευμα στις 2.30 μ.μ. έως 4.15 μ.μ. περίπου

2) Η Προηγιασμένη της Παρασκευής θα τελείται το πρωί ώρα 6.00 π.μ. έως 9.00π.μ. περίπου.

Γ. Μέγα Απόδειπνο: Όλα τα απογεύματα από Δευτέρα έως Πέμπτη (και Τετάρτες) από 5.00 μ.μ. - 6.15 μ.μ.

Καλή και Αγία Μεγάλη Τεσσαρακοστή
Εκ της Ιεράς Μονής

Το νέο βιβλίο του
Σταύρου Ιντζεγιάννη

Ο Στ. Ιντζεγιάννης κυκλοφόρησε το νέο του βιβλίο "Ανατολικά του Βορρά". Πωλείται στα βιβλιοπωλεία "Πολύεδρο" και στη "Γωνιά του Βιβλίου".

Αναπλαστική Σχολή
Πατρών (Ιωνίας 47)

Καθαρά Τρίτη 4-3-2014
ακολουθία του Μεγάλου
Αποδείπνου, στον Ιερό
Ναό Αγίας Ταβιθά,
Ιωνίας 47.
Έναρξη 6.00 μ.μ.

Μικροφωνικές
εγκαταστάσεις
Ιερών Ναών &
Πνευματικών Κέντρων

- Μελέτη
- Εγκατάσταση
- Αναβάθμιση
- Επισκευή
- Ασύρματες φορητές συσκευές

ΤΙΓΚΑΣ
ART
ΤΗΛΕΦΩΝΟ 210 330005

ΕΔΡΑ Τσαμαδού 37, 262 22 Πάτρα
τηλ 2610. 330005, κιν 6947. 429400
ΑΘΗΝΑ Μισούλη 5, Άνω Ηλιούπολη
e-mail tigas@tigas.gr site www.tigas.gr
blog www.tigasartsound.blogspot.gr
facebook www.facebook.com/tigas.gr

βξυπνρέρτκπκ πρην & μετ& την πύλκπκπ

Ο Χριστός και ο βαπτιστής του

24 Φεβ, Ιωάννου βαπτιστού, ΜΘ 11,2-15

Ο Κύριος μετά τη δοκιμαστική αποστολή των μαθητών του στο κήρυγμα (ΜΘ 10), συνέχισε να κηρύττει μόνος του. Στο μεταξύ, σύμφωνα με το ανάγνωσμα,

Ο Ιωάννης βαπτιστής, ενώ ήταν στη φυλακή, όταν άκουσε από τους μαθητάς του για τα έργα του Χριστού, έστειλε δύο απ' αυτούς και τον ρώτησε: Σ' είσαι ο Μεσσίας που πρόκειται να έρθει ή άλλον περιμένουμε; (2-3).

Ο Ιωάννης, όπως σαφώς φαίνεται εδώ, είχε γύρω του ομάδα μαθητών. Μερικοί απ' αυτούς ήταν πιο αυστηροί και από το διδάσκαλό τους και συχνά δεν πειθαρχούσαν σε όσα τους έλεγε. Οι μαθηταί του, στο διάστημα που εκείνος ήταν στη φυλακή, τον επισκέπτονταν και τον ενημέρωναν για όλα τα τρέχοντα, και για τον Ιησού. Ο Ιωάννης είχε φυλακιστεί από τον Ηρώδη Β' Αντίπα για τον έλεγχο ηθικής τάξεως που είχε ασκήσει σ' αυτόν. Αγαπούσε και σεβόταν το Χριστό ως πολύ ανώτερό του και χαιρόταν για τα πολλά και θαυμαστά σημεία και την πρόοδο του κηρύγματός του μέρα με την ημέρα.

Πώς εξηγείται όμως ότι ο Ιωάννης, εντελώς απρόσμενα, ρωτάει τον Ιησού μέσω των μαθητών του, αν είναι ο Μεσσίας; Τι συνέβη; Μήπως στο μεταξύ προέκυψε κάποια ρωγή στην αγαστή σχέση του με το Χριστό;

Η απάντηση είναι ότι ο Ιωάννης δεν είχε καμιά αμφιβολία για το ποιος είναι ο Ιησούς, είχαν όμως αμφιβολία οι μαθηταί του, οι οποίοι προφανώς από αντιζηλία είχαν πάθει κάτι το ανθρώπινο. Πιθανώς να έλεγαν στον Ιωάννη: Να αυτός για τον οποίο έδωσες τη μαρτυρία συνεχώς δοξάζεται από το λαό, ενώ εσύ είσαι κλεισμένος στις φυλακές. Αν πραγματικά αυτός είναι ο Μεσσίας, πώς αδιαφορεί για σένα τον πρόδρομό του τώρα που είσαι στη φυλακή;

Σίγουρος ο Ιωάννης ότι οι μαθηταί του δεν θα πείθονταν σε τυχόν απάντησή του, έκανε κάτι ανθρωπίνως ευφυές: τους έστειλε να ρωτήσουν οι ίδιοι τον Ιησού. Βέβαια το ερώτημα, όπως είναι διατυπωμένο, φαίνεται σαν ερώτημα του Ιωάννου, αλλά στην πραγματικότητα είναι των μαθητών του. Όπως κι αν έχει το πράγμα, το σίγουρο είναι ότι ο καρδιογνώστης Κύριος Ιησούς χειρίστηκε την απάντησή του με θεία σοφία. Δεν έδωσε δική του απάντηση, αλλά κατά την ταπεινόφρονα πάντοτε τακτική του, άφησε ν' απαντήσουν οι προφήτες.

Πηγαίνετε, τους λέει, και πείτε στον Ιωάννη αυτά που ακούτε και βλέπετε, ότι λεπροί καθαρίζονται, τυφλοί ανακτούν το φως τους, κουρσώ περπατούν, λεπροί καθαρίζονται, κωφοί αποκτούν την ακοή τους, νεκροί ανασταίνονται, φτωχοί δέχονται το ευχάριστο μήνυμα της σωτηρίας, και μακάριοι είναι εκείνος που δεν θα σκανδαλιστεί από μένα (4-6).

Σα να λέει: **Ρωτάτε αν είμαι ο Μεσσίας;** Σας απαντώ: Δεν λένε οι προφήτες ότι ο Μεσσίας θα κάνει σημεία μεγάλα και θαυμαστά; Να, αυτά τα σημεία γίνονται σήμερα, όπως βλέπετε, από μένα. Το συμπέρασμα βγάλτε το μόνοι σας. Και συμπληρώνει την απάντησή του μ' έναν ελαφρό και ανεπαίσθητο έλεγχο: Μακάριος, λέει, είναι αυτός που δεν θα σκανδαλιστεί από μένα. Και για να μη νομίσει ο λαός ότι αυτός που σκανδαλίστηκε είναι ο Ιωάννης, πλέκει γι' αυτόν ένα λαμπρό εγκώμιο.

Άνθρωποι, λέει, τί βγήκατε να δείτε στην έρημο; μήπως κάποιον καλάμι που σαλεύεται από τον άνεμο (της αμφιβολίας για το πρόσωπό μου); (7).

Σαν καλάμι εννοεί το φυλακισμένο και αδύναμο Ιωάννη, που πρόκειται σε λίγο να τσακιστεί από τον Ηρώδη. Αλλά έχει και την άλλη έννοια: Πράγματι, ο ισχνός σωματικώς Ιωάννης δεν διέφερε από ένα εύφραυστο καλάμι, αλλά ψυχικώς ήταν στερεός και αμετακίνητος σαν το βουνό. Οι άνθρωποι που εκτιμούσαν τον Ιωάννη ήθελαν κάποτε ν' ακούσουν κάτι για το μυστηριώδες, όπως το θεωρούσαν, πρόσωπό του, και τώρα χαίρονται που ακούν γι' αυτόν τα τόσο εγκωμιαστικά λόγια, και μάλιστα από τον Ιησού. Και συνεχίζει ο Κύριος:

Λοιπόν, τί βγήκατε να δείτε; μήπως κανέναν άνθρωπο ντυμένο στα μαλακά και πολυτελή ρούχα; Μην κουράζεστε: αυτοί που φορούν τα μαλακά και πανάκριβα ρούχα κατοικούν όχι στην έρημο αλλά στα βασιλικά ανάκτορα (8).

Τα πολυτελή κοστούμια είναι γεγονός ότι τονίζουν την προσωπικότητα. Συχνά όμως στα πανάκριβα υφάσματα τυλιγούνται άθλια σώματα και ακόμη πιο άθλιες ψυχές. Θέλει να πει ο Κύριος, ότι ο Ιωάννης μπορεί να φορούσε τρίχινο χοντροκαμωμένο ιμάτιο και να έτρωγε ακρίδες και μέλι αγρίων², αλλά το αγγελικό του σώμα φιλοξενούσε μια ταπεινότητα και αγιότητα ψυχή. «Και ο βαπτιστής μπορούσε να φοράει τέτοια πολυτελή φορέματα», λέει ο άλλος Ιωάννης, ο χρυσόστομος, «αν είχε σιγήσει ή έκανε «εκπτώσεις» στο κήρυγμα». Και συνεχίζει ο Κύριος:

Τί βγήκατε να δείτε; προφήτη; Συμφωνώ. Είναι προφήτης και παραπάνω από προφήτης. Σας πληροφορώ ότι ο Ιωάννης είναι αυτός για τον οποίο έχει γραφεί από τον προφήτη Μαλαχία³: Να, εγώ (ο Θεός) στέλνω τον αγγελιοφόρο μου (Ιωάννη) πριν από τη δημόσια εμφάνισή του, που θα προετοιμάσει τις ψυχές των ανθρώπων, για να σε υποδεχτούν (9-10).

Ονομάζεται «περισσότερον προφήτου», διότι ο Ιωάννης δεν προφήτευσε μόνο για το Μεσσία, όπως οι άλλοι προφήτες, αλλά και τον έδειξε με το χέρι του και τον βάπτισε στον Ιορδάνη ποταμό.

Τα λόγια αυτά του προφήτου Μαλαχίου είναι μια ενημέ-

ρωση, ας την πούμε έτσι, που κάνει ο Θεός Πατέρας στον Υιό του πριν από την έλευσή του στον κόσμο ως Μεσσία. Πράγματι το παρορμητικό κήρυγμα του Ιωάννου είχε απήχηση στις καρδιές των Ιουδαίων και όλοι σχεδόν βαπτίστηκαν το βάπτισμά του. Αλλ' ο Χριστός αφήνει το σπουδαιότερο στο τέλος:

Αλήθεια σας λέω, ότι δεν έχει εμφανιστεί άνθρωπος στον κόσμο που να γεννήθηκε από γυναίκα ανώτερος από τον Ιωάννη. Και με την ευκαιρία σας λέω ότι ο μικρότερος στη βασιλεία των ουρανών είναι ανώτερός του (11).

Και από τους μεγάλους άντρες Αβραάμ Ισαάκ Ιακώβ Μωϋσή Δαυίδ Ηλία είναι ανώτερος. Και για να μην πάει κανενός ο νους ότι τον εννοεί ανώτερο και από τον εαυτό του, διευκρινίζει ο Ιησούς με λεπτότητα, ότι ο Ιωάννης είναι μικρότερος όχι απλώς από τον ίδιο, που είναι υιός και λόγος του Θεού και δεν υπάρ-

χει σύγκριση μαζί του, αλλά και από τον ασημότερο άνθρωπο της νέας βασιλείας, τον τελευταίο Χριστιανό. Όπως ο ναύτης ενός συγχρόνου υπερωκεανίου είναι ανώτερος από τον καπετάνιο ενός ιστιοφόρου της αρχαίας εποχής, έτσι και ο αληθινός Χριστιανός από τους άντρες της Π. Διαθήκης. Και καταλήγει ο Κύριος:

Από τις ημέρες του Ιωάννου του βαπτιστού μέχρι τώρα η βασιλεία των ουρανών κατακτάται με τη βία από τους βιαστές που την αρπάζουν κυριολεκτικά. Όλοι οι προφύτες και ο Νόμος προφήτευσαν μέχρι τον Ιωάννη, κι αν θέλετε να παραδεχτείτε, αυτός (ο Ιωάννης) είναι ο Ηλίας που αναμένονταν να ξαναέρθει. Όποιος έχει καλή διάθεση καταλαβαίνει τί λέω (12-15).

Η πρώτη σημασία του βιάζω είναι ασκώ σε κάποιον σωματική ή ψυχική βία, ενεργώ καταπιεστικώς. *Βιασταί* λέγονταν συνήθως οι τελώνες της εποχής εκείνης, που εισέπρατταν με τη βία φόρους παραπάνω από το κανονικό⁴. Αν ένας φόρος ήταν 100 δηνάρια και ο τελώνης εισέπραττε 150, αυτό το έλεγαν ως εξής: Ο τελώνης βίασε τα 50 δηνάρια ή βιάζονται τα 100 δηνάρια.

Με πνευματική έννοια βιασταί νοούνται εδώ οι άνθρωποι των ημερών του Χριστού που πιστεύουν στο κήρυγμά του και προσέρχονται με σπουδή ν' αγοράσουν τη βασιλεία του όσο όσο, ό,τι κι αν απαιτείται να θυσιάσουν.

Ο λόγος του Χριστού περί βιαστών είναι ένα ειρωνικό λογοπαίγνιο για τους αρχιερείς τους φαρισαίους και τους μαθητάς του Ιωάννου, οι οποίοι επέκριναν τους τελώνες σαν βιαστές χρηματικών φόρων⁵ και ο Ιησούς τους λέει: Ναι, οι τελώνες είναι βιασταί και άρπαγες, αλλά κάποιοι απ' αυτούς βίασαν και τη βασιλεία του Θεού με τη μετάνοιά τους, ενώ εσείς δεν έχετε ακόμη εκτιμήσει τις προτεραιότητες ή αδιαφορείτε. Αλλά τότε δεν σας ωφελεί το ότι υπήρξατε μαθηταί του Ιωάννου.

Με το «Όποιος έχει καλή διάθεση καταλαβαίνει τί λέω» είναι σα να τους λέει: Ό,τι έπρεπε να προφητευθεί για το Μεσσία, προφητεύθηκε μέχρι τον Ιωάννη. Άρα εγώ είμαι ο Μεσσίας. Δεν θα σταματούσαν οι προφήτες να μιλούν για την έλευση του Μεσσία, αν εγώ δεν ήμουν ο Μεσσίας. Όλοι οι προφύτες από το Δαυίδ μέχρι τον Ιωάννη τον χρονικώς τελευταίο προφήτη, καθώς και ο Νόμος, τα 5 πρώτα βιβλία της Π. Διαθήκης, προφήτευσαν για το Μεσσία, αλλ' ο Ιωάννης, πρέπει να γίνει αυτό παραδεκτό, είναι ο Ηλίας, που κατά την προφητεία του Μαλαχίου⁶, επρόκειτο να ξανάρθει.

Ο προφήτης Μαλαχίας (440-400 π. Χ.), ο προτελευταίος προφήτης πριν από την έλευση του Χριστού και τελευταίος συγγραφέας προφητείας, είχε προφητεύσει (4,4) ότι ο προφήτης Ηλίας θα ερχόταν πριν από τον ερχομό του Μεσσία, και έριπνταν η ιδέα αυτή ανάμεσα στους Ιουδαίους για 430 χρόνια. Αλλά την προφητεία δεν έπρεπε να την εκλάβουν κατά γράμμα. Διότι ως Ηλίας νοείται από το Μαλαχία ο Ιωάννης ο πρόδρομος, ο οποίος πράγματι ήρθε και προετοίμασε το λαό να τον δεχτεί. Εδώ το λέει καθαρά ο Χριστός: «Και ει θέλετε δέξασθαι, αυτός (ο Ιωάννης) εστίν Ηλίας ο μέλλων έρχεσθαι».

Επομένως όλοι οι Ιουδαίοι άρχοντες και αρχόμενοι ήταν επείγον να μετανοήσουν και να πιστέψουν, κι όχι μόνο οι ολίγοι, οι βιασταί, διότι η ευκαιρία να γίνει κανείς μέτοχος της βασιλείας τώρα περνούσε από μπροστά τους και έπρεπε να την αρπάξουν. Οι ευκαιρίες δεν έρχονται πάντοτε. Το ίδιο ισχύει για όλους.

1. Μρ 6,14-19.

2. Στο χωρίο 11,18 με το «ήλθεν Ιωάννης μήτε εσθίων μήτε πίνων» τονίζεται η άκρα αυτοσυγκράτησή του. Πιο νωρίς βέβαια ο Ματθαίος (3,4) και ο Μάρκος (1,6) μας πληροφορούν ότι έτρωγε «ακρίδες και μέλι άγριων», χωρίς να μειώνεται η νηστευτικότητα του. Παρεμπιπτόντως σημειώνεται εδώ ότι η φράση «μέλι άγριων» λέγεται εδώ κατά σχήμα μετωνυμίας ή υπαλλαγής, οπότε «μέλι άγριων»= μέλι άγρίου μελισσιού. Για τις ακρίδες βλ. το βιβλίο μου Διδάσκων εν σαββάτω, σμ. 115, σελ. 296.

3. Μέσα στα 430 χρόνια από τον Μαλαχία μέχρι τον Ιωάννη δεν είχε εμφανιστεί προφήτης στον Ισραήλ· Ένθ' ανωτέρω σμ. 115, σημ. 4.

4. Σιαμάκης Κ., Οι τελώναι, Θεσσαλονίκη 1968, σ. 73· 130· 177.

5. Και ιδού εγώ αποστέλλω υμίν Ηλίαν τον Θεοσβήτην, πριν ή ελθείν την ημέραν του Κυρίου την μεγάλην και επιφανή, ος αποκαστήσει καρδίαν πατρός προς υιόν και καρδίαν ανθρώπου προς τον πλησίον αυτού (4,4).

Η ΔΙΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΑΝΩΛΗ ΧΑΤΖΗΜΑΡΚΟ

Σε συνθήκες πάνδημης συμμετοχής και κλίμα ιερής συγκίνησης πραγματοποιήθηκαν το περασμένο Σαββατοκύριακο 22 και 23 Φεβρουαρίου 2014 στον Βόλο, οι διήμερες μουσικολογικές εκδηλώσεις στην μνήμη τού αλησμόνητου κορυφαίου Πρωτοψάλτου Μανώλη Χατζημάρκου.

Με επίκεντρο το ετήσιο μνημόσυνο τού μεγάλου εκλιπόντος, η **Ιερά Μητρόπολις Δημητριάδος** και ο Σύλλογος Ιεροψαλτών

ξεδιπλώθηκε το πολυεπίπεδο έργο του και οι πτυχές τής μουσικής παιδείας τού Χατζημάρκου. Όλες οι εισηγήσεις είχαν ως κύρια

ΤΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΣΚΑΡΠΕΛΛΟΥ

Βόλου «**Ιωάννης ο Κουκουζέλης**», συνδιοργάνωσαν έναν πλούσιο πρόγραμμα εκδηλώσεων με ιδιαίτερο μουσικοφιλολογικό ενδιαφέρον προς τιμήν τής αγγελικώτερης φωνής τής Ρωμιοσύνης που κόσμησε τα αναλόγια τού Βόλου, τής Αθήνας και ολόκληρης τής Ελλάδος, για να περάσει ένα χρόνο πριν στην αθανασία και να αναλάβει πλέον τα αναλόγια τού Ουρανού...

Το Σάββατο το πρωί, με την συνδιοργάνωση τού Τομέα Ψαλτικής Τέχνης και Μουσικολογίας τής Α.Θ.Σ. Βόλου, πραγματοποιήθηκε ημερίδα, όπου

συνισταμένη την πλούσια προσφορά του ως Πρωτοψάλτου, Μουσικού και Παιδαγωγού.

Μεταξύ άλλων ο Μητροπολίτης **κ. Ιγνάτιος** τόνισε ότι «είναι το ελάχιστο δείγμα ευγνωμοσύνης προς τον Μανώλη Χατζημάρκο η διημερίδα αυτή. Ο Βόλος έγινε γνωστός από τον Μανώλη Χατζημάρκο και αυτό εντάθηκε με τον μακαριστό Χριστόδουλο».

Ο μουσικολόγος **Κωστής Δρυγιαννάκης** επεσήμανε ότι είχε δύο διαφορετικές όψεις ως εκτελεστής. Άλλος στο στούντιο και άλλος στο στασίδι! Εισηγήθηκε επίσης καινοτομίες

Τιμή στον αλησμόνητο Δάσκαλο

ες, όπως το δυνατό ισόκρημα και η γυναικεία φωνή.

«Δεν υπάρχει Αιτωλικιώτης που να μην τον θυμάται», παρατήρησε ο **Δρ Διονύσης Μπιλάλης – Ανατολικιώτης** στην εμπεριστατωμένη εισήγησή του. Και τεκμηρίωσε με ηχητικά ντοκουμέντα πώς ο Χατζημάρκος σεβόταν και τηρούσε το Τυπικό τής Εκκλησίας, εντάσσοντας λ.χ. αργά ευλογητάρια ή αργές καταβάσεις στον όρθρο ή ακόμη και τα τυπικά στην έναρξη τής Θείας Λειτουργίας.

Η σχολική σύμβουλος **Ξανθούλα Παπαπαναγιώτου** συμπεριέλαβε στα χαρακτηριστικά του τον αυταρκαισμό, την αυστηρότητα και το προσεγμένο ντύσιμό του. Αναφέρθη-

χων τού Πατριαρχείου **Κωνσταντίνος Μαφείδης** παρουσίασε ανάγλυφα την ευρύτατη απήχησή του στον ιεροψαλτικό κόσμο, εστιάζοντας κυρίως στην μεγάλη εντύπωση που προκάλεσε η έλευσή του την δεκαετία τού 1960

Δημητριάδος, υπό την διεύθυνση τού Αρχιμανδρίτου **Επιφανίου Οικονόμου**, ο γυναικείος χορός «**Αι Άδουσαι**», υπό την διεύθυνση τής Μουσικού **κας Σέβης Μαζέρα** και ο Βυζαντινός Χορός τού Συνδέσμου Ιεροψαλτών Βόλου, υπό την διεύθυνση των Πρωτοψαλτών **Ζάχου Νικολέρη, Ιωάννου Σχώρη και Μιχάλη Μελέτη**. Οι χορωδίες απέδωσαν εξαιρετικά ποικιλία ύμνων, οι περισσότεροι από τους οποίους ήταν συνθέσεις τού Μανώλη Χατζημάρκου. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο Βόλος πρωτοπορεί στο θέμα των χορωδιών. Και η χορωδία τού Συνδέσμου Ιεροψαλτών φέρει ασφαλώς την σφραγίδα τού ιδρυτή της, που ίδρυσε παράλληλα την πρώτη αναγνωρισμένη Σχολή Μητροπόλεως σε όλη την Ελλάδα! Αλλά και οι χορωδίες των κληρικών και των μαθητριών του είναι πρώτες και ίσως μοναδικές πανελληνίως!

Χατζημάρκου. Τα αναλόγια πλαισιώθηκαν από πλήθος Ιεροψαλτών τού Βόλου καθώς και Πρωτοψαλτών – μαθητών του από την Αθήνα και αλλού, υπό την διεύθυνση των Αρχόντων **Γιώργου Λαμπρόπουλου και Γιώργου Χατζηχρόνογλου**. Μετά το Ευαγγέλιον οι δύο χοροί ενώθηκαν, υπό την διεύθυνση τού Πρωτοψάλτου τού ναού **Μιχάλη Μελέτη**.

Στον λόγο του ο κ. Ιγνάτιος επεσήμανε: «Πιστεύω απόλυτα ότι αείμνηστος Πρωτοψάλτης μας αυτό το διήμερο αναπαύεται, χαίρεται με τους Αγγέλους και σιγοψέλνει μαζί μας και βλέπει ότι ο κόπος του δεν πήγε χαμένος. Είχε ένα δώρο θεϊκό, που καλλιέργησε και προσέφερε στους μαθητές του, οι οποίοι – παρ' ότι δεν έχουν το φωνητικό τάλαντο εκείνου – συνεχίζουν με πιστότητα την παράδοση που εκείνος υπηρέτησε».

Στο διήμερο των εκδηλώσεων παρούσα ήταν ού-

Από την Θεία Λειτουργία

και επίσης στις πολυπληθείς μικτές χορωδίες των παιδιών, όπου δεν επέλεγε μόνο τους καλλίφωνους.

Η μουσικολόγος **Βασιλική Γούση** υπεστήριξε πως το μελοποιητικό έργο τού Χατζημάρκου είναι ο καθρέφτης τής εξέχουσας μουσικής προσωπικότητάς του.

Ο **Ιωάννης Σίμος** τόνισε πως ο Χατζημάρκος δίδασκε σε όλους τους χώρους, στο στασίδι, στην αίθουσα, στον διάδρομο, παντού!

Ο Πρωτοψάλτης **Γιώργος Λαμπρόπουλος**, προσωπικός φίλος του, είπε ότι μπορούσε να διδάσκει ψάλλοντας και να ψάλλει διδάσκοντας!

Ο Πρόεδρος τής ΟΜΣΙΕ **Γιώργος Ναούμ** ανεφέρθη στο τεράστιο συνδικαλιστικό του έργο, ενώ ο Πρωτοψάλτης **Γιώργος Χατζηχρόνογλου** παρουσίασε με παραδείγματα το απρόβλεπτο τής προσωπικότητάς του, που προσέφερε πρωτόγνωρες συγκινήσεις στο φιλόμουσο κοινό. Τέλος ο σεβαστός Αρ-

στην Κωνσταντινούπολη. Το απόγευμα τού Σαββάτου ακολούθησε η κεντρική μουσική εκδήλωση στο κατάμεστο Πνευματικό Κέντρο τής Μητροπόλεως. Την εκδήλωση, που άρχισε με την προβολή βίντεο με χαρακτηριστικές

Κατάμεστο το Πνευματικό Κέντρο τής Μητροπόλεως

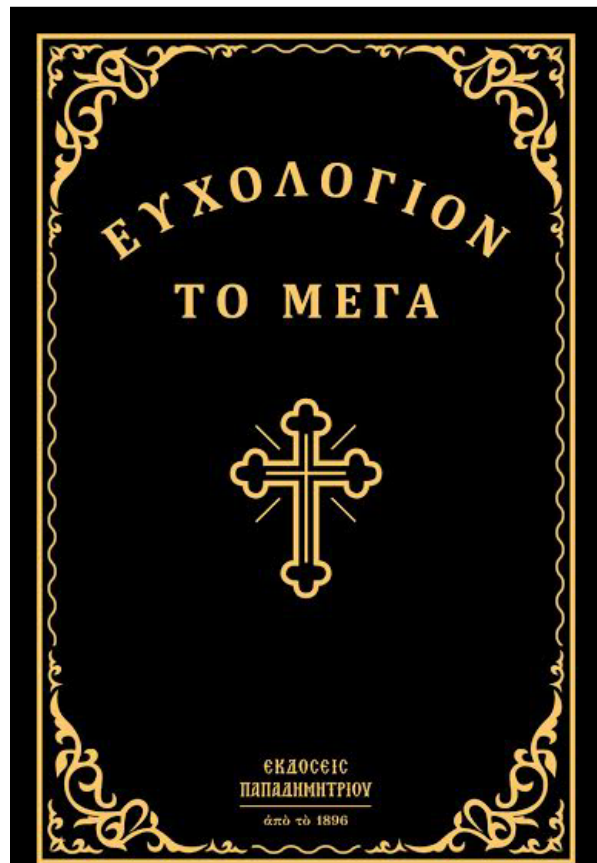
στιγμές από την ψαλτική τέχνη τού Μ. Χατζημάρκου, χαιρέτισε ο Πρόεδρος τού Συνδέσμου Ιεροψαλτών Βόλου **κ. Ευστάθιος Γραμμένος**. Ακολούθησε η βιωματική ομιλία τού Φιλόλογου και Ιεροψάλτου **κ. Χρήστου Ξενάκη**, για την ζωή και το έργο τού αειμνήστου τιμωμένου.

Στην συνέχεια πραγματοποιήθηκε συναυλία, στην οποία έλαβαν μέρος ο χορωδία των Κληρικών τής Ι.Μ.

Την εκδήλωση έκλεισε ο Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος **κ. Ιγνάτιος**, ο οποίος τόνισε χαρακτηριστικά: «Ο,τι είναι αυθεντικό και αληθινό, είναι αιώνιο και θεϊκό. Δεν έχει ανάγκη ο Χατζημάρκος από αυτά που κάνουμε στην μνήμη του. Εμείς γευθήκαμε, για άλλη μια φορά, το απάραμιλλο έργο που άφησε στον τόπο μας, για το οποίο θα είμαστε διαρκώς ευγνώμονες».

Το πρωί τής Κυριακής τελέστηκε **Αρχιερατική Θεία Λειτουργία** στον Μητροπολιτικό Ναό τού **Αγίου Νικολάου Βόλου**, ιεουργούντος τού Σεβασμιωτάτου **κ. Ιγνατίου** και ετήσιο μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως τής ψυχής τού Πρωτοψάλτου Μανώλη

μπασα η οικογένεια τού Μανώλη Χατζημάρκου (με επικεφαλής την σύζυγό του **Άννα**, τα παιδιά του **Κώστα και Βασίλη**, και τον αδελφό του **Γιώργο**), ενώ το παρόν έδωσαν ο Πρόεδρος τής ΟΜΣΙΕ **Γιώργος Ναούμ**, η Υφυπουργός Υγείας **Ζέττα Μακρή**, ο Δήμαρχος Βόλου **Πάνος Σκοτινιώτης**, η Βουλευτής Μαγνησίας **Μαρίνα Χρυσοβελώνη**, εκπρόσωποι των Στρατιωτικών Αρχών και τής Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αλλά και πλήθος κόσμου που τίμησε την μνήμη τού αλησμόνητου Δασκάλου, το έργο τού οποίου θα παραμένει ανεξίτηλα χαραγμένο στην ιστορία τής Ορθοδοξίας και τής Ψαλτικής τέχνης ανά τους αιώνες.

ΠΕΡΙΕΧΩΝ

ΤΑΣ ΤΩΝ ΕΠΤΑ ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ ΙΕΡΟΤΕΛΕΣΤΙΑΣ,

τας των χειροτονιών τάξεις, την των εγκαινίων του ναού ακολουθία, τας τε άλλας ιεροπραξίας και ευχάς, και τα αποστολοευαγγέλια των επισημοτέρων εορτών.

Νεωσί μετά πολλής επιμελείας διορθωθέν ΕΞ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ μετά τινων αναγκαίων προσθηκών

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, βιβλ. – 2014
ISBN 978-960-550-153-2

Παραγγελίες και πληροφορίες: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, Αλίσσης 4, Αθήναι Τ.Κ. 10433, τηλ. 210-8254321, φαξ 210-8254322, e-mail: info@ekdoseis.papadimitriou.gr

Ο εκ των ομιλητών κ. Δ. Ανατολικιώτης

Ο ΟΣΙΟΣ ΙΩΑΚΕΙΜ Ο ΙΘΑΚΗΣΙΟΣ (1786 - 1868)

Πνευματικός καθοδηγητής και ιεραπόστολος των Ιθακησίων

Το ξακουστό από την αρχαιότητα γραφικό και ρομαντικό νησί της Ιθάκης, που τραβά ολόενα και περισσότερο το ενδιαφέρον των αρχαιολόγων και φυσιολατρών, προσφέρει πλούσια τους πνευματικούς του θησαυρούς και στους φιλάγιους επισκέπτες και προσκυνητές, αφού προστατεύεται από τις πρεσβείες της πολιούχου Παναγίας Καθαριώτισσας με το ομώνυμο ιστορικό μοναστήρι και κοσμεύεται από αγιασμένες πνευματικές μορφές, που λαμπρύνουν την Ορθόδοξη Εκκλησία με τη φιλόθεη βιοτή και την αγιαστική τους χάρη, όπως ο εξ Ιθάκης νεοφανής και θαυματουργός ιερομάρτυς Άγιος Ραφαήλ, που μαρτύρησε στη Μυτιλήνη στις 9 Απριλίου 1463 και ο Όσιος Ιωακείμ ο Παπουλάκης, που εκοιμήθη στις 2 Μαρτίου

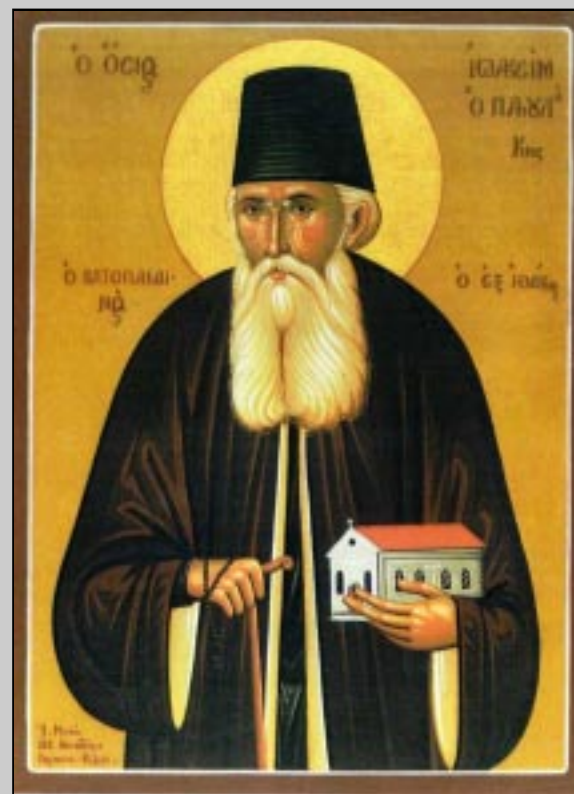
ζει την αγάπη, την εκτίμηση και τον σεβασμό όλων, αφού είναι προικισμένος με σπάνια ψυχικά χαρίσματα.

Σε κάποιο από τα ταξίδια του καταφεύγει στο Άγιο Όρος και γίνεται μοναχός στην Ιερά Μονή Βατοπεδίου, λαμβάνοντας το όνομα Ιωακείμ. Κατά την εικοσάχρονη παραμονή του στο αγιορείτικο αυτό μοναστήρι ασκείται στην υπομονή και την ταπείνωση και αποκτά πολύτιμες πνευματικές αρετές, ώστε ακτινοβολεί και γίνεται φωτεινό παράδειγμα προς μίμηση. Το 1821 ξεσπά η Ελληνική Επανάσταση και κατ' εντολή του ηγουμένου της μονής εγκαταλείπει το μοναστήρι για να προσφέρει ως ιεροκήρυκας το ιεραποστολικό του έργο στην Πελοπόννησο. Εκεί, ακολουθώντας το λαμπρό παράδειγμα του ισαποστόλου και εθνομάρτυρος Αγίου Κοσμά του Αιτωλού, διδάσκει, παρηγορεί και ενισχύει ψυχικά όσους έχουν ανάγκη, ενώ με το καΐκι του κεφαλονίτη ιερέα Ιωάννη Μακρή φυγαδεύει στα Επτάνησα τους ηλικομένους και τα γυναικόπαιδα για να τους προστατεύσει από τις βίαιες επιδρομές του Ιμπραήμ. Την εποχή αυτή τα Επτάνησα βρίσκονται υπό την κατοχή των Άγγλων, οι οποίοι προσπαθούν με κάθε τρόπο να επιβληθούν και να περιορίσουν τον πνευματικό ρόλο της Ορθόδοξης Εκκλησίας.

Γι' αυτό και ο Ιωακείμ κατά το έτος 1827 έρχεται στην αγγλοκρατούμενη πατρίδα του, την Ιθάκη, και αναδεικνύεται ένθερμος ιεραπόστολος και φωτεινός διδάσκαλος. Για 41 συναπτά έτη περιφέρεται αδιάκοπα στο νησί του και επισκέπτεται κάθε χωριό και κάθε σπίτι. Κατά τη διάρκεια της πολύχρονης πνευματικής του παρουσίας στην Ιθάκη διδάσκει ανελλιπώς τον λόγο του Θεού, παραδειγματίζει με την αγιότητα του ασκητικού του βίου, βοηθά τους φτωχούς και στηρίζει ψυχικά όσους έχουν ανάγκη και κινδυνεύουν να χαθούν από τον αργό, αλλά αναπόφευκτο πνευματικό θάνατο. Έτσι ο Ιωακείμ γίνεται ο πνευματικός φάρος

και προστάτης των Ιθακησίων, που φωτίζει, διδάσκει και καθοδηγεί τις κουρασμένες και ταλαιπωρημένες ψυχές, αφού κοντά του βρίσκουν την ανακούφιση, τη γαλήνη και την πνευματική ανάταση. Προσεύχεται διαρκώς για τη σωτηρία των συμπατριωτών του και ο Θεός τον ανταμείβει πλουσιοπάροχα με τις δωρεές του Αγίου Πνεύματος. Ιδιαίτερη απήχηση έχει το φλογερό του κήρυγμα, που αναζωπυρώνει το θρησκευτικό συναίσθημα των Ιθακησίων, τους οποίους και ενθαρρύνει εναντίον της κυριαρχίας των Άγγλων, προφητεύοντας την αναίμακτη φυγή τους από το νησί, όπως και έγινε.

Πλημμυρισμένος από το ουράνιο φως και προικισμένος με το προορατικό και ιαματικό χάρισμα ο θεόπνευστος και ταπεινός ασκητής Ιωακείμ, που κατέστη ο οδηγός, ο σύμβουλος και ο διδάσκαλος των Ιθακησίων, εγκατέλειψε την επίγεια ζωή στις 2 Μαρτίου 1868 στο Βαθύ της Ιθάκης. Η εξόδιος ακολουθία του εψάλη στον ιερό ναό του Αγίου Νικολάου στο Βαθύ της Ιθάκης μέσα σε πλήθος χριστιανών, που έκλαιγαν απαρηγόρητοι για την

απώλεια του αγαπημένου διδασκάλου τους. Το ιερό σκήνωμα του Οσίου μεταφέρθηκε μετά από πορεία αρκετών ωρών, στο χωριό Σταυρός και ενταφιάστηκε πίσω από το άγιο Βήμα του ιερού ναού της Αγίας Βαρβάρας, σύμφωνα με την επιθυμία του. Τα πρώτα σημάδια της αγιότητος του Οσίου φάνηκαν κατά τη διάρκεια της πομπής του ιερού σκηνώματός του προς το χωριό Σταυρός, όπου ενώ ξέσπασε δυνατή βροχή, το ιερό λείψανο δεν βράχθηκε καθόλου.

Στις 23 Μαΐου 1992 πραγματοποιήθηκε η ανακομιδή των ιερών και χαριτόβρυτων λειψάνων του μέσα σε ατμόσφαιρα κατανύξεως και πνευματικής εξάρσεως και το 1998 έγινε η επίσημη και πανηγυρική αναγνώριση του αγίου από το Οικουμενικό Πατριαρχείο. Το

ίδιο έτος (1998) εποιήθησαν από τον Μέγα Υμνογράφο της των Αλεξανδρέων Εκκλησίας Δρ. Χαράλαμπε Μ. Μπούσια η ασματική ακολουθία και ο παρακλητικός κανόνας προς τιμήν του Οσίου, που ψάλλονται τόσο στις 2 Μαρτίου όσο και στις 23 Μαΐου στον περικαλλή ιερό ενοριακό ναό της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος στο χωριό Σταυρός Ιθάκης, όπου λαμβάνει χώρα ο εορτασμός της μνήμης και της ανακομιδής των λειψάνων του Οσίου.

Ο Όσιος Ιωακείμ ο Ιθακήσιος, ο οποίος ανάλωσε ολόκληρη τη ζωή του στην αγάπη του Θεού και του συνανθρώπου, ήταν, είναι και θα παραμείνει το στήριγμα, η παρηγοριά και η ελπίδα των κατοίκων του ιστορικού νησιού της Ιθάκης και αυτός, ο οποίος θα προσφέρει πλουσιοπάροχα τη θαυματουργική του χάρη και τις πολλαπλές ευεργεσίες σε εκείνους, που θα τον επικαλούνται με πίστη και ευλάβεια.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κανέλλου Κωνσταντίνου Π., Ο Όσιος Ιωακείμ ο Ιθακήσιος (1786 – 1868), Ιθάκη 2000.

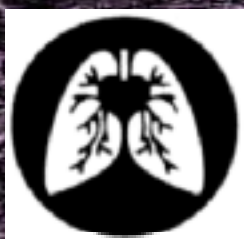

1868 στο ιστορικό νησί της Ιθάκης.

Ο Όσιος Ιωακείμ, ο οποίος αναδείχθηκε ο πνευματικός καθοδηγητής και ιεραπόστολος των Ιθακησίων, γεννήθηκε το 1786 στο μικρό χωριό Καλύβια, που βρίσκεται στη βόρεια Ιθάκη, απέναντι από το χωριό Σταυρός. Οι ευσεβείς και ενάρετοι γονείς του ονομάζονταν Άγγελος και Αγνή και το κατά κόσμον όνομά του ήταν Ιωάννης. Τα παιδικά του χρόνια ήταν δύσκολα, αφού σε μικρή ηλικία έχασε τη μητέρα του. Ο πατέρας του ξαναπαντρεύτηκε, αλλά η μητριά του ήταν μία σκληρόκαρδη γυναίκα, που βασάνιζε και ταλαιπωρούσε τον μικρό Ιωάννη, ο οποίος υπέμεινε τη δύσκολη αυτή κατάσταση, προσευχόμενος στον Χριστό και μελετώντας ψυχοφελή βιβλία. Στην εφηβική του ηλικία εργάζεται ως ναυτικός στο καΐκι του πατέρα του και κερδί-

Ασημίνα Ζανιά Τσιμάρια

Ιατρός - Πνευμονολόγος

Αγίου Ανδρέου 195, Πάτρα
Τηλ.: 2613011057
Κιν: 6973417616

e-mail: azaniatsimara@gmail.com

AUTO ELECTRIC CENTER

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΕΜΠΟΡΙΑ ΑΝΤΑΛΑΚΤΙΚΩΝ-ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΕΙΟ ΑΥΤ/ΩΝ

www.automintzas.gr

AutoMintzas - Auto Electric Center

Κολοκοτρώνη 1, Ν. Σούλι Πατρών, Τηλ./Φαξ: +30 2610.641.860

E-mail: info@automintzas.gr

Ο π. Στέφανος Αναγνωστόπουλος μίλησε στην Ευαγγελίστρια για την κρίση της σημερινής οικογένειας

Στον Μητροπολιτικό Ιερό Ναό της Ευαγγελίστριας Πατρών, την Τετάρτη 26 Φεβρουαρίου το απόγευμα πραγματοποιήθηκε ομιλία υπό του σεβασμίου Γέροντος, Πρωτοπρεσβυτέρου π. Στεφάνου Αναγνωστοπούλου, με θέμα: “Η κρίσις της σημερινής οικογένειας”.

Πλήθος πιστών παρακολούθησε τον ομιλητή, που παρουσίασε στο ακροατήριο ο Ιεροκήρυκας του Μητροπολιτικού μας Ναού, Αρχιμανδρίτης π. **Αμβρόσιος Γκουρβέλος**. Εκτός από τους ιερείς του Ναού Πρωτοπρεσβύτερο π. **Χρίστο Σερέτη**, τον Πρεσβύτερο π. **Κων/νο Γουρδούπη**, παρευρέθησαν επίσης ο Πρωτοπρεσβύτερος π. **Κων/νος Γκοτσόπουλος**, οι Πρεσβύτεροι π. **Αιμιλιανός Τσικνής**, π. **Χαράλαμπος Σταματόπουλος**, π. **Νικόλαος Μεσσαλάς** και ο Διάκονος **Παΐσιος Γρίβας**, Αδελφός Ιεράς Μονής Γηροκομείου.

Παρέστη και ο Νομικός Σύμβουλος της Ι.Μ. Πατρών κ. **Πέτρος Ρηγάτος**.

Είναι χρέος μας να ευχαριστήσουμε θερμά την Αδελφότητα της **Ιεράς Μονής Βαρνάκοβας** για την απομαγνητοφώνηση της ομιλίας, την οποία παραθέτουμε στην αγάπη σας ευθύς αμέσως.

Χριστιανοί μου,

ο λόγος μας σήμερα θα έχει ως θέμα την κρίσι που διέρχεται η σημερινή χριστιανική οικογένεια, τα μέλη της οποίας οφείλουν όχι μόνον να λέγονται χριστιανοί, αλλά και να ζούν κατά Χριστόν. Οφείλουν οι γονείς, πατέρας και μητέρα, να είναι Πρώτοι στα χριστιανικά τους καθήκοντα. Πρώτοι στην τήρησι των ευαγγελικών εντολών. Πρώτοι στην καλλιέργεια των αρετών. Πρώτοι στην προσευχή, στον εκκλησιασμό και στην Θεία Κοινωνία.

Πρώτοι στην φιλανθρωπία, στην ελεημοσύνη και στην αγαθοεργία, δηλαδή στην εμπρακτική αγάπη. Πρώτοι παντού και πάντοτε: στη λατρεία τους προς τον Θεό, στη συμπαράστασι προς τον πλησίον, στην πνευματική προκοπή των παιδιών τους, στον στολισμό της ψυχής τους με θεοαρετές, με απόλυτη υπακοή στο θέλημα του Θεού και αλληλοκατανόησι μεταξύ τους.

Διότι κρίσι μπορεί να προκληθή μέσα στην οικογένεια, και ειδικότερα μεταξύ των συζύγων, από τις ανθρώπινες αδυναμίες που έχουν και οι δύο τους, από τον διαφορετικό χαρακτήρα τους και προπαντός από τον εγωισμό, διότι αυτός είναι που κρύβεται πίσω από κάθε έντασι. Καί ακριβώς πάνω σ’ αυτή την έντασι, ο μαύρος σπορέας, που λέγεται διάβολος, σφυροκοπά αλύπητα το μυαλό του ανθρώπου.

Εδώ πρέπει να σημειώσουμε ότι στον αγώνα τον πνευματικό που δίνουμε όλοι μας, έγγαμοι και άγαμοι, κληρικοί, μοναχοί και λαϊκοί, δεν παλεύουμε «προς αιμα και σάρκα» (Εφ. 6, 12), δηλαδή με ανθρώπους που είναι ομοιοί με μας, αλλά παλεύουμε με όντα πνευματικά, γεμάτα πονηριά, δηλαδή με τους δαίμονες. Αυτοί χρησιμοποιούν πληθώρα πονηρών τεχνασμάτων, εσωτερικών και εξωτερικών, δηλαδή και μέσα από τον νού, και μέσα από τον περιβάλλον μας, προσπαθώντας να μας ρίξουν στην αμαρτία, στην απελπισία και κατόπιν στην τελεία καταστροφή.

Έτσι λοιπόν, οι σύζυγοι, στον αγώνα της οικογενειακής τους ζωής, έχουν να αντιμετωπίσουν όχι μόνο τις δυσκολίες που προκαλούν οι διαφορές των χαρακτήρων τους αλλά και τους ανθρώπους του περιβάλλοντός τους, συγγενείς και φίλους, που έχουν κι αυτοί τις προσωπικές τους αδυναμίες, τα προσωπικά τους προβλήματα και με βάσι αυτά προσφέρουν συμβουλές, που καμμία φορά οξύνουν την κρίσι στην οικογένεια.

Βέβαια, εκτός από το άμεσο ή έμμεσο περιβάλλον των συζύγων, αυτός που έχει ως κύριο έργο του να αναστατώνει τις ψυχές τους και να τους βάζει σε αγωνίες, είναι ο διάβολος, ο οποίος επιτίθεται κυρίως διά μέσου των λογισμών.

Έτσι, για παράδειγμα, στην γυναίκα ψυχραίνει την αγάπη και δημιουργεί λογισμούς κατακρίσεως για τον σύζυγό της. Επίσης, υπερτονίζει κάποια περιστατικά, όπως π.χ. το ότι ξέχασε τα γενέθλιά της ή την επέτειο του γάμου, οδηγώντας μέσω της φαντασίας και της υποψίας τον νού της σε άδικα συμπεράσματα.

Άλλοτε πάλι ο διάβολος συνηθίζει να αναμοχλεύει σκηνές από το παρελθόν, που ήσαν δυσάρεστες για αμφότερους τους συζύγους, με σκοπό να τους ξαναπικράνει, και, μέσω συνειρμών, να τους επιβεβαιώσει δήθεν τις υποψίες και τα παράπονά τους.

Δυστυχώς, πάνω σ’ αυτή τη ζάλη των λογισμών οι χριστιανοί μας δεν καταφεύγουν στην Εκκλησία που θα τους φωτίσει τον νού και θα τους υποδείξει τον αγώνα, μέσω του οποίου θα ξεπεραστούν όλα αυτά που τώρα φαίνονται ανυπερβλήτα, δηλαδή κάνοντας υπομονή, δείχνοντας ανοχή, αναγνωρίζοντας τα τυχόν λάθη, καλλιεργώντας την μετάνοια, ακουμπώντας στην ελπίδα και δείχνοντας εμπιστοσύνη στην αγάπη του Θεού.

Επιπλέον παρατηρείται και το εξής: Δεν συμφιλιωνόμαστε εύκολα με το γεγονός ότι θα υπάρξουν δυσκολίες στην οικογενειακή μας ζωή, οι οποίες είναι αναπόφευ-

κτες, αφού η κάθε μέρα της ζωής μας έχει και τα δικά της προβλήματα. Αυτό έχει ως συνέπεια, στις πρώτες δυσκολίες το θέλημα μας να στριμώχνεται, οπότε αρχίζουν οι σκέψεις και οι κρίσεις, και αντί να ψάχνουμε την αιτία του προβλήματος και πως θα το ξεπεράσουμε, χανόμαστε στους λογισμούς, ανοίγοντας ατέρμονες συζητήσεις με το μυαλό μας ή μάλλον με τον διάβολο, που κρύβεται έντεχνα μέσα στις δήθεν σκέψεις, και στο τέλος μας κάνει να πιστεύουμε ότι ενεργούμε βάσει της λογικής μας. Στην πραγματικότητα όμως του παραδίδουμε άνευ όρων το κάστρο της ψυχής μας να το συλήση, όπως αυτός θέλει, ενώ ο Θεός το έχει θωρακίσει με πολλές δυνατότητες, τις οποίες εν αγνοία μας αδρανοποιούμε, όπως το ηγεμονικό του νού, την απλότητα της καρδιάς, την δύναμι της προσευχής.

Άρα, ούτε ο άνδρας σύζυγος ούτε η γυναίκα σύζυγος και μητέρα εμποδίζονται στην έγγαμη ζωή τους να οδηγηθούν στην εν Χριστώ σωτηρία και πολύ περισσότερον να αναθρέψουν τα παιδιά τους “**εν παιδεία και νουθεσία Κυρίου**” (Εφ. 6, 4). Πρέπει να καταλάβουμε καλά ότι ο νούς του ανθρώπου είναι εκείνος, που είτε είναι έγγαμος (παντρεμένος) είτε

άγαμος, μπορεί να ενώσει τον άνθρωπο με τον Θεό, οδηγώντας τον στην σωτηρία, ή να τον ενώσει με τον κοσμο της αμαρτίας και να τον χωρίσει από τον Θεόν.

Διότι ο γάμος δεν είναι ένα απλό κοινωνικό γεγονός ή ένα κοινωνικό συμβόλαιο, που το υπογράφεις στο δημαρχείο ή στο συμβολαιογραφείο, αλλά ιερώτατο Μυστήριο, δηλαδή είναι θειικός θεσμός και βρίσκεται κάτω από την σκέπη της θείας ευλογίας. “**Καί ευλόγησεν αυτούς (δηλαδή τους πρωτόπλαστους Αδάμ και Εύα) ο Θεός, λέγων. αυξάνεσθε και πληθύνεσθε**” (Γεν. 1, 28). Ο Θεός έκτισε τον γαμο, και τον ευλόγησε. Άρα, είναι θεσμός ιερός και μυστηριακός που βρίσκεται μέσα στην Χάρι και στην ευλογία του Αγίου Πνεύματος. Αυτή είναι η θέσις και η διδασκαλία της Εκκλησίας μας κι αυτά πρέπει να πιστεύουμε και ανάλογα να ενεργούμε.

Γιά να διατηρηθή, όμως, η ιερότητα του γάμου, πρέπει και οι δύο σύζυγοι να το πάρουν απόφασι, ότι έχουν μπροστά τους μια μαρτυρική πορεία γεμάτη από θλίψεις, πόνους, δυσκολίες, στενοχώριες, αντιθέσεις, απογοητεύσεις, πρόωρους θανάτους, αναπηρίες καμμία φορά, τραχήματα και πολλά άλλα, τα οποία συνιστούν τη ζωή των μαρτύρων. Δηλαδή καθημερινό σταύρωμα και πόνο.

Μόνο με τη μεταξύ τους αγάπη και αλληλοκατανόησι μαζί με τον ευαγγελικό λόγο και μέσα από τα δύο σωστικά Μυστήρια της Εκκλησίας μας (μετανοίας και Θείας Κοινωνίας) δροσίζεται ο καύσωνας της ζωής.

Τα ζευγάρια που δεν θέλουν να σταυρώνουν κάθε μέρα την εγωπάθειά τους και τις μικρότητές τους, δεν θα μπορέσουν να ζήσουν ποτέ ευτυχισμένοι και εν Χριστώ Ιησού. Η πορεία του ανδρoγύνου, μαζί με τα παιδιά - αν βέβαια υπάρχουν - είναι πορεία προς την βασιλεία του Θεού. Τα τραγικά λάθη μέσα στην οικογένεια δεν είναι μόνο η μοιχεία, η πορνεία και η ασυμφωνία των χαρακτήρων ή η βαναυσότητα του ενός προς τον άλλον, αλλά κυρίως η παντελής απουσία εκκλησιαστικής και μυστηριακής ζωής, η απουσία της προσευχής και της Θείας Λατρείας, η απουσία πνευματικού αγώνος και ενδιαφέροντος για την σωτηρία της ψυχής. Όταν ο πατέρας, η μητέρα και τα παιδιά, όλοι μαζί σαν οικογένεια παύουν να υπάρχουν και να ζούν για την δόξαν του Θεού, είναι αξιολύπητοι και δυστυχισμένοι, τραγικά ναυαγία στο πέλαγος της αιωνιότητας. Επομένως, σαν σύζυγοι και σαν γονείς πρέπει να ζούμε μόνο για την δόξα του Θεού!

Μιά πιστή χριστιανή, πριν από μερικά χρόνια, δοκιμάστηκε σκληρά από τα χτυπήματα της ανθρώπινης αδικίας και της εγκαταλείψεως. Είχε μια φρικτή συκοφαντία και ο σύζυγός της πήρε τα τέσσερα παιδιά τους και εξαφανίστηκε. Έπεσε σε φοβερή κατάστασι. Γιά μέρες είχε να φάη. Κανένας δεν το γνώριζε, κανένας δεν χτύπησε τη πόρτα της κι όλοι της

γύριζαν την πλάτη.

Όλοι πίστεψαν σ’ αυτά, που είχε τοιχοκολλήσει σ’ όλο τον δρομο ο άνδρας της. Είχε γράψει με μεγάλα γράμματα: “*Η γυναίκα μου είναι πόρνη*”!

Καί μερικοί, που θέλησαν να βοηθήσουν, βέβαια, ζήτησαν κι αυτοί ηθικά ανταλλάγματα. Την πίστι της όμως στον Θεό, την προσευχή της με χειμάρρους δακρύων δεν τα εγκατέλειψε ποτέ. Τριάντα μέρες χωρίς τίποτα, μόνο με νερό. Τριάντα μέρες πείνας και εξαθλιώσεως.

Την τριακοστή πρώτη ημέρα πήρε μια πέτρα, πήγε μπροστά στα εικονίσματα και είπε στο Χριστό.

- Κύριε, Συ που αρνήθηκες στο διάβολο να κάνης τις πέτρες ψωμια, κάνε το αυτό αλεύρι για να ζήσω και απάλαξέ με και «λύτρωσέ με από συκοφαντίας ανθρώπων». Έκανε το σημείο του σταυρού έτσι, με τα τρία δάχτυλα και τη χτύπησε. Καί -ω, του θαύματος!- άνοιξε μια τρύπα στην πέτρα και άρχισε να τρέχει αλεύρι! (Αυτό συνέβη γύρω στο 1940. Στα χρόνια μας δηλαδή, στον αιώνα μας! Αλεύρι χωρίς να τελειώνει!! Σαραντα μέρες συνέχεια, από την τρύπα έτρεχε αλεύρι!)

Η πίστι της δυνάμωσε πιο πολύ, γιγαντώθηκε κυριολεκτικά. Πάλεψε διά της προσευχής, της νηστείας, της πίστεως και των πολλών δακρύων, κι έγινε η αποκάλυψις της συκοφαντίας, έλαμψε η αλήθεια και ταπεινωμένοι οι πάντες έπεφταν στα πόδια της για να της ζητήσουν συγγνώμη.

Συγχώρεσε τον άνδρα της και έζησε κατόπιν σε άλλη επαρχία με τα παιδιά της ευτυχισμένη και αναπαυμένη. Αργότερα είδε και εγγόνια. Το πρόσωπό της έλαμπε όταν την πρωτογνώρισα, υπέργηρη πλέον στο νοσοκομείο του Μεταξά, περίπου στην διετία 1976-77, όταν ήμουν εφημέριος στον Ι. Ναό Αγίου Βασιλείου Πειραιώς. Την ιστορία της μου την διηγήθηκε η ίδια, τρεις μέρες πριν πεθάνη. Την κοινωνήσα τρεις φορές και μου έκανε εντύπωσι το πόσο πολύ έλαμπε το πρόσωπό της. Γεμίζε από φως - φως Χριστού! Φως αιώνιας ζωής!

Επιπροσθέτως θέλω να σας πω ότι αυτή την πέτρα την κράτησε ως ιερό κειμήλιο και συγχρόνως φυλαχτό στο εικονοστάσι της. Πριν αρρωστήσει και την μετακομίσουν στο νοσοκομείο του Μεταξά, την παρέδωσε στον μεγαλύτερο γιού της. Είμαι βέβαιος ότι αναπαύεται στα σκηνώματα των σεσωσμένων και των αγίων. Ας έχουμε την ευχή της.

Χριστιανοί μου,

ένα από τα πιο μεγάλα κακά μέσα σε μια οικογένεια, που δημιουργεί ταραχή και κρίσι, η μεγαλύτερη καταστροφή της, σύμφωνα με τον μεγάλο Ρώσο λογοτέχνη Ντοστογιέφσκυ, είναι η γκρίνια.

Καί δεν είναι μόνο τα μικρά παιδιά που γκρινιάζουν, γιατί τα θέλουν όλα δικά τους. Γκρινιάζουν και οι μεγάλοι. Ιδιαίτερως όμως γκρινιάζουν οι γυναίκες και προπαντός οι πεθερές. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν γκρινιάζουν και οι άνδρες. Γκρινιάζουν όλοι, για πραγματά ασήμαντα και γελοία. Καί η γκρίνια αυτή μεταδίδεται από τους γονείς στα παιδιά ...και πάει λέγοντας. Γκρινιάζουμε στο σπίτι, γκρινιάζουμε στον δρόμο, γκρινιάζουμε στην δουλειά.

Έχουμε συνηθίσει τόσο πολύ την γκρίνια, ώστε δεν καταβαίνουμε το μεγάλο καταστρεπτικό λάθος που κάνουμε, δηλαδή σχεδόν δεν το συνειδητοποιούμε ότι γκρινιάζουμε, γι’ αυτό και δεν το εξομολογούμαστε. Σπάνια ακούω στην ιερά Εξομολόγησι ως Πνευματικός να μου ομολογούν, άνδρες και γυναίκες, σύζυγοι και πεθερές, ακόμα και παιδιά ότι έχουν την κακή συνήθεια και το μεγάλο αμάρτημα να γκρινιάζουν.

Ατέλειωτη γκρίνια έχει γίνει η ζωή μας, γκρίνια για τα πάντα: γιατί άργησε ο ένας, γιατί δεν βοηθάει ο άλλος, γιατί το τραπέζι δεν είναι έτοιμο, γιατί το φαγητό δεν είναι ωραίο, γιατί να γίνεται πάντοτε το θέλημα του άλλου... Γκρινιάζουμε γιατί βρέχει, γιατί δεν βρέχει... Γιατί έχει πολλή ζέστη ή γιατί κάνει πολύ κρύο. Καί η γκρίνια μας κάνει στο τέλος να μη μένουμε ποτέ και από τίποτα ευχαριστημένοι.

Γενιά αχαρίστων Ορθοδόξων χριστιανών γίναμε, που βλέπουμε παντού προβλήματα και λάθη, αλλά μόνο στους άλλους. Κι έτσι μεγαλοποιούμε τις δυσκολίες και κάνουμε την ζωή μας μαρτύριο.

Πολλές φορές έχουμε διαπιστώσει ότι η γκρίνια μας οδηγεί σε ακραίες καταστάσεις, οπότε νευριάζουμε, θυμώνουμε, και στο τέλος διαπληκτιζόμαστε. Καί καθώς η γκρίνια πολλαπλασιάζεται, δεν στρέφεται μόνον εναντίον του συνανθρώπου μας, αλλά καταλήγει κάποτε - κάποτε, συνειδητά ή ασυνειδητά, και εναντίον του Θεού. Γιατί η γκρίνια, όπως εκφράζεται στην καθημερινή μας ζωή και ιδιαίτερα μέσα στην οικογένεια, όπου διαρκώς δυσανασχετούμε για όσα μας συμβαίνουν ή προκαλούνται από τους άλλους, αυτό δεν είναι μικρό αμάρτημα. Καταλήγει στο τέλος να γίνη έκφρασις αχαριστίας προς τον Θεό. Γι’ αυτό και ο **απόστολος Παύλος** συμβουλεύει: «Μη γογγύζετε, καθώς και τινες αυτών εγόγγυσαν και απώλοντο υπό του ολοθρευτού» (Α΄ Κορ. 10, 10). Που σημαίνει: «Μη γογγύζετε και μη γκρινιάζετε στις μικρές ή στις μεγάλες δοκιμασίες που έχετε μέσα στο σπίτι σας ή στη δουλειά

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΣΕΛΙΔΑ

σας, όπως εγγόγγυσαν μερικοί Ισραηλίτες και θανατώθηκαν από τον εξολοθρευτή Άγγελο».

Ο δε **ιερός Χρυσόστομος** μας λέγει ότι «όταν κάποιος είτε στο σπίτι του είτε στην δουλειά του είτε στην κοινωνία διαρκώς γκρινιάζει, δείχνει πόσο αχάριστος και αναίσθητος είναι» (ΕΠΕ 21, 574).

Καί ο **Μέγας Βασίλειος** σημειώνει ότι «αυτός ή αυτή, ο άνδρας ή η γυναίκα, που γκρινιάζει διαρκώς, είναι βαρεια πνευματικά άρρωστος, έχει την ασθένεια της αχαριστίας, γι' αυτό και του χρειάζεται θεραπεία» (ΕΠΕ 9, 56).

Πως επιτυγχάνεται η θεραπεία; Όταν κανείς αλλάξει χαρακτήρα. Πραγμα που διευκολύνεται, όταν συμμετέχουμε συχνά στα πανάγια σωστικά Μυστήρια και τηρούμε τις ευαγγελικές εντολές του αγίου Θεού.

Όταν θα πάψη λοιπόν η γκρίνια μέσα στο σπίτι, τότε θα επικρατήσει η ειρήνη, θα πλατυνθεί το πνεύμα της αγάπης και ο διάβολος, μη βρίσκοντας τόπο για να εργαστή, θα απομακρυνθεί. Διότι αυτός είναι που προσπαθεί συνεχώς να μας κάνει να μη μένουμε ευχαριστημένοι με τίποτε και από κανέναν. Να γκρινιάζουμε διαρκώς, μέρα - νύχτα, μέχρις ότου σωριαστούν όλα γύρω μας σε ερείπια.

Επομένως, όλοι οι σημερινοί Νεοέλληνες Ορθόδοξοι χριστιανοί, άνδρες και γυναίκες, μπορούν - και πρέπει! - να καταστήσουν την οικογένεια που δημιουργούν "κατ' οίκον εκκλησία". Δυστυχώς όμως, την καθιστούν οίκο ανομιών και αισχρών παθών, αφού ως σύζυγοι πράττουν πράξεις ηδονής, ξεπερνώντας και αυτά τα άλογα ζωά.

Βέβαια, εξακολουθούν να υπάρχουν και σήμερα πρότυπες χριστιανικές οικογένειες. Αλλά με όσα θα πούμε, επιθυμούμε να καταδείξουμε κυρίως την νοσούσα πλευρά της σημερινής οικογένειας, δηλαδή την κρίσι που περνά.

- Κατά πρώτον λόγο, οι παράνομοι δεσμοί διαρκείας τριών, πέντε και δέκα ετών έχουν πολλαπλασιασθεί σε τρομακτικό αριθμό, όχι μόνον στην Ευρώπη, την Αμερική και τον Καναδά, αλλά και στην πατρίδα μας, την Ελλάδα, χωρίς καμμία προοπτική, χωρίς δεσμεύσεις, χωρίς ανάληψη ευθυνών. και χωρίς ντροπή κατακυλούν αυτά τα ζευγάρια στον βούρκο της αμαρτίας.

Στους παράνομους δεσμούς πρέπει να συμπεριλάβουμε και τους "πολιτικούς" λεγομένους "γάμους", που δημιουργήθηκαν μ' ένα απλό χαρτί της Δημοτικής αρχής, καθώς και τα Συμβόλαια Συμβιώσεως!

Επίσης πολλαπλασιάστηκαν οι δεύτεροι γάμοι, όπως άρχισαν να πυκνώνουν και οι μικτοί γάμοι ανάμεσα σε Έλληνες και αλλοδαπούς. Και έτσι έχουμε γάμους Ορθοδόξων με ετεροδόξους, με παπικούς, με προτεστάντες, με διαμαρτυρομένους, με σαββασιτάς, πεντηκοστιανούς, βαπτιστές, ευαγγελικούς κλπ. Έχουμε ακόμη παράνομες συζυγίες Ορθοδόξων με Μουσουλμάνους, με Εβραίους, με Βουδιστές, με Ινδουιστές, με Βραχμανιστές, Δωδεκαθειστές (παγανιστές, που κάνουν γάμους στον Όλυμπο)... και το κακό, δυστυχώς, δεν συμμαζεύεται, αλλά ολοένα και περισσότερο απλώνεται και η απιστία φουντώνει.

Όμως, όλες αυτές οι παράνομες σχέσεις στραπατσarίζουν το **"κατ' εικόνα"** του Θεού και οδηγούν τις ψυχές στο χοιροστάσιο των κατωτέρων ενστίκτων, όπως συμβαίνει με τα ζευγάρια των ομοφυλοφίλων. Επόμενο είναι το ότι σήμερα τα διαζύγια πληθύναν τόσο πολύ, ώστε στους δύο γάμους να έχουμε τον ένα υπό διάλυσι. Στις δύο από τις μεγαλύτερες Μητροπόλεις της Αττικής το 2008 είχαμε στους 10 γάμους 7 διαζύγια, δηλαδή ποσοστό 70%, που είναι τρομακτικά μεγάλο για την Πατρίδα μας.

- Ένα άλλο λυπηρό κοινωνικό φαινόμενο είναι οι άγαμες μητέρες, που οφείλεται όχι μόνον στις αθέλητες εγκυμοσύνες των νεανίδων, αλλά και σ' εκείνες τις γυναίκες, ηλικίας άνω των 40 και 50 ετών, που με την θέλησή τους διά της πορνείας γεννούν παιδιά αγνώστου πατρός ή με τεχνητή εξωσωματική γονιμοποίηση. Το 2007 στην Γαλλία είχαμε 2.000.000 γεννήσεις. Τα 700.000 παιδιά ήταν εξώγαμα, νόθα.

Αραγε τι θα λένε αυτά τα παιδιά αύριο, όταν μεγαλώσουν; "Εγώ ΔΕΝ είχα μπαμπά; Γιατί δεν έχω; Καί ποιός είναι; Καί πού είναι;" Καί να, πως γεννιούνται τα ψυχικά τραύματα και τα δράματα από την στέρηση της πατρικής παρουσίας στη ζωή των παιδιών. Γι' αυτό τα παιδιά αυτών των οικογενειών, τα χωρίς πατέρα ή τα νόθα, συμφωνά με τις επίσημες θέσεις κοινωνιολόγων και ψυχολόγων, τα περισσότερα είναι ασεβή, ανάγωγα, αναρχικά, βίαια, επιθετικά, και πολλά καταλήγουν στα ναρκωτικά, στην οινόποια, στην αλητεία, στις κλοπές, ακόμη και στην αυτοκτονία. Κι αν τυχόν αυτά τα παιδιά κάνουν κάποτε οικογένεια, ποίό πρότυπο πατρός θα έχουν; Ποιό;... Εκείνου που γι' αυτά ήταν άγνωστος και ανύπαρκτος;

Αν όμως η οικογένεια οδηγήθηκε σ' αυτό το σημείο τις τελευταίες δεκαετίες, παρ' όλο που οι πρόσφατες γενιές είχαν γαλουχηθεί σε μεγάλο βαθμό με τα ναματα της Ορθοδόξου Παραδόσεως, άραγε η σημερινή γενιά των παιδιών και εγγονών μας, που μεγαλώνει στην δηλητηρίασένη ατμόσφαιρα της διαφθοράς, της βίας, της ασέβειας, της καταλύσεως πάσης ηθικής αξίας, που θα καταλήξει;

Τι να περιμένουμε, όταν, τα παιδιά μας που γεννήθηκαν μετά το 1990 ή το 2000 μεγαλώνουν ήδη σε μια ατμόσφαιρα αφύσικη, παράλογη και αρρωστημένη, στην οποία έχουν χάσει την ζεστασιά της ενωμένης οικογένειας, την ομόνοια και αρμονική συνύπαρξη των γονέων και την θερμότητα της αγάπης, της σιγουριάς και της ασφάλειας; Γι' αυτό τα σημερινά παιδιά είναι στην πλειονότητά τους ευαίσθητα σε υπερβολικό βαθμό, νευρικά, βίαια, ανάγωγα, ασεβέστατα με τραυματικές εμπειρίες από την γκρίνια και τις φωνές των γονέων ή από το διαζύγιο, και με πλήθος από ψυχολογικά προβλήματα, που τις πιο πολλές φορές είναι αθεράπευτα.

Εύκολα λοιπόν κάτω από τέτοιες συνθήκες τα παιδιά εγκαταλείπουν το σχολείο, αρνούνται να διαβάσουν, πέφτουν θυματα ανθρώπων με σκοτεινές επιδιώξεις, παραδίδονται εύκολα στις ηδονές

Στους παράνομους δεσμούς πρέπει να συμπεριλάβουμε και τους "πολιτικούς" λεγομένους "γάμους", που δημιουργήθηκαν μ' ένα απλό χαρτί της Δημοτικής αρχής, καθώς και τα Συμβόλαια Συμβιώσεως!

σημοποίησης της ομοφυλοφιλίας και των λοιπών διαστροφών..., και ο κατάλογος δυστυχώς δεν τελειώνει...

Όλα αυτά και άλλα πολλά, αποδεικνύουν ότι πραγματικά η οικογένεια και ο γάμος, ως θεοσυστατος και ιερός θεσμος, είναι υπό κατάρρευσι.

Καί κάτι χειρότερο: Ο Ορθόδοξος γάμος στην πατρίδα μας δυστυχώς υπονομεύεται από όλες τις κατευθύνσεις, με πολύ επικίνδυνες, ίσως και ανυπολόγιστες, συνέπειες για την Ελληνική κοινωνία μας.

Χριστιανοί μου,

εδώ και πολλά χρόνια είναι γεγονός ότι άλλαξαν οι συνθήκες της ζωής και πολλαπλασιάστηκαν οι ανάγκες.

της πανσεξουαλικότητας και καταφεύγουν συχνά στην βία, στην αναρχία και στους τεχνητούς παραδείσους των ναρκωτικών, αναζητώντας μάταια όλα εκείνα που στερήθηκαν από την οικογένεια.

Τούς λείπει η αγάπη, η στοργή του πατέρα και της μητέρας. Τούς λείπει η ήρεμη ατμόσφαιρα, που θα έπρεπε να είχαν δώσει οι γονείς σ' αυτά. Αλλά πως θα την δώσουν, αφού λείπει ο Χριστός και η Εκκλησία Του; Πού είναι ο εκκλησιασμός; Η Εξομολόγησις; Η Θεία Κοινωνία, η προσευχή και η μελέτη των Γραφών; Πού είναι η αγάπη, η ομόνοια και η υπομονή μεταξύ των συζύγων - γονέων; Πού είναι η αρμονική επικοινωνία μεταξύ των συζύγων; Πού είναι το κοινό τραπέζι με προσευχή και διάλογο;

Αυτό σημαίνει κρίσι και μάλιστα μεγάλη κρίσι, την οποία διέρχεται η σημερινή ελληνική Ορθόδοξη οικογένεια στην πλειονότητά της. Αυτή δε η κρίσις του θεσμού της οικογένειας έχει σαν αποτέλεσμα ένα πλήθος από κοινωνικά φαινόμενα, όπως: την εξάπλωση της αναρχίας, τις ανεξέλεγκτες καταστροφές ιδιωτικής και δημόσιας περιουσίας, την επικίνδυνη άνοδο της εγκληματικότητας, την αύξηση των ψυχικών νοσημάτων και διαταραχών, και κυρίως της καταθλίψεως (νέοι και νέες έρχονται κατάθλιψη) την επι-

πολύ σκληρό: "Όχι πολλά παιδιά. Όχι άλλα παιδιά. Ένα φθάνει. Το πολύ δύο". Καί με διάφορους τρόπους αποφεύγουν την τεκνογονία. Στις περισσότερες δε περιπτώσεις καταφεύγουν και στις εκτρώσεις, δηλαδή στον ΦΟΝΟ του εμβρύου, που έχει ζωή, που έχει ψυχή.

Δυστυχώς, η εργαζομένη έπαυσε να είναι η παλαιά εκείνη ΜΑΝΑ, η γεμάτη τρυφερότητα, αγάπη και θυσία στην ανατροφή των παιδιών της, έστω κι αν αυτά ήταν τέσσερα ή πέντε ή επτά ή δέκα. Εκείνη η μάνα που ήταν πρώτη σαν νοικοκυρά και μαγείρισσα, γεμάτη σεμνότητα και ολοπρόθυμη στο να στηρίξει ηθικά τον βιοπαλαίστη σύζυγό της.

Όλες αυτές τις ευλογίες που είχαν εκείνα τα παλιά ζευγάρια, τις χάσαμε. Κατάρα έπεσε στην Ελλάδα μας από τις εκτρώσεις και τις βλασφημίες των θείων.

Βέβαια, η λύσις θα μπορούσε να δοθεί αν διπλασιαζαν τον μισθό του υπαλλήλου (δημοσίου ή ιδιωτικού τομεα), ώστε να καλύπτη όλες τις ανάγκες, ακόμη και μιάς πολυτεκνής οικογένειας. Καί ασφαλώς αν υπήρχε χριστιανική δίκαιη πολιτική στα θέματα εργασίας, υγείας και παιδείας.

Όμως, η πραγματικότητα είναι διαφορετική, γι' αυτό και την τελευταία τριακονταετία (1980-2008) οι πολύτεκνες οικογένειες με τέσσερα παιδιά και άνω, εμειώθη-

σαν κατά 70%, ενώ τα μονομελή νοικοκυριά και οι παράνομες συζεύξεις ΑΥΞΗΘΗΚΑΝ κατά 70%. Οι δε εκτρώσεις έχουν φθάσει στις 400.000 τον χρόνο!!

Ήταν μια οικογένεια με δύο παιδιά, που τα μεγάλωναν λιτά, με τα απολύτως απαραίτητα. Τα πάντα στο σπίτι τους ήταν μετρημένα, γιατί η οικονομική κατάσταση του τότε καιρού δεν επέτρεπε πολυτέλειες, αλλά ούτε και περιττά.

Κάποια μέρα, η μητέρα ανακάλυψε ότι ήταν έγκυος στο τρίτο της παιδί και, αφού συζήτησε με τον άνδρα της, την αδελφή της και μια φίλη, όπως γίνεται συνήθως, αποφάσισαν να μην γεννηθεί αυτό το παιδί, γιατί με τη λογική φαινόταν αδύνατο να το συτηρήσουν. Έτσι, προχώρησαν στην έκτρωσι.

Όταν η μητέρα γύρισε στο σπίτι της μετά από τον νομιμοποιημένο αυτό φόνο του παιδιού της, η ψυχική της κατάσταση ήταν πολύ ά-

σχημη από τις ενοχές της μητρικής της καρδιάς. Καί αυτό κράτησε για πολύ καιρό. Επιπλέον στερήθηκε και την βοήθεια της Θείας Κοινωνίας για αρκετά χρόνια.

Όταν μάλιστα έφερνε στον νού της το αγέννητο παιδί της, κι ότι αυτή έφταιγε που τον στερήσε το δικαίωμα της ζωής, δεν μπορούσε να συγκρατήσει τα δάκρυά της, όσα χρόνια κι αν πέρασαν από τότε, παρ' όλο που σαν αμαρτία το είχε εξομολογηθεί.

Στα χρόνια που πέρασαν, το γεγονός ξεχάστηκε για τους πολλούς. Όσπου ένα πρωινό συνέβη το εξής: Γιά το δεύτερο παιδί της ήρθε ο καιρός να καταταγή στον στρατό, σ' ένα στρατόπεδο πεζοναυτών. Την ώρα που είχαν μαζευτή όλοι για να τον ξεπροβοδίσουν, ο νέος γυρίζει και λέει στην μητέρα του:

- Βρε μητέρα, είδα ένα όνειρο σήμερα, και είμαι κάπως φοβισμένος, παρ' ότι δεν το πολυπιστεύω... Είδα ότι μπήκε στο σπίτι μας ένας νεαρός, 2-3 χρόνια μικρότερός μου, και μου είπε πικραμένος:

- Εμένα η μητέρα μας δεν με άφησε να είμαι μαζί σου σήμερα... δεν με άφησε να παίζω ποτέ μαζί σας, να γελάσω, να κλάψω, να μεγαλώσουμε μαζί...

Κι εγώ μέσα στον ύπνο μου του απάντησα ότι δεν έχω αδελφό, παρ'ά μόνο μια αδελφή δύο χρόνια μεγαλύτερη. Αυτός όμως επέμενε να ρωτήσω εμένα, την μητέρα μας, να μου πης τι έκανες κάποιο πρωινό του Μάρτη πριν χρόνια και να σου μεταφέρω ότι όπως μεγαλώσαμε εμείς, έτσι θα μεγάλωνε κι αυτός μαζί μας. Τί άραγε να εννοούσε;

Η μητέρα του όταν άκουσε αυτά, λιποθύμησε. Όταν συνήλθε, ομολόγησε συντετριμμένη στα παιδιά της ότι πριν χρόνια είχε κάνει έκτρωσι στο τρίτο της παιδί, και αυτό το αγέννητο παιδί ήταν που επισκέφθηκε τον αδελφό του στον ύπνο του.

Σύμφωνα με τους ειδικούς ψυχολόγους, οι γυναίκες που έχουν κάνει έκτρωσι, βιώνουν το λεγόμενο **«μετεκρωτικό σύνδρομο διαβίωσης»**, δηλαδή πάσχουν από κατάθλιψη και σοβαρά ψυχολογικά προβλήματα. Εν συνεχεία, αυτό περνάει και στα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας, προκαλώντας προβληματικές συμπεριφορές και διαταραχές στην προσωπικότητά τους.

Γι' αυτό, κάθε γυναίκα, χριστιανοί μου, που θέλει να παντρευτεί, πρέπει να βάλει καλά στο μυαλό της την αποστολή που της έχει αναθέσει ο Θεός:

Εκτός ελαχίστων εξαιρέσεων (γιατί έχουμε την εξαί-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΣΕΛΙΔΑ

ρεσι της αγγελικής πολιτείας) οφείλει να γίνη μητέρα, μάνα, τροφός ζωής και σύζυγος, ώστε να μπορέ, ως συνετή σύζυγος και ως στοργική μητέρα, να αφοσιωθή στη σωματική και πνευματική γαλουχία των παιδιών της. Καί με την βοήθεια πάντοτε του Θεού και την συνδρομή του συνετού συζύγου της, να προσφέρει ασφάλεια και σιγουριά, χαρά και ευτυχία στο σπιτικό της.

Ο Θεός - και το πιστεύω αυτό απόλυτα - στον Οποίον θα έχουν οι γονείς ακλόνητη εμπιστοσύνη, θα εμπνέη, θα ευλογή και θα λύνη - κάποτε και με θαύμα - όλα τα οικονομικά προβλήματα, αρκεί ΟΛΑ τα μέλη της οικογένειας να αρκούνται στα απαραίτητα της ζωής, όπως τα ορίζει και η διδασκαλία του Ευαγγελίου, χωρίς ασύστολες δαπάνες.

Αλλά δυστυχώς, ο δυτικός τρόπος ζωής, που πλέον έχει εδραιωθεί για τα καλά στην καθημερινότητά μας, είναι χωρίς Θεόν, χωρίς εικονοστάσι και κανδήλα αναμμένη, χωρίς εκκλησιασμό, χωρίς προσευχή και νηστεία, χωρίς συνειδητή συμμετοχή στα σωστικά Μυστήρια της Εκκλησίας μας, και με τελεία άγνοια στα θεματά πιστεως και σωτηρίας.

Οι περισσότερες από τις ελληνικές οικογένεις σήμερα δεν έχουν στα σπίτια τους το Ευαγγέλιο και την Αγία Γραφή, διότι ξερίζωσαν από τις καρδιές τους την πνευματική ζωή και την ενεργουμένη αγάπη προς τον Θεόν και τον πλησίον, βάζοντας στη θέση τους την αθεία και τον υλισμο, την πλεονεξία και την φιλαργυρία, την απιστία, τον ηδονισμο και την σαρκολατρεία, την καλοπέρασι και τον εύκολο πλουτισμό.

Γι' αυτό ήρθαμε σ' αυτήν την οδυνηρή κρίσι και χρεωκοπία. Εμείς οι ίδιοι προκαλέσαμε την αυτοκαταστροφή μας με την αποστασία μας από την λατρεία του Ενός αληθινού Τριαδικού Θεού. Η κρίσις είναι πρωτίστως ηθική, από την περιφρόνησι των ηθικών αξιών της ζωής, και ύστερα σαν συνέπεια ήλθε και η οικονομική κρίσις.

Τις παλιές εποχές η οικογένεια μπορεί να υστερούσε στα πολλά γράμματα αλλά είχε φόβον Θεού. Οι άνδρες, πατέρες και σύζυγοι, μπορούσαν να καυχηθούν αυτό που εβεβαίωνε ο Δαυίδ στον Θεό για την συμπεριφορά του μέσα στο σπιτικό του: **“Διεπορευόμην (Κύριε) εν ακακία καρδίας μου εν μέσω του οίκου μου”** (ψαλμ. 100, 2), που σημαίνει κατά την ερμηνεία των Πατέρων: **«Ιδού, Κύριε, πως πολυεύθηκα μέχρι σήμερα και τι υπόσχομαι να τηρήσω πιστά στο μέλλον. Συμπεριφέρθηκα πάντοτε ως σύζυγος και πατέρας στο παρελθόν ανάμεσα στην οικογένειά μου με ακακία στην καρδιά και με στοργή, που ήταν απηλλαγμένη από πονηριά και εγωισμό»**.

Με ακακία, λοιπόν, με αγαθότητα, με στοργή ΚΑΙ

προς την σύζυγο ΚΑΙ προς τα παιδιά, χωρίς εγωισμούς και πονηριές, δηλαδή με φόβον Θεού. Άρα και ο κατά Θεόν φόβος που έχει μέσα του όλες τις ευαγγελικές αρετές, είναι αυτός που απαιτείται για να σταθή σωστά όρθιο ένα σπιτικό. Ο φόβος του Θεού, η ευλάβεια και ο σεβασμος προς την ευαγγελική διδασκαλία είναι αρχή της κατά Χριστόν ζωής. **“Αρχή σοφίας φόβος Κυρίου”** (Παρ. 1, 7), τονίζει η Αγία Γραφή. Καί ως σοφία λογίζεται η κατά Χριστόν ζωή που οδηγεί στην σωτηρία του ανθρώπου.

Ζούσε στην Αθήνα κάποιος άνθρωπος, ο οποίος ονομαζόταν Νικόλαος. (Τού δίνουμε άλλο όνομα, δεν αναφέρουμε το πραγματικό του.) Ταπεινός, ευσεβής, με την νηστεία του, την αγρυπνία του και με καταστάσεις, όπως γράφει, στις άγιες προσευχές του. Είχε δε επίσης και πολλή την ελεημοσύνη, κατά τέτοιον τρόπο ώστε να μην την γνωρίζη κανείς.

Στα 35 του χρόνια, εφ' όσον ετακτοποίησε τις τρεις άγαμες αδελφές του, απεφάσισε να έλθει εις γαμου κοινωνίαν, να παντρευτή. Όπως ήταν φυσικό, θα έπρεπε να διαλέξη, εφ' όσον ήταν και ευσεβής, μια κοπέλα που να έχη σχέση με την Εκκλησία και τα Μυστήριά της.

Αλλά όμως εκείνος έκανε κάτι άλλο, που σπάνια βρίσκονται άνθρωποι να το κάνουν (Στη ζωή μου γνώρισα τρεις. Ο ένας ζεί ακόμα και εξακολουθώ να τον θαυμάζω.): Πήγε στην πλατεία Βάθης και μπήκε σε ένα σπίτι της αμαρτίας. Καί στην πρώτη κοπέλα που τον υποδέχθηκε, της είπε:

- Σήκω και έλα μαζί μου! Έταξα στον Θεό να γλιτώσω μια ψυχή από την λάσπη. Έλα να σε βγάλω από δω μέσα. Θέλεις να γίνης γυναίκα μου; Μέσα σε μια εβδομάδα βγάζουμε τα χαρτιά και την Κυριακή παντρευόμαστε.

Κεραυνός να έπεφτε στο κεφάλι της κοπέλας, δεν θα ξαφνιαζόταν τόσο πολύ, όπως ξαφνιάστηκε εκείνη τη στιγμή! Την ευκαιρία βέβαια δεν την έχασε και έτσι τον ακολούθησε.

Την δέχθηκε με την προϋπόθεσι ότι θα εξομολογείτο και θα άρχιζαν μια καινούργια ζωή, όπως και πράγματι έγινε. Η πρώην άσωτη γυναίκα ήταν πλέον στο πλευρό του Νικολάου σαν αγνότατο ρόδο. Φρόνιμη και σιωπηλή, με τα νεανικά της χρόνια φωτεινά πλέον από την μετάνοια και την Εξομολόγησι στο καθαρό της πρόσωπο.

Πέρασε αρκετός καιρός. Αλλά η αμαρτία είναι πολύ δυνατή και δεν παρατά εύκολα τα πλάσματα που δουλέψανε γι' αυτήν και για το μεγάλο αφεντικό της, που λέγεται διάβολος. Τα πάθη στον άνθρωπο είναι “φιλέπistroφα”, δηλαδή επιδιώκουν να επιστρέψουν πολύ γρήγορα. Γι' αυτό και ο αγώνας εναντίον των παθών μας πρέπει να είναι καθημερινός, συνεχής, αδιάκοπος, χωρίς τέλος, ειδικότερα την Μεγάλη Σαρακοστή.

Έτσι λοιπόν η γυναίκα του Νικολάου κύλισε ξανά στην παλιά αμαρτία και έγινε τώρα πλέον μοιχαλίδα. Ξαν να την έπιασε ένα είδος τρέλας.

Της μίλησε όπως μπορού-

σε ο καλός εκείνος σύζυγος, με χίλια δυό παρακλητικά λόγια, να αφήση την ζωή της αμαρτίας και να γυρίση στο σπίτι τους. Αυτή όμως έφυγε.

Τότε σκέφθηκε ο Νικόλαος: *«Αφού έφυγε η γυναίκα μου, τι να καθίσω εγώ να κάνω; Παιδιά δεν κάναμε, ας πάω στο Άγιον Όρος. Καί αν με κρατήσουν θα γίνω μοναχός. Αν όχι, θα γυρίσω πίσω και θα δούμε τι θα γίνει.»* Καί έφυγε.

Φθάνοντας ο Νικόλαος στο Άγιον Όρος, έψαξε και έμαθε

Εμείς οι ίδιοι προκαλέσαμε την αυτοκαταστροφή μας με την αποστασία μας από την λατρεία του Ενός αληθινού Τριαδικού Θεού.

για έναν περίφημο και άγιο Πνευματικό, ας τον πουμε παπα-Σάββα, και πήγε να τον συμβουλευθή. Ξαν τον άκουσε εκείνος, πήρε αυστηρή όψι και του είπε:

- Δεν έχεις καμμία δουλειά εδώ πέρα. Αμαρτάνεις μόνο που το σκέφτεσαι. Έταξες να σώσης την γυναίκα σου. Να πας πίσω, να ψάξης, να την βρης και να την ξαναπάρης κοντά σου. Καί προσπάθησε με την ζωή σου, με νηστεία, αγρυπνία, προσευχή και ελεημοσύνη να την σώσης.

Αποσβολώθηκε ο καημένος ο Νικόλαος. Τέτοια βαρεία εντολή του Πνευματικού δεν την περίμενε! Ελα όμως που έπρεπε να κάνει υπακοή... Κατάλαβε ύστερα από προσευχή που έκανε κατά την διάρκεια της αγρυπνίας εκεί, στο κελλάκι του

αγιασμένου εκείνου Γέροντος, και πήρε την απόφασι να γυρίση πίσω.

Έψαξε, την βρήκε πάλι εκεί στην πλατεία Βάθης και την ξανάφερε στο σπίτι τους. Εκείνη συγκινήθηκε, φάνηκε σαν να μετάνοισε και τον πρώτο καιρό πήγαιναν καλά.

Μα η αμαρτία είναι και γλυκεία και το πάθος πολύ ισχυρό. Καί η γυναίκα ξαναέπεσε... και ξαναέπεσε... και ξαναέπεσε...

Ο Νικόλαος υπέμνε, καρτερούσε, αγρυπνούσε ώρες, γονατιστός προσευχόταν γι' αυτήν, σιωπούσε και νήστευε. νήστευε εξαντλητικά.

Ερεθισμένη από αυτήν την ανοχή του εκείνη πρόσθεσε στην ντροπή και κάτι άλλο πλέον: την άσχημη συμπεριφορά της. Άρχισε να τον φωνάζη, να τον ξευτιλίζη, να τον βρίζη, να τον ματώνη καθημερινά με την θηριώδη εκείνη συμπεριφορά της.

Πόσο θα μπορούσε, αλήθεια, να βαστάξη ο ανεξίκακος εκείνος άγιος άνθρωπος τον αιώνος μας;... Περνούσαν τα χρόνια και ο σταυρός γινόταν όλο και πιο αβάσταχτος. Έδειχνε σιγά-σιγά να λυγίζει...

Κάποτε ξημέρωνε η μέρα της Καθαράς Δευτέρας. Την νύχτα την πέρασε γονατιστός. Λύγισε - άνθρωπος ήταν, αδύναμοι είμαστε - μπροστά στην σιωπή του Θεού, που έδειχνε πως δεν νοιαζόταν πλέον για το πλάσμα Του. Έπεσε μπροστά στο εικονοστάσι και με λυγμούς φώναξε:

- Θεέ μου, ή φώτισέ την και δος της μετάνοια αληθινή ή πάρε με. Καί σημερα το βράδυ να με πάρης... Δεν αντέχω άλλο το βάσανο τούτο δέκα πέντε ολόκληρα χρόνια... Δέκα πέντε ολόκληρα χρόνια!... Δεν αντέχω άλλο... (Άνθρωπος ήταν... Τι θα έλεγε; Ένας ήρωας των ημερών μας.)

Η γυναίκα του, που ήλθε απ' έξω, από την αμαρτία, τον βρήκε γονατιστό και άκουσε τα λόγια που έλεγε κλαίγοντας και τότε συγκλονίστηκε κυριολεκτικά, την πήραν τα κλάματα, κατάλαβε την άβυσσο των κρυσμάτων της. Ήταν “η εν πολλοίς αμαρτία της πνεύματος σου γνή”, αλλά μετανοημένη πλέον. Κεραυνοβολημένη λοιπόν από την θεία φώτισι, σωριάστηκε στα πόδια του και φώναξε:

- Συγχώρησέ με... Γιά τελευταία φορά, συγχώρεσέ με!... Αν ξαναγίνη, δώξε με και ξέχασέ με... Συγχώρησέ με...

Κι εκείνος την συγχώρησε! Κι ακολούθησαν μετά από εκείνη την βραδυά χρόνια ευτυχίας και με παιδιά μέσα στην οικογένεια, δύο αγγελούδια που τους χάρισε ο Πανάγιος Θεός.

Καί η ευλογία ήρθε μια για πάντα σ' αυτό το σπιτικό, χάρις στην αγία υπομονή, την ματωμένη υπομονή, την μεγάλη καρδιά και την συγχωρητικότητα αυτού του ανθρώπου, του Νικολάου, χάρις στην προσευχή του, την πολλή του προσευχή και τα πολλά του τα δάκρυα. Τελικά, έσωσε τον ανθρώπινο του, την γυναίκα του...

Αδελφοί μου,

στα 55 χρόνια της ιερατικής μου διακονίας είδα και γνώρισα από κοντά πολλούς οικογενειάρχες, που προσπάθησαν να μεταβάλλουν το σπιτικό τους σε “κατ’ οίκον εκκλησία”. Έδωσαν μάχη με τον διάβολο και με τον εαυτό τους και

το διάχυτο κακό μέσα στην κοινωνία, δηλαδή με την κακία, τον φθόνο και την μοχθηρία του περιβάλλοντος, και ειδικά με την αχαριστία, α-κόμη και των πολύ οικείων συγγενών ή συνεργατών.

Ναί, χριστιανοί μου, ο καθημερινός αγώνας, ανδρών και γυναικών, πατέρων και μητέρων, που γίνεται για την καθαρότητα της προσωπικής τους ζωής μέσα στην οικογένειά τους και μέσα στην κοινωνία της βρομικής εποχής μας, πάντοτε με την βοήθεια του Κυρίου και Θεού και Σωτήρος ημών Ιησού Χριστού και με τις πρεσβείες της Υπεραγίας Θεοτόκου, αποτελεί για τον καθένα μας ένα άλλο βάπτισμα, που γίνεται στην κολυμβήθρα των δικών μας πόνων και δοκιμασιών, στο αιμα της δικής μας καρδιάς, που χύνεται στάλα-στάλα ό-ταν πονάμε και φθειρόμαστε, για να είμαστε σωστοί και σώφρονες απέναντι του αγίου Θεού ή όταν πονάμε και λειώνουμε από τον καημο γιατί τα παιδιά μας, τα σπλάγχνα μας, λοξοδρομούν, εγκαταλείποντας την Κιβωτό της σωτηρίας, που είναι η Εκκλησία μας, η Ορθόδοξος πίστις μας, η Παράδοσίς μας, τα αγία Μυστήριά μας.

Είναι το προσωπικό μας μαρτύριο - το πιστεύω αυτό - το αναίμακτο μαρτύριο της συνειδήσεώς μας, που παίρνει εν Χριστώ την θέσι του Βαπτίσματος του αίματος των Μαρτύρων.

Καί δεν είναι υπερβολικό. Για έναν συνειδητό πατέρα ή μητέρα αυτά είναι απολύτως κατανοητά. Μόνον αυτοί ξέρουν να ματώνουν!... Διότι ο οικογενειακός και ατομικός τρόπος της ζωής τους είναι ΟΡΘΟΔΟΞΑ ασκητικός, δηλαδή με πνευματικό αγώνα που αποβλέπει στην τήρησι των εντολών, στην καλλιέργεια και κτήσι των αρετών, στην κάθαρσι από τα πάθη και τις αδυναμίες, στην κατά δύναμιν νηστεία, στην φυλακή των αισθήσεων και δη της γλώσσης, στην προσοχή πάνω στους λογισμούς, στην κατά δύναμιν αγρυπνία, στην τακτική συμπεριφορά στα σωστικά Μυστήρια Θείας Λατρείας, Εξομολογήσεως και Θ. Κοινωνίας, στην καλλιέργεια της προσευχής και ειδικότερα με επιμονή στο όνομα του Ιησού Χριστού: **“Κύριε Ιησού Χριστέ, ελέησόν με”**, στην αμοιβαία κατανόησι μέσα στην οικογένεια, στην αλληλοσυγχωρητικότητα, στο πνεύμα ανοχής και μακροθυμίας και στην κατά Χριστόν ανατροφή των παιδιών, προσφέροντας ως γονείς το άριστο παράδειγμα της καλής χριστιανικής αγωγής.

Συγχρόνως δε, θα ασχολούνται με πλήθος έργων ευάρεστων στον Θεόν, όπως είναι η συνετή φιλοξενία, η φιλανθρωπία και η ελεημοσύνη πάντοτε με καλώςσύνη και αγάπη, διότι **“ι-λαρόν γαρ δότην αγαπά ο Θεός”** (Β' Κορ. 9, 7).

Η καθημερινή, πάλι, μελέτη της Αγίας Γραφής, των Ξυναξαριστών με τους βίους των αγίων, των διαφόρων Γεροντικών, με εποικοδομητικές συζητήσεις και διαλόγους, συμπληρώνουν πρακτικά την εικόνα της χριστιανικής οικογένειας ως **“κατ’ οίκον εκκλησίας”**.

Αυτά τα συναντήσαμε και τα είδαμε στο διάβα της ζωής μας. Θα μου πείτε ότι “αυτά τα παραδείγματα, όπως μας τα παρουσιάσατε, πάτερ, σπανίζουν”. Βεβαίως! Δεν λέω ότι δεν σπανίζουν. Μπορεί να είναι ολίγες αυτές οι οικογένειες με αυτό το φρόνημα και με αυτή την άριστη διαγωγή. Υπάρχουν όμως! Έστω λίγες, αλλά υπάρχουν. Καί αυτές θα μας κρίνουν. Αφού το κατόρθωσαν αυτοί οι λίγοι και εξακολουθούν να το κατορθώνουν παρ' όλα όσα συμβαίνουν γύρω μας, άρα μπορούμε και οι υπόλοιποι να τους μιμηθούμε... Μπορούμε, αρκεί να θέλουμε.

Πολλές φορές στο εξομολογητάριο έχω βρεθεί στην θέσι να θέλω να βγάλω το καλυμμαίχι μου και να αποκαλυφθώ μπροστά στην τόση αρετή που αντικρύζουν τα μάτια μου. Μάλιστα! Καί αν τυχόν είναι άνδρας αυτός, θάθελα να του φορέσω και το πετραχήλι μου, γιατί αισθάνομαι ότι λόγω της αρετής του αυτός θα έπρεπε να ήταν στην θέσι μου κι όχι εγώ.

Κάποτε, κάποιος χριστιανός είχε έναν πολύ μεγάλο, φοβερό πειρασμό στο σπίτι του και δεν μπορούσε να τον αντιμετωπίσει ούτε με νηστεία μιάς ημέρας. Τίποτα δεν μπορούσε να κάνει. Το εξομολογήθηκε στον Πνευματικό του, κι εκείνος του έδωσε ένα αντιδωρο μικρό. Ευλόγησε τον χριστιανό, του διάβασε μια ευχή και του είπε:

— Με την Χάρι και την ευχή της Παναγίας μας, κάθε πρωί θα τρώς ένα ψιχουλάκι από αυτό το αντιδωρο και τίποτα άλλο όλη μέρα, ούτε νερό, θα προσεύχεσαι ΟΛΗ ΤΗ ΝΥΧΤΑ επί επτά περίπου ώρες με αυτές και με αυτές τις προσευχές (του έδειξε ποιές) και σε λίγες μέρες θα φύγη ο πειρασμός και το όλο σου πρόβλημα θα λυθή.

Η υπακοή του χριστιανού και η πίστις του προς τον Πνευματικό του αφ' ενός μεν, δεύτερον οι πρεσβείες της Υπεραγίας Θεοτόκου και η παντοδυναμία του αγίου Θεού και τρίτον οι προσευχές του αγίου Γέροντός του, έκαναν το θαύμα. Ποιό θαύμα; Να παραμείνη άσιτος και χωρίς στάλα νερό για 18 μέρες και τελικά να φύγη μια για πάντα και ο πειρασμός από το σπίτι του! Με ένα τόσο δα μικρό αντιδωράκι!

Χριστιανοί μου,

είπαμε αρκετά από τα όσα δυσάρεστα συμβαίνουν σημερα στην Ελληνική χριστιανική οικογένεια. Όμως, ας μην ξεχνούμε ότι παρά τα μελανά σημάδια της σημερινής κοινωνίας, εν τούτοις υπάρχουν και επαινετές εξαιρέσεις, τις οποίες και καλούμαστε να μιμηθούμε, πάντοτε με την βοήθεια του Σωτήρος Χριστού, στον Οποίον ανήκει πάσα δόξα, τιμή και προσκύνησις, τώρα και πάντοτε και στους απεράντους αιώνες των αιώνων.

Αμήν.

**ΙΕΡΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΝΑΟΣ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ ΠΑΤΡΩΝ**
**ΑΚΟΛΟΥΘΙΕΣ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΩΝ
ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ**

Στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό θα τελούνται δύο Ακολουθίες των Χαιρετισμών:

- α) 7.00 – 8.30 μ.μ.
β) 9.00 – 10.15 μ.μ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΤΡΩΝ
**ΙΕΡΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΝΑΟΣ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ ΠΑΤΡΩΝ**
ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

* Την Κυριακή 9 Μαρτίου 2014 επί τη εορτή της Ορθοδοξίας στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό Ευαγγελιστρίας θα ιεουργήσει ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρών κ.κ. **ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ**.

Έναρξη: 6.45 π.μ. Λήξη: 10.30 π.μ.

* Το εσπέρας της ίδιας ημέρας και ώρα 6 μ.μ. θα τελεσθεί ο **Κατανυκτικός Εσπερινός** χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου ημών κ.κ. **ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ**.

**ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΡΟΦΗΤΟΥ ΗΛΙΟΥ
ΠΑΤΡΩΝ**

Κατά την διάρκεια της Μεγάλης Τεσσαρακοστής εις την Ιεράν Μονήν θα τελεσθούν αι εξής Θείαι Λειτουργίαι των Προηγιασμένων Τιμίων Δώρων:

- Τετάρτη 5 Μαρτίου**, πρωί 6.00 π.μ. - 9.00 π.μ.
Τετάρτη 12 Μαρτίου, απόγευμα 5.00 μ.μ. - 6.30 μ.μ.
Τετάρτη 19 Μαρτίου, απόγευμα 5.00 μ.μ. - 6.30 μ.μ.
Τετάρτη 26 Μαρτίου, απόγευμα 5.00 μ.μ. - 6.30 μ.μ.
Πέμπτη 3 Απριλίου, πρωί 6.00 π.μ. - 9.00 π.μ.
Τετάρτη 9 Απριλίου, απόγευμα 5.00 μ.μ. - 6.30 μ.μ.

Επίσης την Τετάρτη 2 Απριλίου το απόγευμα στις 5.00 μ.μ. θα τελεσθή το Απόδειπνο και θα ψαλλή ο Μέγας Κανών.

Κάθε Παρασκευή το απόγευμα, στις 5.30 μ.μ. θα τελείται η Ακολουθία των Χαιρετισμών εις την Υπεραγίαν Θεοτόκον.

Ιερά Μονή Μαρίτσης

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΩΝ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΩΝ
ΚΑΘΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ από 16.30-18.00

ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ από 7.00-10.00

ΟΧΙ
Άλλα
Τροχαία
Ατυχήματα

ΟΧΙ
Άλλους
Θανάτους

Οι
οικογένειες
χρειάζονται
τα μέλη τους

Οι κοινωνίες χρειάζονται τους πολίτες τους

Η Ασφαλής Οδήγηση, Διευκολύνει, Προστατεύει, Σώζει...

Οδηγώ με
Ασφάλεια,
κερδίζω
στη Ζωή!

Η ζωή μας και η ζωή των συνανθρώπων μας, είναι πολύτιμη, πρέπει να την προσέχουμε!

Να ξεκινάμε την κάθε ημέρα μας με Προσευχή, Προσοχή, με Πίστη και Αγάπη. ΟΧΙ κατάθλιψη. ΟΧΙ ένταση, που ατονεί τις ικανότητές μας.

ΟΧΙ άλλους θανάτους και εγκλήματα. ΟΧΙ αλκοόλ όταν οδηγούμε. ΟΧΙ χρήση κινητού τηλεφ.

Να οδηγούμε κάθε είδους όχημα, ήρεμα, γαλήνια, με ασφάλεια, με αγνές προθέσεις, τηρώντας πιστά τους κανόνες του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας.

Όταν οδηγούμε οποιοδήποτε δίκυκλο, ακόμα και ποδήλατο πρέπει να φοράμε κράνος.

Ιερά Μονή Παναγίας Ελεούσης
Πρόγραμμα Μεγάλης Τεσσαρακοστής

- * **Κάθε Τετάρτη**
Προηγιασμένη
Θεία Λειτουργία
6.30 π.μ. – 9.30 π.μ.
- * **Χαιρετισμοί:**
5.00 μ.μ.
- * **Κατανυκτικός Εσπερινός** κάθε Κυριακή
απόγευμα και ώρα 6.00 μ.μ.

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ

**Πρόγραμμα Ιερών Ακολουθιών
κατά την Μ. Τεσσαρακοστή**

ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕΝΗ ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΚΑΘΕ ΤΕΤΑΡΤΗ από 16.00-17.30

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΩΝ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΩΝ
ΚΑΘΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ από 17.00-18.30

ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ από 7.00-10.00

Εκ της Ιεράς Μονής

**ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ
ΠΑΤΡΩΝ**
ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ
**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΓΑΛΗΣ
ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ**

* Στον Ιερό Ναό Αγίας Τριάδος Πατρών τελείται καθημερινά Όρθρος, Ώρες και μικρός εσπερινός από ώρα 6.30 μ.μ. έως 8.30 μ.μ.

* **Τετάρτη απόγευμα 5.00 μ.μ. έως 7.00 μ.μ.**
Προηγιασμένη Θεία Λειτουργία

* **Πέμπτη εσπέρας από 6.00 μ.μ. έως 7.30 μ.μ.** Μέγα Απόδειπνο και ομιλία.

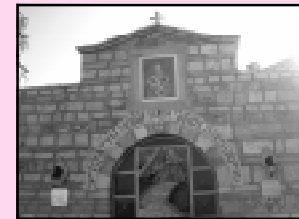
* **Κάθε Παρασκευή απόγευμα Χαιρετισμοί στην Υπεραγία Θεοτόκο. 1η Ακολουθία 5.00 μ.μ. έως 6.30 μ.μ., 2η Ακολουθία από 7.00 μ.μ. έως 8.30 μ.μ.**

Ο Α΄ Κατανυκτικός Εσπερινός
θα τελεσθεί
αύριο Κυριακή
2 Μαρτίου 2014
υπό του
Σεβασμιωτάτου
Μητροπολίτου
Πατρών κ.κ.
Χρυσοστόμου
εις τον νέο Ιερό
Ναό του
Αγίου Ανδρέου
Πατρών

ώρα 6:00 μ.μ.

**ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
«ΠΑΛΑΙΟΜΟΝΑΣΤΗΡΟ» (ΜΠΑΛΑ)**
**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ Μ. ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ**

Εκ της Ιεράς Μονής Αγίου Νικολάου ανακοινούται ότι οι Ιερές ακολουθίες κατά την διάρκεια της Αγίας και Μεγάλης τεσσαρακοστής θα τελούνται ως κάτωθι:

1. **Κάθε απόγευμα** η Ακολουθία του Μ. Αποδείπνου στις 5.45 μ.μ.
2. **Κάθε Τετάρτη** η προηγιασμένη Θ. Λει-

τουργία 7.00 π.μ. – 9.00 π.μ.

3. **Κάθε Παρασκευή** η Ακολουθία των Χαιρετισμών στις 6.00 μ.μ.

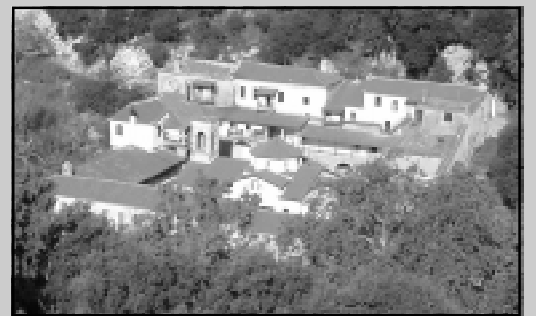
4. **Κάθε Κυριακή** η Ακολουθία του Όρθρου και της Θ. Λειτουργίας 7.00 – 10.00 π.μ.

5. **Κάθε Κυριακή απόγευμα** η Ακολουθία του Κατανυκτικού Εσπερινού στις 6.00 μ.μ.

Ενημερώνουμε τους ευλαβείς αναγνώστες ότι καθ' όλη την διάρκεια του έτους η Ιερά Μονή κάθε Τετάρτη παραμένει κλειστή για τους προσκυνητές. Ωστόσο, κατά την διάρκεια της Μ. Τεσσαρακοστής, επειδή τελείται η Προηγιασμένη Θεία Λειτουργία, η Ιερά Μονή ανοίγει μόνο κατά τις ώρες τελέσεως αυτής, δηλαδή από τις 7.00 π.μ. έως τις 9.00 π.μ.

Τηλ.: 2610/459058

Εκ της Ιεράς Μονής

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΟΜΠΛΟΥ

**Πρόγραμμα Ιερών Ακολουθιών
κατά την Μ. Τεσσαρακοστή**

ΑΠΟ ΔΕΥΤΕΡΑ - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ: Ώρα 5.00 π.μ. Μεσονυκτικό, Όρθρος, 1η-3η -6η. Ώρα 12.20 μ.μ. 9η και Εσπερινός (Κάθε Τετάρτη Προηγιασμένη μαζί με τον Εσπερινό).

Ώρα 4.00 μ.μ.: Μέγα Απόδειπνο (κάθε Παρασκευή η ακολουθία των Χαιρετισμών στις 4.00 μ.μ.).

ΣΑΒΒΑΤΟ - ΚΥΡΙΑΚΗ: 5.00 π.μ. Μεσονυκτικό - Όρθρος - Θ. Λειτουργία. 4.00 μ.μ.: 9η - Εσπερινός.

Εκ της Ιεράς Μονής

**ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ
ΚΑΙ ΛΙΓΙΛΛΙΑΣ**
**ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΜΑΚΕΔΑΡΙΑΣ
ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ**

Κάθε Κυριακή Θ. Λειτουργία 7.00 π.μ. - 10 π.μ.
Κάθε Παρασκευή χαιρετισμούς στην Υπεραγία Θεοτόκο ώρα 5.00 μ.μ.

Φώτιος & Ευφροσύνη Καραβίτη
OPTICAL CENTER

**Παντανάσσης 43 και Κορίνθου
στον πεζόδρομο**

* **Γυαλιά οράσεως, σκελετός και φακοί 49,90 ευρώ**

* **Γυαλιά ηλίου, νέες παραλαβές 2013, από 50 και 70 ευρώ**

* **Γυαλιά ηλίου, ο σκελετός δώρο και ο πελάτης πληρώνει μόνο τους φακούς 25 ευρώ.**

* **Και πολλές προσφορές εντός του καταστήματος**

Τηλ.: 2610/621.800 - 6945-783.799 ΠΑΤΡΑ

Η πολύπαθη ευχή «Ο Θεός των πνευμάτων»

Είναι γνωστή σε όλους τους κληρικούς και σε πολλούς λαϊκούς η ευχή «Ο Θεός των πνευμάτων και πάσης σαρκός», η οποία είναι μία από τις αρχαιότερες νεκρώσιμες ευχές, καθώς διασώζεται σε λειτουργικά κείμενα από τον 8ο αιώνα και μετά. Σήμερα είναι η πλέον πολύχρηστη ευχή, αφού λέγεται σε κάθε εξόδιο ακολουθία, σε κάθε μνημόσυνο και στα αναπαύσιμα τρισάγια. Το κείμενό της σώζεται σε διάφορες παραλλαγές, οι οποίες μπορεί να μην αλλοιώνουν ουσιαστικά τα νοήματά της, δημιουργούν όμως διαφωνίες και απορίες ως προς την ορθότητα κάποιων φράσεων, τις οποίες θα εξετάσουμε εδώ.

1. «...ο τον θάνατον καταργήσας και τον διάβολον καταπατήσας». Για το σημείο αυτό είναι καταλυτική η μαρτυρία των χειρογράφων, από το αρχαιότερο Ευχολόγιο του 8ου αιώνας (Βαρβερινό 336) μέχρι τα νεώτερα του 16ου και 17ου· κατά συντριπτική πλειονοψηφία έχουν το κείμενο όπως παρατέθηκε. Υπάρχουν συγκριτικώς λίγες εξαιρέσεις νεωτέρων χειρογράφων που έχουν τις μετοχές αντιστρόφως: «ο τον θάνατον καταπατήσας, τον δε διάβολον καταργήσας». Στις πρώτες εκδόσεις προφανώς χρησιμοποιήθηκε κάποιο τέτοιο χειρόγραφο που είχε και κάποιες άλλες φθορές, οι οποίες δυστυχώς επικράτησαν στα έντυπα, όπως στο Ευχολόγιο του Goar.

Επειδή για το σημείο αυτό έχουν εγερθεί κατά καιρούς πολλές συζητήσεις και διαφωνίες, και επειδή ωρισμένοι εμφανίζονται δύσπιστοι και εριστικοί περί τα τοιαύτα, παρατίθεται κατ' εξαίρεσιν και σχετική φωτογραφία από έναν κώδικα (Λειμώνος 85, του 16ου αι., φ. 278v) που διασώζει την ορθή γραφή.

Δεν συμμερίζομαι την άποψη ότι είναι άνευ σημασίας αν θα λεχθεί πρώτα «ο τον θάνατον καταργήσας» (όπως μαρτυρούν τα χειρόγρ.) ή «καταπατήσας» (όπως έχει επικρατήσει λόγω των εντύπων), πολλώ δε μάλλον δεν συμφωνώ με την άποψη ότι είναι επίσης ισοδύναμη η παραλλαγή με πρώτη την φράση «ο τον διάβολον καταπατήσας». Βέβαια βιβλικώς, θεολογικώς και νοηματικώς και οι τρεις παραλλαγές είναι σωστές· όμως στην συνάφεια της συγκεκριμένης ευχής, όταν απαγγέλλεται ενώπιον του προσφιούς τεθνεώτος, όταν οι συγγενείς και οι υπόλοιποι επιζώντες αντικρίζουμε μπροστά μας την σκληρή και τόσο ξένη προς την φύση μας πραγματικότητα του θανάτου, τότε αρμόζει να ακούσουμε πρώτο το μήνυμα ότι ο Κύριος είναι πράγματι «ο τον θάνατον καταργήσας». Τον θάνατο έχουμε απέναντί μας και όχι τον διάβολο· ο θάνατος είναι εκείνη την στιγμή που μας προκαλεί φρίκη και αναστάτωση και όχι ο διάβολος, παρ' ότι στην δική του διαβολή οφείλεται η είσοδος του κακού στην ζωή μας. Και μας προσφέρει υψίστη παρηγοριά ο εκκλησιαστικός λόγος ότι ο Κύριός μας τον θάνατο όχι απλώς τον κατεπάτησε, αλλά τον «κατήργησε» εντελώς· γι' αυτό και σύμφωνα με την διδασκαλία των Γραφών ονομάζουμε πλέον τον θάνατο κοίμησι και τα νε-

κροταφεία κοιμητήρια. Ο διάβολος είναι ο ηθικός αυτουργός του θανάτου των ανθρώπων, και γι' αυτό αναφέρεται δεύτερος.

Επομένως σύμφωνα με τις μαρτυρίες των χειρογράφων και τις αναλύσεις των παλαιών πατέρων και διδασκάλων της Εκκλησίας η σωστή γραφή της αρχικής φράσεως έχει ως εξής: «Ο Θεός των πνευμάτων και πάσης σαρκός, ο τον θάνατον καταργήσας και τον διάβολον καταπατήσας». Έτσι πρέπει να διορθωθεί και σε όλα τα λειτουργικά βιβλία.

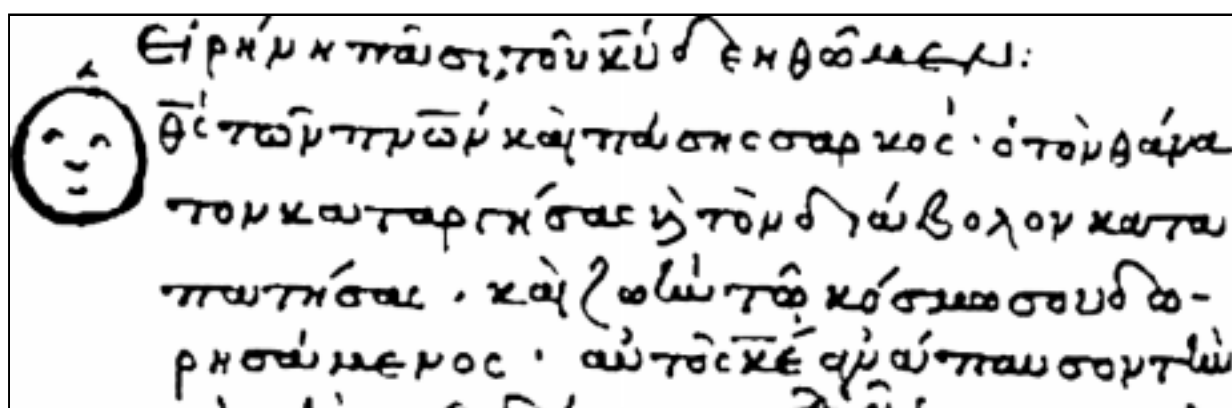
Του Διονυσίου Ανατολικιώτου

δρος φιλοσοφικής σχολής Αθηνών, πτυχιούχου
κοινωνικής θεολογίας

symbole@mail.com

2. «...εν τόπω φωτεινώ, εν τόπω χλοερώ, εν τόπω αναψύξεως». Σε ωρισμένους κώδικες (όπως στον προαναφερθέντα αρχαιότερο όλων) έχει παραλειφθεί η φράσις «εν τόπω χλοερώ»· αντιθέτως ωρισμένα έντυπα (όπως η έκδοσι του Goar) παραλείπουν την φράσι «εν τόπω φωτεινώ». Το πλήρες κείμενο διατηρείται στην πλειονοψηφία των χειρογράφων και των εντύπων ευχολογίων.

3. «...ένθα απέδρα οδύνη, λύπη και στεναγμός». Στα νεώτερα χρόνια έχει προταθεί η διόρθωσις του ένθα σε ένθεν. Εκτός τού ότι το ένθεν δεν μαρτυρείται στα χει-

ρόγραφα ούτε φυσικά στα έντυπα, είναι και περιττή μία τέτοια αλλαγή, αφού το ένθα από την κλασσική ακόμη αρχαιότητα έχει και την έννοια του οπόθεν, από όπου· «στάς ένθα πνε? άνεμος» (Ξενοφώντας, Οικονομικός 18,1)· παράβαλε Δ Βασιλ. 2:8 «και διηρέθη το ύδωρ ένθα και ένθα».

4. «...εν λόγω ή έργω ή διανοία». Τα περισσότερα χειρόγραφα έχουν «ή κατά διάνοιαν», ενώ τα έντυπα «ή διανοία» (δοτική). Μαρτυρείται όμως επαρκώς και η δοτική στα χειρόγραφα, οπότε μπορεί να θεωρηθεί επικρατήσασα γραφή. Παράβαλε Αριθ. 22:18 «ποιήσαι αυτό μικρόν ή μέγα τή διανοία μου».

5. «...εκτός αμαρτίας υπάρχουν». Το «υπάρχεις» παραλείπεται –μάλλον από τυπογραφική αβλεψία– στην έκδοσι του Goar, αλλά συνεχίζει να ανευρίσκεται στα άλλα Ευχολόγια. Πολύ αργότερα το παραλείπει και ο Ι. Βελούδης στην έκδοσι του 1850, κάτι που διαιωνίζεται εξ αντιγραφής και στις μετέπειτα εκδόσεις («Τάξις» Γ. Μπεκατώρου κ.λπ.), παρ' ότι το ρήμα μαρτυρείται ομοφώνως σε όλη την υπόλοιπη χειρόγραφη και έντυπη παράδοση.

6. «...και ο λόγος σου αλήθεια». Και στο παρόν σημείο υπάρχει ομοφωνία σχεδόν χειρογράφου και εντύπου παραδόσεως· το σωστό είναι «ο λόγος σου». Μόνον οι δύο εκδόσεις του Σπυρίδωνος Ζερβού (Βενετία 1851 και 1862) εσφαλμένως (ίσως εκ παραναγνώσεως) έχουν «νόμος» αντί «λόγος». Δυστυχώς αυτό το τυπογραφικό λάθος αναπαράγεται και σε όλες τις μέχρι σήμερα εκδόσεις Ευχολογίου (Αθηνών 1899, 1927, κ.λπ.), διότι αντιγράφουν από την έκδοσι του Σ. Ζερβού, και δεν προσέχουν όλες τις προηγούμενες εκδόσεις και τα χειρόγραφα. Το λάθος υπάρχει και στις σχετικές εκδόσεις της Αποστολικής Διακονίας, παρ' ότι έχει επισημανθεί εδώ και χρόνια, αλλά μέχρι τώρα δεν διωρθώθηκε.

7. Τέλος, πριν από την κατάληξι της ευχής «Ότι συ ει η ανάστασις» δεν λέγεται πάλι το «Του Κυρίου δεηθώμεν». Αυτό γίνεται στην κηδεία, μόνον όταν συμμετέχουν πολλοί ιερείς και ο καθένας θα επαναλάβει την κατάληξι. Δηλαδή ο πρώτος ιερεύς θα διαβάσει όλη την ευχή με την κατάληξι της (χωρίς ενδιάμεσι εκφωνήσι), και μετά για κάθε ιερέα

Θέματα Εκκλησιαστικού Τυπικού και Λειτουργικής

παύσεως της ψυχής του κεκοιμημένου δούλου του Θεού (τού δε), και υπέρ του συγχωρηθῆναι αὐτῷ παν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον».

Ο χορός «Κύριε, ἐλέησον» γ'.

«Ὅπως Κύριος ο Θεός τάξη τας ψυχὰς αὐτῶν ἐνθα οὐ δίκαιοι ἀναπαύονται».

Ο χορός «Κύριε, ἐλέησον» γ'.

«Τὰ ἐλῆ του Θεοῦ, τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν καὶ ἀφῆσιν τῶν αὐτοῦ ἀμαρτιῶν παρὰ Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν αἰτησώμεθα».

Ο χορός «Παράσχου, Κύριε».

Ο ιερεύς «Του Κυρίου δεηθώμεν», ο χορός «Κυριε, ἐλέησον» ἀπαξ.

Ο ιερεύς τὴν ευχήν·

«Ο Θεός τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός, ο τον θάνατον καταργήσας καὶ τον διάβολον καταπατήσας καὶ ζῶν τῷ κόσμῳ σου δωρησάμενος, αὐτός, Κύριε, ἀνάπαυσον τὴν ψυχὴν του κεκοιμημένου δούλου σου (τού δε) ἐν τόπῳ φωτεινῷ, ἐν τόπῳ χλοερῷ, ἐν τόπῳ ἀναψύξεως, ἐνθα ἀπέδρα οδύνῃ, λύπῃ καὶ στεναγμός· πᾶν ἀμάρτημα το παρ' αὐτοῦ πραχθέν ἐν λόγῳ ἢ ἔργῳ ἢ δια-

νοία ὡς ἀγαθός καὶ φιλόανθρωπος Θεός συγχώρησον, οὐκ οὐκ ἐστὶν ἄνθρωπος ὅς ζήσεται καὶ οὐχ ἀμαρτήσῃ· σὺ γάρ μόνος ἐκτός αμαρτίας ὑπάρχεις· ἡ δικαιοσύνη σου δικαιοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ὁ λόγος σου ἀλήθεια. Ὅτι συ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάπαυσις του κεκοιμημένου δούλου σου (τού δε), Χριστέ ο Θεός ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν συν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ...»

Ο χορός «Αἰωνία ἡ μνήμη» ἐκ τρίτου, καὶ ἀπόλυσις.

Εγκάρδια συνάντηση δύο πρώην συμμαθητών!

Στο ρεστοράν του ξενοδοχείου **Patra Palace**, υπήρξε μία απρόσμενη ολιγόλεπτη συνάντηση, πριν από λίγες ημέρες δυο παλαιών συμμαθητών του 4ου Γυμνασίου Πατρών (πλατ. Βουδ).

Πρόκειται για τον Σεβασμώτατο Μητροπολίτη Καλαβρύτων και Αιγιαλείας κ. **Αμβρόσιο** και τον πρόεδρο του Υπεραστικού ΚΤΕΛ κ. **Ανδρέα Μανωλόπουλο**.

ΚΟΛΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

Αναλαμβάνουμε τη δημιουργία και εκτύπωση σε

- ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΑ ΦΥΛΛΑΔΙΑ - ΜΠΙΛΙΕΤΑ
- ΕΝΤΥΠΑ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
- ΑΦΙΣΕΣ - ΦΑΚΕΛΟΥΣ
- ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ ΓΑΜΟΥ - ΒΑΠΤΙΣΕΩΝ
- ΒΙΒΛΙΑ - ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

Μονοχρωμίες, διχρωμίες, τετραχρωμίες με απόλυτη πιστότητα!

Τώρα εκτυπώσεις και σε ψηφιακή μορφή με υψηλή ευκρίνεια ανεξαρτήτως ποσότητας εντύπων.

...γιατί το Χρώμα θέλει Τέχνη!

Διαθέτουμε διχρωμη μηχανή Offset roland 61x86 & Heidelberg Gto

Κατασκευή σφραγίδων (ξύλινες - μεταλλικές)

Ακρωτηρίου 55 (Ψαροφάι) Πάτρα - τηλ.: 2610 341515, κιν.: 6942 507002
emails: alexkoll@otenet.gr, ekklisiologos@gmail.com

Από το 1984 στην ίδια επαγγελματική στέγη!

ΑΚΑΝΘΑ ΠΤΕΡΝΑΣ

Ο πόνος στην περιοχή της πτέρνας είναι πολύ συχνό φαινόμενο. Συνήθως εμφανίζεται χωρίς συγκεκριμένη κάκωση και εντοπίζεται κάτω από την πτέρνα, συνήθως κατά την στήριξη σε όρθια θέση ή τη βάδιση. Η φλεγμονώδης αντίδραση του συνδετικού ιστού του πέλματος (πελματιαία απονεύρωση), η οποία προσφύεται στο οστό της πτέρνας, είναι η πλέον συχνή αιτία πόνου. Συνή-

ποδιού με αποτέλεσμα τον έντονο τοπικό πόνο κατά την όρθια στάση, την βάδιση και φυσικά το τρέξιμο. Στους αθλητές, το πρόβλημα της πελματιαίας απονευρωσίτιδας εμφανίζεται κυρίως σε αθλήματα με έμφαση σε άλματα και σπριντ, αλλά και σε δρομείς μεγάλων αποστάσεων και χορευτές. Η πελματιαία απονευρωσίτιδα εμφανίζεται συχνότερα όσο η ηλικία του αθλητού αυξάνεται, ενώ η καταπόνηση σε κακής ποιότητας οδόστρωμα, η πλημμελής προπόνηση και διατροφή, η έλλειψη προθέρμανσης και αποθεραπείας είναι παράγοντες που αυξάνουν την πιθανότητα προβλημάτων με την απονεύρωση.

Αιτιολογία

Η φλεγμονή εμφανίζεται στο σημείο που εκφύεται η πελματιαία απονεύρωση από το οστό της πτέρνας και τα συνηθέστερα αίτια της είναι:

α) Υπερπρηνισμός: Ο ελαφρύς πρηνισμός της ποδοκνημικής κατά την σπληνική φάση του βηματισμού είναι φυσιολογικός, αλλά τα πόδια πολλών ανθρώπων τείνουν προς υπερπρηνισμό, με υπερβολική πτώση προς τα μέσα λόγω των σκληρών και ανώμαλων επιφανειών, στις οποίες περπατάμε. Ο υπερβολικός πρηνισμός επίσης του προσθίου και οπισθίου μέρους του ποδιού, κάνει την ποδική καμάρα να χαμηλώνει αρκετά, οπότε επιμηκύνει το πόδι και δημιουργεί τραυματικές διατακτικές δυνάμεις στην πελματιαία απονεύρωση. Μετά από μία συνέχεια τραυματισμού δημιουργείται φλεγμονή, ερεθισμός και πόνος στην περιοχή της πτέρνας, πιθανό να δημιουργήσει άκανθα, όπου ο πόνος θα είναι πιο οξύς.

β) Κάποιοι μύες που υπάρχουν στο πίσω μέρος του ποδιού (γάμπα) δεν έχουν καλή κινητικότητα και τραβούν το άκρο πόδι προς τα πάνω, περιορίζοντας τη σταθερότητα της βάδισης. Ο συνδυασμός του υπερπρηνισμού και της μη σωστής κινητικότητας των μυών επιταχύνει τη φλεγμονή της πελματιαίας απονεύρωσης.

γ) Στο υπερκινητικό πόδι με χαλαρές αρθρώσεις δεν παρέχει αρκετή στήριξη στην ποδική καμάρα. Αυτή είναι μια βασική αιτία για την δημιουργία της φλεγμονής στην πελματιαία απονεύρωση.

δ) Τα σύνδρομα καταπόνησης, η μη σωστή επιλογή του υποδήματος και τα λάθη προπονήσεων είναι αιτίες, που προκαλούν πελματιαία απονευρωσίτιδα, ιδιαίτερα στους δρομείς. Τα συνηθισμένα λάθη προπόνησης είναι για παράδειγμα, περισσότερο τρέξιμο από ότι πρέπει σε ανηφόρα, τρέξιμο σε άμμο ή τρέξιμο χωρίς υποδήματα. Άλλες αιτίες είναι η ορθοστασία(έντονη καταπόνηση και γενικά αυξημένα φορτία με παπούτσια που δεν υποστηρίζουν επαρκώς την ποδική καμάρα), η κοιλοποδία ή η πλατυποδία, η παχυσαρκία, ο σακχαρώδης διαβήτης και οι τραυματισμοί.

Συμπτώματα

Τα συμπτώματα με τα οποία εμφανίζεται η πελματιαία απονευρωσίτιδα είναι πόνος κάτω από την πτέρνα, που εντοπίζεται είτε

κεντρικά, είτε συχνότερα, προς την εσωτερική πλευρά του οστού της πτέρνας. Ειδικά στα πρώτα πρωινά βήματα ο πόνος είναι εντονότερος και ο ασθενής δυσκολεύεται να πατήσει στο έδαφος. Ο πόνος στη πτέρνα κρατάει για περίπου 2-3 λεπτά μετά την πρωινή έγερση από το κρεβάτι ή μετά από περιόδους ξεκούρασης. Σε προχωρημένα στάδια ο πόνος μπορεί να εμφανίζεται κατά τη διάρκεια όλης της ημέρας και φυσικά να εξαπλωθεί σε όλο το πέλμα. Εάν ο ασθενής συνεχίζει της δραστηριότητες του, παρά το γεγονός ότι πονάει ή αφεθεί χωρίς θεραπεία, ο πόνος θα χειροτερεύσει. Ο λόγος είναι ότι στην φλεγμαίνουσα περιοχή δημιουργούνται μικρορήξεις στις ίνες της απονεύρωσης. Θεραπεία και αποκατάσταση.

Η θεραπεία συνίσταται σε ανάπαυση και διακοπή αθλητικής δραστηριότητας μέχρι να ελεγχθεί η φλεγμονή και ο πόνος. Χορηγού-

«ΧΑΡΙΝ ΥΓΕΙΑΣ»

*Της ιατρού Ασημίνας Ζανιά-Τσιμάρα
azaniatsimara@gmail.com

Η ΕΓΚΡΑΤΕΙΑ ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΜΗ

«...Πας δε ο αγωνιζόμενος, πάντα εγκρατεύεται...»

Ο Απόστολος Παύλος στην Α' προς Κορινθίους Επιστολή του, τονίζει τη σημασία της εγκράτειας στον αγώνα του χριστιανού. Σε λίγες ημέρες εισερχόμαστε στην περίοδο της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής, που αποτελεί μία «μίμηση» της ζωής του Χριστού. Μετά τη βάπτισή Του, ο Κύριος πήγε στην έρημο και εκεί «νηστεύσας ημέρας τεσσαράκοντα και νύκτας τεσσαράκοντα ύστερον επείνασεν» (Ματθ. 4,2). Κάθε χριστιανός ετοιμάζεται να βιώσει αυτές τις α-

νεπανάληπτες ημέρες, σε κλίμα διαρκούς πνευματικού αγώνα. Στην προσπάθεια αυτή η Νηστεία αποτελεί απαραίτητο «συνοδοιπόρο» στην καθημερινότητά του. Ο άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος τονίζει ότι: «**Η Νηστεία είναι το καθάριστο του εαυτού μας!**».

Από τη στήλη αυτή, πολλές φορές, τονίσαμε την τεράστια σημασία της νηστείας στη ζωή μας. Ο πνευματικός και αναγωγικός ρόλος της νηστείας στη βιωτή του χριστιανού είναι αναμφισβήτητος, στους αιώνες. Ο άνθρωπος που νηστεύει, ασκείται πνευματικά και σωματικά. Επιπροσθέτως, τις τελευταίες δεκαετίες η Ιατρική Επιστήμη υποκλίνεται στη σοφία των Πατέρων της Εκκλησίας μας, μιας και η νηστεία αποτελεί τον πιο υγιεινό τρόπο διατροφής. Η ισορροπημένη λήψη τροφών, κατά τις ημέρες της νηστείας, συμβάλλει τα μέγιστα στην τόνωση της σωματικής ευεξίας. Η νηστεία καλλιεργεί τις αρετές της εγκράτειας, της υπομονής, της οικονομίας. Σε τούτες εδω τις γραμμές, θα ασχοληθούμε λίγο περισσότερο με την εγκράτεια ως έννοια, ως στάση ζωής, ως νοοτροπία.

Η λέξη εγκράτεια προέρχεται από τον αρχαίο ελληνικό όρο εγκράτεια (εν + κρατώ) και χαρακτηρίζει την εκούσια αποχή του ανθρώπου από τις περιττές και ανούσιες απολαύσεις. Στον παραπάνω ορισμό, η λέξη «**εκούσια**» δίδει στο ρόλο της εγκράτειας την πραγματική του διάσταση. Η εγκράτεια γεννά αυτομάτως πολλές άλλες σπουδαίες αρετές όπως την αυτοκυριαρχία, την αγνότητα, τη λιτότητα, την οικονομία κ.α. Στο 1^ο Προσόμιον της Κυριακής της Τυρινής Εσπέρας, ο ιερός υμνογράφος απευθύνεται σε όλους μας και προτρέπει τα εξής:

«...**Εγκράτεια την σάρκα ταπεινώσαι πάντες σπουδάσωμεν, το θεόν υπερ-**

χόμενοι στάδιον της αμώμου νηστείας...», δηλαδή, καθώς εισερχόμαστε στο ιερό στάδιο της άμωμης νηστείας, ας αγωνιστούμε με ζήλο να ταπεινώσουμε τη σάρκα με εγκράτεια!

Ο εγκρατής άνθρωπος είναι ολιγαρκής, αταλάντευτος, λιτός, ουσιαστικός σε κάθε πτυχή της καθημερινότητάς του. Ο Ιερός Χρυσόστομος αναφέρει

χαρακτηριστικά «**τούτο εστιν εγκράτεια, το μηδενί υποσύρσθαι πάθει**», δηλαδή για τον σπουδαίο Πατέρα της Εκκλησίας

μας, εγκράτεια είναι να μην παρασύρεται και να μην υποκύπτει ο χριστιανός σε κάποιο πάθος. Όπως γίνεται αντιληπτό, η έννοια της εγκράτειας αποκτά ένα ευρύτερο περιεχόμενο και επεκτείνεται σε όλες τις πλευρές της ανθρώπινης ζωής. Η εγκράτεια μάχεται και νικά τη λαίμαργία, την ασυδοσία, την υπεροψία, τη ματαιοδοξία, την αλαζονία, τον εγωισμό.

Η εγκράτεια διασφαλίζει, ουσιαστικά, και την σωματική μας υγεία. Τα προγραμματισμένα και ισορροπημένα γεύματα σε συνδυασμό με την άσκηση εξασφαλίζουν σωματική ευεξία και μακροημέρευση. Μια πρόσφατη μελέτη που πραγματοποιήθηκε από ψυχολόγους του Πολιτειακού Πανεπιστημίου της Φλόριντας και δημοσιεύθηκε στο περιοδικό NewScientist ανέφερε ότι, κάθε φορά που ένας άνθρωπος μπαίνει στη δοκιμασία να αντισταθεί σε ένα διατροφικό «πειρασμό» και τα καταφέρνει, εξασφαλίζει τη βεβαιότητα ότι, την επόμενη φορά θα είναι αρκετά εγκρατής σε μια ανάλογη διατροφική «δοκιμασία». Δεν πρέπει να λησμονούμε ότι, για να γυμνάσει κάποιος τη θέλησή του και την εγκράτειά του θα πρέπει να μιμηθεί τον **μαραθωνοδρόμο**, ο οποίος καθημερινά και αδιάκοπα ασκεί το σώμα του με σκοπό να αντέξει στις μεγάλες αποστάσεις. Συμπερασματικά, λοιπόν, η εγκράτεια χαρακτηρίζει την ικανότητα του ανθρώπου να ελέγχει και να περιορίζει στο ελάχιστο τις ορμές και τις επιθυμίες που έχουν σχέση με τις υλικές απολαύσεις. Ασκώντας καθημερινά το σώμα και το πνεύμα του **αναγεννιέται** και γίνεται ουσιαστικά **ελεύθερος άνθρωπος!** Άλλωστε όπως αναφέρει χαρακτηριστικά ο Πλάτων: «**Το να νικά κανείς ο ίδιος τον εαυτό του, είναι η πρώτη και η καλύτερη απ' όλες τις νίκες**».

* Η κα Ασημίνα Ζανιά-Τσιμάρα είναι πνευμονολόγος-φυματολόγος. Σπούδασε στην Ιατρική του Πανεπιστημίου Πατρών και πραγματοποίησε την εξειδίκευση της στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ρίου. Πλέον προσφέρει τις ιατρικές της υπηρεσίες σε ιδιωτικό επίπεδο.

θως υπάρχει και μία οστική προπέτεια (αυτό που συνήθως ονομάζεται άκανθα) και το οποίο απαντάται συχνά στις ακτινογραφίες.

Φλεγμονή της πελματιαίας απονεύρωσης και άκανθα πτέρνας: Η πελματιαία απονεύρωση είναι μία συμπαγής δεσμίδα από ίνες κολλαγόνου, που καλύπτει το πέλμα του άκρου πόδα και εκτείνεται από τον αστράγαλο έως τις μεταταρσιο-φαλαγγικές αρθρώσεις. Προστατεύει τις δομές στο πέλμα και παρέχει την ευελιξία για την απορρόφηση των κραδασμών. Η πελματιαία απονεύρωση είναι το κεντρικό τμήμα της πελματιαίας περιτονίας και βρίσκεται μόνιμα υπό τάση, ώστε να διατηρεί την «αψίδα» του ποδιού(την λεγόμενη ποδική καμάρα) με τον ίδιο τρόπο που η τεντωμένη χορδή διατηρεί την καμπύλη ενός τόξου. Εάν η ταινία είναι κοντή, τότε έχουμε υψηλή καμάρα (κοιλοποδία), ενώ εάν έχουμε χαλαρότητα της ταινίας σχηματίζεται χαμηλή καμάρα (πλατυποδία).

Η φλεγμονή της πελματιαίας απονεύρωσης ονομάζεται πελματιαία απονευρωσίτιδα. Είναι ένα σύνηθες φαινόμενο για τους αθλητές και ιδιαίτερα τους δρομείς. Ο πόνος είναι δυνατός και πολλές φορές έχει περιγραφεί από τους πάσχοντες ως «περιπάτημα πάνω σε βότσαλο ή μυτερή πέτρα». Είναι μια από τις πιο κοινές αιτίες πόνου στην περιοχή της πτέρνας. Οι γυναίκες προσβάλλονται σε μεγαλύτερο βαθμό από τους άντρες, ενώ η ηλικία που συνηθέστερα εμφανίζεται το πρόβλημα στον πληθυσμό είναι μεταξύ των 40 και 60 ετών. Άτομα υπέρβαρα, γυναίκες κατά την διάρκεια της εγκυμοσύνης και όσοι φορούν παπούτσια φαρμένα και με ανεπαρκή υποστήριξη, είναι σε αυξημένο κίνδυνο να παρουσιάσουν πελματιαία απονευρωσίτιδα. Επίσης, σε πολλές περιπτώσεις διαπιστώνουμε σε ακτινολογικό έλεγχο μια οστέινη ανάπτυξη στο κάτω μέρος της οστού της πτέρνας, την λεγόμενη «άκανθα» (καθώς στην ακτινογραφία φαίνεται σαν μυτερό αγκάθι).

Η άκανθα είναι οστεόφυτο, αποτέλεσμα υποτροπιάζουσας φλεγμονής της πελματιαίας απονεύρωσης. Στην περιοχή της χρονιάζουσας φλεγμονής σχηματίζεται οσλώδης ιστός στον οποίο τελικά εναποτίθενται άλατα. Οι ασβεστώσεις αυτές σταδιακά οστεοποιούνται πλήρως. Η ύπαρξη της άκανθας προκαλεί ερεθισμό στην γύρω περιοχή του

ΑΚΡΟΤΗΡΙΟΥ 17
ΨΑΡΟΦΑΙ ΠΑΤΡΑΣ

ΤΗΛ.: 2610/321.511 -
ΟΙΚΙΑΣ 2610/310.317
& ΚΙΝ.: 6945/795.725

νται αντιφλεγμονώδη φάρμακα και συστήνεται παγοθεραπεία και ειδική παυσίπονη φυσικοθεραπεία. Σε επίμονες περιπτώσεις πραγματοποιούνται ενέσεις κορτιζόνης στην πτέρνα, με σχετικό θετικό αποτέλεσμα και οι οποίες, σημειωτέον, θα πρέπει να μην είναι πολλές και συνεχόμενες, γιατί υπάρχει κίνδυνος λέπτυνσης της απονεύρωσης και κατά συνέπεια ρήξης αυτής. Η χρήση υποπεριτονίου μπορεί να μειώσει την τοπική πίεση στο σημείο της φλεγμονής και να βελτιώσει τον πόνο. Σπάνια απαιτείται χειρουργική θεραπεία. Σήμερα, χρησιμοποιούνται ακόμη ειδικές διατακτικές ασκήσεις για την

ανακούφιση των συμπτωμάτων, με πολύ καλά αποτελέσματα, ενώ εφαρμόζεται επίσης η χρήση της λεγόμενης shock wave therapy, κατά την οποία ηχητικά κύματα διοχετεύονται στην περιοχή με στόχο την επώλωση της βλάβης, σε περιπτώσεις χρόνιες, που αντιστέκονται σε άλλου είδους θεραπείες.

Η οριστική θεραπεία του προβλήματος, πραγματοποιείται παγκοσμίως στις μέρες μας μέσω της ορθωτικής θεραπείας του ποδός με ειδικά ορθοπαιδικά υποδήματα και ειδικά διορθωτικά πέλματα, με στόχο την σωστή λειτουργία της υπα-στραγαλικής άρθρωσης, σε

ουδέτερη θέση. Πρώτο στάδιο είναι να εντοπιστεί η εμβιομηχανική βλάβη με πελματογράφημα και στην συνέχεια δεύτερο, να γίνει η ακριβής λήψη προπλάσματος απ' όπου θα κατασκευαστεί το ειδικό ορθωτικό πέλμα από το ανάλογο υλικό. Ο σκοπός του ορθωτικού πέλματος είναι να ελέγχει τον υπερβολικό πρηνισμό του οπισθίου και προσθίου μέρους του ποδιού. Το ορθωτικό πέλμα στηρίζει τις αρθρώσεις και την ποδική καμάρα. Έτσι, το πόδι λειτουργεί φυσιολογικά, χωρίς να ασκείται ένταση στην πελματιαία απονεύρωση κατά τη βάδιση ή την όποια αθλητική δραστηριότητα.

ΤΟ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΣΕΒΑΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΑΤΡΩΝ κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Στο προηγούμενο τεύχος του "Εκκλησιολόγου" δημοσιεύσαμε αναλυτικά το πρόγραμμα του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ.κ. Χρυσόστομου κατά την περίοδο της Μεγάλης και Αγίας Τεσσαρακοστής. Σε κάθε μας έκδοση θα δημοσιεύουμε και πάλι το εβδομαδιαίο πρόγραμμά του, προς καλύτερα ενημέρωση των αναγνωστών μας.

Κυριακή 2 Μαρτίου (ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΤΥΡΙΝΗΣ) 6:00 μ.μ. Κατανυκτικός Εσπερινός εις τον Ι.Ν. Αγίου Ανδρέου Πατρών.

Δευτέρα 3 Μαρτίου (ΚΑΘΑΡΑ ΔΕΥΤΕΡΑ) 6:00 μ.μ. Μέγα Απόδειπνον εις τον Ι.Ν. Αγίου Ιωάννου Χρυσόστομου Χριστιανικής Εστίας Πατρών.

Τετάρτη 5 Μαρτίου 7.00 μ.μ., Προηγιασμένη Θεία Λειτουργία εις τόν Ι.Ν. Αγίου Δημητρίου Βούντενης.

Παρασκευή 7 Μαρτίου 7.00 μ.μ. Α' ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ εις τόν Νέον Ι.Ν. Αγίου Ανδρέου Πατρών. 9:15 μ.μ. Ιερά Αγρυπνία εις τόν Παλαιόν Ι.Ν. Αγίου Ανδρέου Πατρών (Ορθρος-Χαιρετισμοί-Χοροστασία στήν Θ. Λειτουργία).

Σάββατο 8 Μαρτίου πρωί Θεία Λειτουργία εις τόν Ι.Ν. Αγίων Θεοδώρων Δεμενίκων.

11:00 π.μ. Επιμνημόσυνος δέησις διά τόν αιμνηστον ευεργέτην των Πατρών Θεόδωρον Τριάντην, εις Α' Κοιμητήριον Πατρών, 6:00 μ.μ. **Εσπερινός** εις τόν πανηγυρίζοντα Ι.Ν. Αγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων Ανω Καστριτίου.

Ο Σεβασμιώτατος στο Μπεγουλάκι

Σήμερα 1η Μαρτίου 2014, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρών κ.κ. **Χρυσόστομος** θα λειτουργήσει στον Ιερό Ναό των **Αγίων Αποστόλων Πέτρου και Παύλου Μπεγουλακίου**, ενώ θα χοροστατήσει και στο Ιερό Μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής του αιμνήστου αδελφού μας **Ανδρέου Αβραμόπουλου** (ιατρού).

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΕΣΤΙΑ ΠΑΤΡΩΝ (Μιαούλη 57)

Η ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΠΟΔΕΙΠΝΟΥ

Υπό του Σεβασμιωτάτου
Μητροπολίτου Πατρών
κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

**ΚΑΘΑΡΑ ΔΕΥΤΕΡΑ
3.3.2014 ΩΡΑ 6 μ.μ.**

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΣΥΛΟΓΛΥΠΤΑ ΧΕΙΡΟΠΟΙΗΤΑ

ΠΕΡΙΚΛΗΣ Γ. ΘΕΟΦΑΝΗΣ

ΤΕΜΠΛΑ
ΘΡΟΝΟΙ
ΑΜΒΩΝΕΣ
ΠΑΓΚΑΡΙΑ

ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΑΡΙΑ
ΕΠΙΤΑΦΙΟΙ
ΚΑΡΕΚΛΕΣ
ΣΤΑΣΙΔΙΑ

**Αλεξ. Υψηλάντου 106
& Αγ. Νικολάου - Πάτρα
Τηλ.: 2610 278.829
- Κιν.: 6944 766.005**

Εορτάζει το παρεκκλήσιο του Ι. Ν. Αναλήψεως του Κυρίου στο Ψαροφαί

Την Κυριακή 2 Μαρτίου, εορτή Ιεράς Μνήμης του Αγίου Νικολάου του Πλανά, πανηγυρίζει το παρεκκλήσιο του Ιερού Ναού Αναλήψεως του Κυρίου Ψαροφαίου, που είναι αφιερωμένο στον Όσιο και ευρίσκεται στο παρακείμενο Ενοριακό Πνευματικό Κέντρο.

Σήμερα, **Σάββατο 1η Μαρτίου**, παραμονή της εορτής θα τελεσθεί το πρωί στο παρεκκλήσιο Θεία Λειτουργία μετ' Αρτοκλασίας.

Αύριο **Κυριακή 2 Μαρτίου** πανηγυρική Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό της Αναλήψεως, μετά Θείου Κηρύγματος.

Οι Λειτουργοί στις γυναικείαι Ιεραί Μοναί

Οι Ιερείς που θα λειτουργήσουν την **Κυριακή 2 Μαρτίου 2014** στις γυναικείαι Ιεραί Μοναί της Ιεράς Μητροπόλεως Πατρών είναι οι εξής:

Ιερά Μονή Παναγίας Ελεούσης (Πιτίτσα), Πρωτοπρεσβύτερος **π. Νικόλαος Μήλας**, προϊστάμενος Ι. Ν. Αγίου Ελευθερίου Πατρών.

Ιερά Μονή Μαρτίσης (Σανταμέρι), **π. Γεώργιος Μουγκογιάννης**, εφημέριος Ι.Ν. Αγίου Βασιλείου Βραχνεϊκών.

Ιερά Μονή Αγ. Νικολάου Μπάλα, **π. Ανδρέας Πολίτης**, εφημέριος Ι.Ν. Αγίου Γερασίμου Πατρών.

Ιερά Μονή Προφήτου Ηλιού Πατρών, **π. Ιωάννης Νικολόπουλος**, εφημέριος Ι.Ν. Αγ. Δημητρίου Σαρκουνά.

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΩΝ ΚΩΝ/ΝΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΝΗΣ ΕΞΩ ΑΓΥΙΑ

Συνεχίζονται οι εβδομαδιαίες ομιλίες στον Ιερό Ναό **Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης έξω Αγυιάς**. Για τον μήνα Μάρτιο 2014 έχουν προσκληθεί και θα ομιλήσουν οι κάτωθι κληρικοί μας.

Καθαρά Δευτέρα 3 Μαρτίου, θα τελεσθεί στις 5.30 μ.μ. η Ακολουθία του Μ. Αποδείπνου και εν συνεχεία (6.30 μ.μ.) θα ομιλήσει ο Καθηγούμενος της Ιεράς Μονής Ομπλού, Αρχιμανδρίτης **π. Νεκτάριος Κωτσάκης**.

Δευτέρα 10 Μαρτίου, θα τελεσθεί στις 5.30 μ.μ. η Ακολουθία του Μ. Αποδείπνου και εν συνεχεία (6.30 μ.μ.) θα ομιλήσει ο Αρχιμανδρίτης **π. Ειρηναίος Σωτηρόπουλος**, προϊστάμενος Ιερού Ναού Αγίας Ειρήνης Ριγανοκάμπου.

Δευτέρα 17 Μαρτίου, θα τελεσθεί στις 5.30 μ.μ. η Ακολουθία του Μ. Αποδείπνου και εν συνεχεία (6.30 μ.μ.) θα ομιλήσει ο Αρχιμανδρίτης **π. Χριστόδουλος Ζώης**, Αδελφός της Ιεράς Μονής Ομπλού.

Δευτέρα 24 Μαρτίου, θα τελεσθεί στις 5.30 μ.μ. η Ακολουθία του Εσπερινού και εν συνεχεία (6.30 μ.μ.) θα ομιλήσει ο Αρχιμανδρίτης **π. Πολύκαρπος Τσιμπασός**, προϊστάμενος Ιερού Ναού Αγίας Φωτεινής Πατρών.

Δευτέρα 31 Μαρτίου, θα τελεσθεί στις 5.30 μ.μ. η Ακολουθία του Μ. Αποδείπνου και εν συνεχεία (6.30 μ.μ.) θα ομιλήσει ο Αρχιμανδρίτης **π. Βασίλειος Μπακογιάννης**, Ιεροκήρυκας της Ιεράς Μητροπόλεως Πατρών.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΩΝ ΘΕΟΛΟΓΩΝ ΠΑΤΡΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

Το Παράρτημα Πατρών της Πανελληνίου Ενώσεως Θεολόγων, διοργανώνει για το **Σάββατο 8 Μαρτίου 2014** και ώρα **7.00 μ.μ.** στην αίθουσα της **Διακιδείου Σχολής Λαού Πατρών** εκδήλωση για την Κυριακή της Ορθοδοξίας.

Θα ομιλήσει ο Επίκουρος Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (τμήματος Θεολογίας) **κ. Θωμάς Ιωαννίδης** με θέμα: "Ορθοδοξία και Παγκοσμιοποίηση".

Την εκδήλωση θα επισφραγίσει ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρών κ.κ. **ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ**.

Επίκαιρους εκκλησιαστικούς ύμνους θα ψάλει ο Βυζαντινός χορός της Πολυφωνικής χορωδίας Πατρών υπό τη διεύθυνση του Πρωτοψάλτου και Δ/ντού του Εκκλησιαστικού Λυκείου Πατρών **κ. Ιωάννου Κόττορου**.

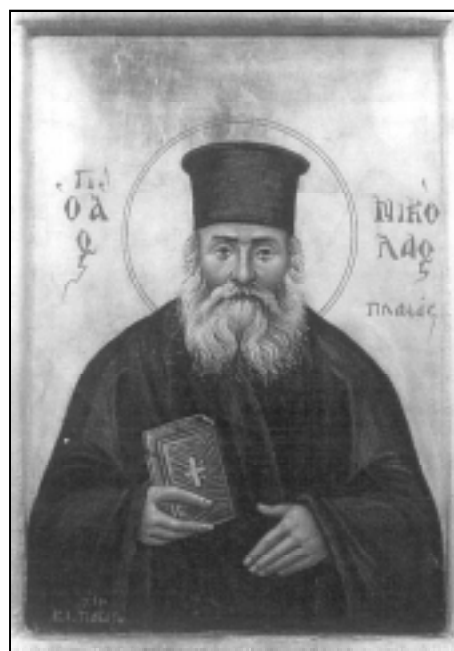
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ "ΑΞΙΟΝ ΕΣΤΙ"

Εορτή Αγίου Νικολάου Πλανά

Ο ΜΑΚΑΡΙΣΤΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΠΡΩΗΝ
ΠΑΤΡΩΝ ΚΥΡΟΣ ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ ΑΦΙΕΡΩΣΕ
ΣΤΟ ΝΑΟ "ΑΞΙΟΝ ΕΣΤΙ" ΤΜΗΜΑ ΙΕΡΟΥ
ΛΕΙΨΑΝΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ

"Τας του πλάνου παγίδας εκφυγών ιερώτατε, απλανώς επορεύθης δια βίου, Πατήρ ημών, Νικόλαε σοίδιμε Πλανά, ουράνια χαρίσματα λαβών, αγρυπνίαις και νηστείαις, ιερουργών δειώς τω Κυρίω σου. Ονπερ καθικετεύων εκτενώς, Νάξιον ιεράτευμα, πρέσβευε δωρηθήναι και ημίν το θεϊόν έλεος!!!"

Αυτό είναι το απολυτίκιο του Αγίου Πλανά που συνέθεσε

ο σοίδιμος πρώην Πατρών, Μητροπολίτης κυρός Νικόδημος. Ο πρώην Πατρών κυρός Νικόδημος συγκέντρωσε τα απαραίτητα στοιχεία και δημιούργησε φάκελο για την αγιοποίηση του οσίου **Νικολάου Πλανά** και τον υπέβαλε στην Ιερά Σύ-

νοδο, η οποία τον παρέπεμψε εν συνεχεία στην αρμόδια Συνοδική Επιτροπή επί των Δογματικών και Νομοκανονικών Ζητημάτων.

Αυτή η Επιτροπή εξέτασε την περίπτωση και υπέβαλε τη γνωμοδότησή της στην Ιερά Σύνοδο, η οποία την ενέκρινε. Κατόπιν υπέβαλλε τον σχετικό φάκελο στο Οικουμενικό Πατριαρχείο, το οποίο και εξέδωσε Πράξη Αγιοκατατάξεως.

Την Ιερά Μνήμη του Αγίου Νικολάου του Πλανά τιμά την ερχομένη **ΚΥΡΙΑΚΗ 2 Μαρτίου** η Αγία μας Εκκλησία. Πανηγυρίζει το ναύδριο που βρίσκεται στα γραφεία της Ιεράς Μητροπόλεως Πατρών, επί της Βότσης 34.

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΠΑΝΗΓΥΡΕΩΣ

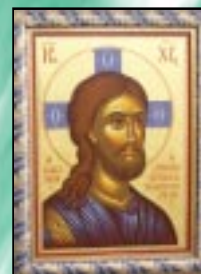
Σάββατο 1η Μαρτίου ώρα 04,00 μ.μ. Μέγας Πανηγυρικός Εσπερινός μετ' Αρτοκλασίας και Θείου Κηρύγματος

ΚΥΡΙΑΚΗ 2α Μαρτίου ώρα 07.45 π.μ. Όρθρος και Θεία Λειτουργία μετά Θείου Κηρύγματος.

ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ (από το 1928)

"ΤΖΕΛΑΤΗ

ΘΙΔΗ ΘΕΙΑΣ ΛΑΤΡΕΙΑΣ - ΔΩΡΑ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΖΕΛΑΤΗΣ

Έκθεση
Αγιογραφίας,
γκραβούρες
αυθεντικές

ΓΕΡΟΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 29Α - ΠΑΤΡΑ

ΤΗΛ.: 2610/272.692,

KIN.: 6979675316

e-mail:

gelatis@hotmail.com